อนุสรณ์

ในงานฌาปนกิจศพ

คุณแม่แจ่ม สมานทรัพย์

ณ ฌาปนสถานกองทัพบก

วัดโสมนัสวิหาร

วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๑๐

เจ้าภาพ ขอกราบขอบพระคุณแด่ทุกท่าน ที่กรุณามา เป็นเกียรติในงานฌาปนกิจศพนี้

หาก การรับรองขาดตกบกพร่องไม่เรียบร้อยด้วยประการใด ๆ ขอได้โปรด ประทานอภัยด้วย.

คุณแม่แจ่ม สมานทรัพย์

ชาตะ ๒๘ ธันวาคม ๒๔๒๔

มตะ ๑๙ มกราคม ๒๕๑๐

ขณะบวชชี

ประวัติย่อ

คุณแม่ แจ่ม สมานทรัพย์ /

คุณแม่เป็นบุตรชาวสวนบิดาชื่อ กิม มารดาชื่อ พึ่ง เกิดเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๒๔ ตรงกับวัน ๔ ๆ ๒ ค่ำ ปีมะเส็ง จุลศักราช ๑๒๔๓ ณ ตำบลตลาดพลู อำเภอธนบุรี จังหวัดธนบุรี อายุ ๒๒ ปี ได้ทำการสมรสกับคุณพ่อ นาค สมานทรัพย์ แล้วได้ละภูมิลำเนาออกแสวงโชคโดยการค้าขายทางเรือ จนในที่สุดสามารถรวบรวมทุนด้วยความมานะอดทนจนสามารถตั้งภูมิลำเนาประกอบอาชีพชาวสวนตาม ความ ชำนาญ เดิม ได้เป็นหลักฐานขึ้นใหม่ที่ตำบลบ้านช่างหล่อ อำเภอบางกอกน้อย จังหวัดธนบุรี มีบุตรธิดาร่วมกันทั้งสิ้น ๔ คน ได้ถึงแก่กรรมไปแต่ยังเยาว์ ๑ คน คงเหลือมีชีวิตอยู่ขณะนี้ ๓ คนคือ

๑. นางถนอม โลหิตคุปต์

๒. นางนพมาศ โปรเมฆานนท์

๓. พันเอก อภิธัม สมานทรัพย์

นอกจากนี้ท่านได้รับเอานางอำนวย ศิลปวิลาศไว้เป็นบุตรบุญธรรมอีกคนหนึ่งด้วย

คุณแม่ได้ใช้ชีวิตในการเป็นแม่บ้านและเป็นผู้วางแผนควบคุมการประกอบสัมมาชีพด้วยความมานะบากบั่นและเด็ดเดี่ยวตลอดมา ประกอบกับคุณแม่เป็นผู้ที่เลื่อมใสในพระบวรพุทธศาสนาอย่างฝังจิตใจ ไม่ว่างานนั้นจะเป็นงานยากลำบากหรือต้องฝ่าอุปสรรคเพียงใดคุณแม่ได้ตั้งใจแล้วเป็นต้องพยายามต่อไปจนสำเร็จทุกครั้ง จนเป็นที่ยกย่องนับถือของผู้ที่รู้จักคุ้นเคยตลอดมา โดยเฉพาะในงานกุศลที่กระทำกันทุกวันพระด้วยแล้ว ถึงแม้

บางครั้งจะมีการป่วยไข้บ้างมิอาจจะไปได้สดวก ก็ยังอุสส่าห์ออกปากใช้สอยบรรดาบุตรหลานให้ไปประกอบการกุศลแทนท่านอยู่เป็นนิจไม่ยอมขาด นอกจากงานบุญงานกุศลทั้งหลายแล้วท่านยังรับเป็นเจ้าภาพงานทอดกฐิน ผ้าป่า บวชนาค บุตรหลานทุกๆ คนตลอดมา กับทั้งได้สร้างถาวรวัตถุถวายวัดต่างๆ ในตำบลบ้านช่างหล่อและบริเวณใกล้เคียงอยู่มิขาด รวมทั้งการตักบาตรที่บ้านเป็นประจำทุกวัน

คุณแม่เป็นผู้มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ตลอดมาไม่มีโรคร้ายรบกวนแต่ประการใด เป็นมิ่งขวัญและเป็นที่พึ่งของบุตรหลานและผู้ที่คุ้นเคยประกอบพรหมวิหารทั้ง ๔ ประการโดยสมบูรณ์ จนอายุล่วงเข้า ๘๔ ปี แล้วจึงได้มีอาการป่วยเล็กๆ น้อยๆ ขึ้นบ้าง แต่ก็ด้วยความพยายามของบุตรหลานได้ร่วมกันรักษาพยาบาลไว้ทันท่วงที จนท่านมีสุขภาพดีสามารถไปวัดฟังธรรมได้อยู่เป็นประจำ จนกระทั่งได้ทำบุญฉลองวันเกิดครบ ๘๕ ปี เมื่อ ๒๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๐๙ แล้วท่านก็จะทำบุญวันเกิดทางจันทรคติของท่านอีกครั้งในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๑๐ ซึ่งเป็นวันพุธ ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๒ ตรงกับวันเกิดของท่าน แต่พอดีท่านได้เกิดป่วยเป็นหวัดขึ้นโดยปัจจุบันทันด่วนอย่างรุนแรงใน ๑๖ มกราคม ๒๕๑๐ ด้วยความเป็นห่วงจึงได้เชิญนายแพทย์แผนปัจจุบันมีชื่อเสียงมาช่วยกันรักษาพยาบาลที่บ้านโดยเต็มความสามารถด้วยความหวังว่าคงจะไม่เป็นอะไรมากมายนัก แต่อาการของคุณแม่กลับผันแปลไปเป็นโรคชราเข้าแทรก อาการกลับทรุดลงอย่างผิดคาด แม้กระนั้นในวันที่ ๑๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๐ ท่านก็ยังสามารถลุกขึ้นจบอาหารที่จะนำไปถวายพระในวันเกิดของท่านทางจันทรคติได้เป็นครั้งสุดท้าย ต่อจากนั้นท่านก็ได้พยายามข่มสติความรู้สึกต่างๆ ลงด้วยความเพียรสงบระงับจนถึง วันที่ ๑๙ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๐ เวลา ๑๔.๒๕ น. จึงได้จากพวกเราไปอย่างสงบเงียบ รวมอายุได้ ๘๕ ปี กับ ๒๒ วัน

แม้ว่าคุณแม่จากพวกเราบุตรหลานไปนั้นพวกเราก็ระลึกเสมอว่า ท่าน จากเราไปแต่เพียงรูปกาย พวกเรายังระลึกถึงพระคุณความดีต่างๆ ที่ท่านได้ประกอบขึ้นไว้ มอบให้เป็นสมบัติและความระลึกถึงพระคุณของท่านของพวกเราข้างหลังตลอดเวลา ยังจำได้ในคำ

พร่ำสั่งสอนแนะนำของท่าน เหมือนกับท่านยังอยู่คู่กับพวกเราตลอดไป จึงได้ร่วมกันเก็บศพของท่านไว้ที่บ้านโดยความเอื้อเฟื้อของวัดวิเศษการและวัดเจ้ามูลได้ให้ยืมเครื่องประกอบและประดับในพิธีการต่างๆ จนกระทั่งสามารถทำการสวดพระอภิธรรมได้ที่บ้านเป็นประจำทุกวันพฤหัสบดีซึ่งเป็นวันที่ท่านจากพวกเราไปจนกระทั่งถึงวันฌาปนกิจ ซึ่งได้กำหนดขึ้นโดยทำการเคลื่อนศพไปยังฌาปนสถานกองทัพบก วัดโสมนัสวิหาร ในวันที่ ๓ พฤษภาคม และประชุมเพลิงในวันที่ ๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๑๐ พวกเราบรรดาบุตรหลานทั้งหลายยังทราบซึ้งในพระคุณของแม่เป็นที่สุด หากวิญญาณของคุณแม่จะไปสถิตอยู่ ณ ที่ใดๆ ก็ตาม ขอจงได้รับส่วนกุศลจริยาสัมมาปฏิบัติสำเร็จเป็นปัตตานุโมทนามัย และขอให้วิญญาณอันบริสุทธิของคุณแม่จงได้เอิบอิ่มไปด้วยบุญญาบารมีและจงสถิตมั่นใน สัมปรายภพ อันสูงส่งสมกับที่ท่านได้ตั้งจิตปรารถนาไว้ทุกประการนั้นเทอญ.

บุตรและหลาน

(พ.อ. อภิธัม สมานทรัพย์)

๔ พ.ค. ๑๐

คำไว้อาลัยให้คุณแม่

ข้าพเจ้ามีจิตเลื่อมใสในการไว้อาลัยให้แด่ท่านแม่ ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นบุตร (เขย) พร้อมด้วยนางถนอม โลหิตคุปต์ (ภรรยา) ซึ่งเป็นธิดาของท่านโดยเฉพาะ จึงขอฝากไว้เพื่อเป็นอนุสรณ์ในหนังสือเล่มนี้

ก่อนอื่น ข้าพเจ้าขอท้าวความย้อนหลัง ๔๒ ปีที่แล้วมา ข้าพเจ้าได้มาร่วมอาศัยร่มโพธิ์ของท่าน และเมื่อได้อยู่ใกล้ชิด จึงได้เห็นคุณงามความดีของท่านตลอดมา ทำให้ข้าพเจ้าซาบซึ้งในคุณธรรมของท่านเป็นอย่างมาก ท่านชอบบำเพ็ญการกุศล ไม่ว่าจะเป็นส่วนใหญ่หรือปลีกย่อย ท่านปฏิบัติกิจวัตรรักษาอุโบสถศีลอยู่เรื่อยมา ในด้านการบ้านนอกจากจะปกครองและสั่งสอนแนะนำบุตรธิดาให้อยู่ในระบอบธรรมแล้ว ตัวของท่านเองยังมีเมตตากรุณาเผื่อแผ่แก่ผู้อื่นในบุคคลอันสมควร ท่านพร้อมไปด้วยพรหมวิหารประจำใจอันบุตรธิดาพึงได้รับความอุปการะจากท่านทุกคน ตลอดถึงจัดที่ทำมาหาเลี้ยงชีพให้โดยสุจริต จนได้ตั้งเป็นปึกแผ่นแน่นหนาก็ด้วยอาศัยพระเดชพระคุณของท่าน สิ่งสำคัญยิ่งอีกสิ่งหนึ่งที่ท่านวางแนวทางไว้ให้พวกเราปฏิบัติ คือ เรื่องรู้จักเก็บหอมรอมริบ อันเป็นเครื่องนำมาซึ่งทางแห่งความไม่ประมาทในการดำรงชีพ ดังที่ท่านเคยปฏิบัติมาตลอดจนท่านได้ล่วงลับไป

ทรัพย์ที่ท่านหามาได้ ท่านแบ่งออกเป็นส่วน ๆ ส่วนหนึ่งใช้จ่าย ส่วนหนึ่งทำบุญให้ทาน และอีกส่วนหนึ่งเก็บเป็นทุนสำรองไว้เมื่อจำเป็น อันต้องด้วยฆราวาสธรรมโดยแท้ ซึ่งเป็นลักษณะแห่งการช่วยตนเอง

จากคุณสมบัติอันประเสริฐยิ่งของท่านที่ข้าพเจ้าได้ใกล้ชิดมา จึงรู้สึกเหมือนหนึ่งท่านเป็น "แม่พระ" ที่สูงสุดยิ่งของข้าพเจ้า ครั้นมาสูญเสียท่านไปครั้งนี้ ก็ให้อาลัยอาวรณ์ในตัวท่านตลอดจนคุณงามความดีของท่านที่มีต่อบุตรหลานเป็นอันมาก จึงขอพรรณาไปตามความนึกคิดของอารมณ์เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งการไว้อาลัยให้แด่คุณแม่แจ่ม สมานทรัพย์ ในกาลเพลาอันสมควรนี้

ร่มโพธิ์ร่มไทร

โอ้แม่จ๋าเลี้ยงลูกมาแต่คุ้มน้อย
ไม่เคยถอยถอนจากพรากตัวหนี
เฝ้าสั่งสอนแนะนำทำความดี
หวังสืบศรีเพิ่มพูนตระกูลวงศ์
ยามลูกทุกข์แม่เคยปลุกหาสุขปลอบ
ต้องระบอบมารดาบุตรจุดประสงค์
พระคุณแม่จนลูกแก่ยังพะวง
ท่านเที่ยงตรงสมเป็นแม่แต่ไรมา
โอ้ร่มไทรใบมากไปจากลูก
ใครจะปลูกไทรใหม่ให้แม่จ๋า
ถ้าลูกจากไทรก่อนห่อนพรรณนา
นี่แม่มาทิ้งลูกให้อาดูร
สุดปัญญาลูกแล้วหนาในครานี้
ถึงจะมีเดชามหาศูรย์
ไม่อาจยั้งรั้งไทรร่มตระกูล
ให้กลับสู่ธรรมนูญนิจนิรันดร์
โอ้ครั้งนี้แม่ไปลับกลับไม่เห็น
หรือเกิดเป็นธิดาดวงสรวงสวรรค์
จะพยายามตามสนองครองชีวัน
อยู่ร่วมกันกับท่านแม่จนแก่ไป
ถึงเวียนว่ายตายเกิดภูมิภพ
ไม่หลุลบคุณของแม่แน่ไฉน
ดังตั้งสัตย์ปฏิญาณสราญใจ
เกิดชาติใดขอเป็นลูกผูกจิตจง

อันบุญญะกิจลูกอุทิศนิจศีล
ให้แม่สิ้นทุกข์ทุกอย่างดั่งประสงค์
สถิตรมย์ชมสมบัติพรหมวงศ์
ยิ่งยืนยงคงอยู่ไม่รู้คลาย
ขอจบคำรำพรรณตันตื้นจิต
เปรียบใครปลิดโพธิ์แผ่แม่สูญหาย
น้ำตาคลอเบ้าตาพาพร่ำพราย
ใจวุ่นวายเขียนไม่ถูกลูกแม่เอย

จากลูก

สนิท—ถนอม โลหิตคุปต์

มูลบทธรรมกิจ

ของนายสนิท โลหิตคุปต์

(สาธุสะจะขอไหว้ พระศรีตรัยรัตนา
พ่อแม่และครูบา เทวดาในราชี) ของพระยาสุนทรโวหาร ฯ (น้อย)

ข้าเจ้าเอา ตายเกิด ยกขึ้นเทิดตามคัมภีร์
ส่งเสริมเติมวจี พอเป็นที่กันผันแปร
ความตายหมายได้ชัด ไม่มีผลัดมัดตัวแท้
เล็กใหญ่ในท้องแม่ หนุ่มสาวแก่แน่ เกิดตาย
รู้ไซร้ใยนิ่งเฉย ปล่อยให้เลยเฉยทำไม
พระธรรมร่ำรัวไป อย่าไถลไผ่นอกแนว
ไม่จำคำสั่งสอน อย่าไปย้อนบ่อนดวงแก้ว
รัตนตรัยประมัยแผ้ว บ่เกิดแล้วแคล้วความตาย
เราหยั่งยังไม่ถึง นิพพานซึ่งถึงไม่ง่าย
หันเหียนเปลี่ยนเวียนว่าย หมายยังห่างอย่างนิพพาน
ค่อยเวียนเพียรเข้าหา พระปัญญาคุณาจารย์
กอบเกื้อเอื้อประทาน บันดาลสุขปลอดทุกข์ภัย
บุญทานหว่านให้พร้อม มโนน้อมพร้อมกายใจ
'ฤดี' คาลผ่านพ้นไป เมตตาให้ได้กุศล
ทานใดใสโดยแท้ หาได้แต่แค่แรงตน
ทานขุ่นหนุนปะปน จะระคนปนราคี

ศีล ห้าว่าอ่าองค์ รักษาคงไว้ให้ดี
ภาวนา หาจุดที่ ดีมิดีอย่า ปรีชา
เชียนตามคัมภีร์สอน เชิงออดอ้อนวอนศรัทธา
รู้ ดีมีปัญญา สูงกว่าข้าฯ คว้าเอาไป
ไม่เร่ร่อนนอนเป็นสุข นึกสนุกพร่ำธรรมได้
นั่งนอนยืนเดินใน ท่านไม่ห้ามตามอัชฌา
แค่นี้ดีล้นพ้น ค่อยฝึกฝนยลหนหน้า
พินิจพิจารณา ว่า 'อศุภ' ยุบตัวตน
เน่าหนอนบ่อนทำลาย มองให้ได้หลายหลายหน
สังขาราว่าไม่ทน บ่นบ่มี 'จีรัง' กาล
เกิดแก่แลเจ็บตาย มองจ้องหมายหลายสถาน
สรรพสิ่งศฤงคาร ผ่านพ้นตัวทั่วทุกคน
ใครเล่าเอาไปได้ ข้อนี้ไซร้ไม่ฉงน
แห่ห้อมล้อมหามตน บนตะกอนนอนผิงไฟ
กระดูกถูกเพลิงเริง แตกกระเจิงเพลิงลุกไหม้
ปฏิกูลสูญสิ้นไป ให้ไว้ชัด อนัตตา
กล่อมเกลาเอาเค้าเงื่อน กันแชเชือนเตือนกายา
น้อยมากหลากบุญบา– รมีเพิ่มเติมติดตัว
ก่อนพระจะอุบัติ เกิดเป็นสัตว์ผลัดกันนัว
มานะบ่ละตัว สิบชาติมารพานผจญ
เต ชะ สุ เน มะ ภู จะ นา วิ เว ฯ สนธิ์
มาเกิดประเสริฐคน หิดลเดชเวสสันดร
สร้างพระบารมี ดังท่านชี้มีมาก่อน
ศีลทาน หว่านสังวร เจริญพรผ่อนเมตตา
เสียสละตบะฌาณ ครบองค์การนานชาติมา
ตั้งจิต ภาวนา ใช้ปัญญาหาวิมุต
แจ้งจริงสิ่งสงสาร ปรีชาญาณไอพารสุด

สมเช่นเป็นหน่อพุทธ บริสุทธิ์พุทธางกูร
กลับชีวิตผลิต 'สิทธาตุ' โดยอำนาจมไหศูรย์
'สวรรค์' ยางค์สร้างธังกูร อบอุ่นโลกย์โอฆสงสาร
ชี้ช่องมองเห็นชัด ช่วยโปรดสัตว์จัดนิพพาน
ยากแค้นแสนกันดาร ทรมานย่านโลกีย์
ทำทุกข์กิริยา นานนักหนาช้าแรมปี
เทวดาในราชี ดีดพิณคลี่สีเสียงกลาง
เอกนงค์ทรงรำลึก ใต้โพธิ์พฤกษ์นึกเห็นทาง
ยินพิณดุริยางค์ เสียงกลางเพราะเหมาะ พอดี
ทศพลพิมลญาณ บรรลุฌาณผลาญโลกีย์
ราชทินชินสีห์ นามหนึ่งมีศรีโคดม
เทพเทพา 'สาธุ' การ ทั่ววิมานชั้นอินทร์พรหม
โปรดสัตว์อุบัติสม ได้บรมโกณฑัญญา
โกณฑัญญะพุทธสงฆ์ ครบเป็นองค์สรณา
แก้วสามงามโสภา รัตนามา พอดี
อันนี้ชี้ให้เห็น ใช่พูดเล่นเป็นกวี
หมู่สัตว์ปฐพี การ พอดี นี้เป็นคุณ
สัจจะละสิ่งผิด สุจริตจิตเป็นบุญ
โลภโมโทสะขุ่น หลงหมกมุ่นหนุนโทษทัณฑ์
อิจฉาริษยา พระธรรมว่ามาทั้งนั้น
ส่อเสียดเบียดเบียนกัน ลอบฆ่าพ้นคือ ตัณหา
ศีลห้าว่าไว้หมด ธรรมพจน์รจนา
พ่อแม่และครูบา กตัญญูคู่กันไป
พระสงฆ์องค์เจ้า อย่าลบเหล่าเอาท่านไว้
ประมาทอาฆาตใคร อย่าให้มีบีฑาตน

บุญใดให้พรักพร้อม มโนน้อมย้อมกมล
ฝึกนิสัยไว้ในตน พร่ำบ่นสนธยาย
จงทำความ พอดี อย่าให้มีหนี้ภายใน
เห็นเขาทำก็ทำใหญ่ เกรงไม่เทียมเหนียมหน้าตน
ทรัพย์น้อยถอยมากมี ฤดีน้อมยอมจำนน
อย่าทำแข่งแห่งกุศล จะยากจนพ้นทวี
บุญน้อยค้อยกว่ามาก เพราะกรรมฝากอยากชิงดี
ได้หนึ่งไม่ถึงสี่ อย่าอวดดี ไม่มีธรรม
วิมุตยังกังขา บุญทำมาไม่เห็นนำ
ข้อนี้ไม่ดีซ้ำ ขาด สัมมาทิษฐินัย
ความเห็นชอบ มอบมี พระคัมภีร์ มีภูกใน
ทำเกิดธรรมร่ำไป คงจะได้คล้ายศรีอารย์
กล่าวค้างยังไม่เสร็จ พอเป็นเกล็ดเคล็ดอาจารย์
ข้า ฯ เกรงเหลือเบื่ออ่าน ผิดกับด้านอ่านนิยาย
ฟังดีมีอักโข ข้า ฯ ขอโมทนาไป
มิใช่เรื่องเคืองหทัย ขอจงได้ให้เมตตา
บทกลอนเพียงสอนอ่าน ผ่านมูลบทพจนา
จำคล่องของท่านมา ว่าสอดคล้องต้องกันดี
ลำพังปัญญาข้า ฯ กลอนพามาไม่ถึงที่
ไม่แตกฉานการกวี ขอโทษทีที่เขียนมา ฯ
ผิดคำใดอภัยข้า ฯ ขอวันทาสวัสดี.

ข้าพเจ้าขออุทิศส่วนกุศล ให้แด่คุณแม่แจ่ม สมานทรัพย์ เนื่องจากการพิจารณาธรรมเบื้องต้นนี้ ขออำนาจแห่งกุศลจิตของข้าพเจ้าจงนำวิญญาณของคุณแม่ ไปสู่สุขคติภพเทอญ.

คุณแม่ที่ลูกอาลัย

พระคุณของแม่มากล้นรำพรรณ เลี้ยงลูกผูกขวัญ
ทุกวันคืนตื่นจนหลับ ประคับประคอง
ทั้งปลูกฝังนิสัยให้ใฝ่ดี มีหลักฐาน
ช่วยชูชุบอุปถัมภ์ ให้สำราญ
สอนสั่งทั้งศีลทาน มั่นใน ศาสนา
ค่ำเช้าเฝ้าสอนให้สวดมนต์ ภาวนา
ทั้งเมตตาหวังจะให้ได้ พ้นทุกข์
คุณแม่พรากจากไป ไกลลูกแล้ว
ดังดวงแก้วแตกมลาย ไปต่อหน้า
ลูกสุดแสนอาลัย ไผ่น้ำตา
ปิ่มชีวาลูกพินาศ ขาดตามไป
คุณแม่อยู่ชูชุบ อุปถัมภ์
คอยจุนค้ำให้ลูกนั้น ได้สดใส
ยามทุกข์คุณแม่ผ่อน วิบัติคลาย
ดังร่มไทรปกป้อง ให้ลูกยา
นับแต่นี้ไม่มี ซึ่งคุณแม่
เหมือนขาดหมอคอยพิทักษ์ เฝ้ารักษา
ยามเจ็บป่วยใครจะช่วยให้ เยียวยา
จะเมตตาอย่างท่านไซร้หา ไม่มี
ขอวิงวอนพระโลกุตระ ผู้เป็นเจ้า
จงรับเอาดวงวิญญาณ อันสุดสี้
สู่สวรรค์ชั้นเก้า อันรูจี
อีกให้มีมรรคผล นฤพาน

จากลูก

นพมาศ โปรเมฆานนท์

ไว้อาลัยต่อคุณโยม แจ่ม สมานทรัพย์

เนื่องด้วยคุณโยมแจ่ม สมานทรัพย์ ผู้มีอายุ ๘๖ ปี นับได้ว่าเป็นบุคคลที่มีวัยวุฒิโตที่สูงคนหนึ่งในจำนวนหลาย ๆ คน ได้ทำกาลกริยาเมื่อวันที่ ๑๙ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งยังความเศร้าสลดต่อบุตรธิดาหลานเหลน และ เพื่อนประพฤติปฏิบัติในธรรมด้วยกันตลอดพระสงฆ์องค์เจ้าที่รู้จักคุ้นเคยกันดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระภิกษุสามเณรแห่งวัด วิเศษการ ได้รู้จักกับคุณโยมแจ่มด้วยดีตลอดมา เพราะว่าคุณโยมเป็นผู้อุปการะอุปถัมภ์ช่วยเหลือกิจการของวัดทุกอย่างในเมื่อเกิดขึ้น จะเป็นกิจการน้อยใหญ่ก็ตามคุณโยมไม่หวั่นไหว เต็มใจรับเอาภาระอันนั้นทุกอย่างโดยร่วมกับคณะอุบาสกอุบาสิกา อาทิ การช่วยเหลือทุนทรัพย์ในการบูรณะกุฏิ วิหาร และ สร้างพระอภิธรรม ๗ คัมภีร์ ส่วนตัวไว้สำหรับวัดหนึ่งชุดและซ่อมแซมองค์พระประธานในพระอุโบสถวัดวิเศษการร่วม กับ คณะอุบาสกอุบาสิกาจนองค์พระสวยงาม เป็นที่ต้องตา ต้องใจ ของ ผู้ กราบ ไหว้ บูชา ทั้งหลาย เพราะคุณโยมเห็นเหตุที่ว่าการทำดีก็ย่อมได้รับผลดี ตรงกันข้ามถ้าทำชั่วก็ได้รับผลชั่วเช่นกัน ดุจดังบุคคลหว่านพืชชนิดใดไว้ก็ย่อมได้รับผลชนิดนั้น ตามพุทธภาษิตที่ว่า

ตาทิสํ ลภเต พีชํ ตาทิสํ ลภเต ผลํ

กลฺยาณการี กลฺยาณํ ปาปการี จ ปาปกํ

คุณโยมเคยบอกเล่าข้าพเจ้าว่าได้เข้าวัดปฏิบัติธรรมรักษาศีล ๕ ศีล ศีล ๘ และอุโบสถศีลเป็นนิจมา ตั้งแต่อายุยังเยาว์วัยเพียง ๑๒ ปี โดยไปวัดกับบิดามารดาของท่าน และ ต่อนั้นก็ทำเรื่อยมาจนมีฐานะดีได้มาตั้งรากฐานอยู่ใกล้กับวัด วิเศษการ และได้เข้าทำกิจวัตรปฏิบัติรักษาศีล อยู่ที่วัดวิเศษการ ทุก ๆ วันธรรมสวนเป็นเวลาร่วม ๖๐ ปี คุณโยมได้ทำหน้าที่เป็นอุบาสิกาเข้าถึงพระรัตนตรัยครบถ้วนทุกประการ ยกเว้นแต่ป่วยลุกไปไหนไม่ได้เท่านั้นจึงต้องหยุด แต่ไม่ใช่หยุดไปพร้อมกับการกระทำคุณงามความดี ถึง

แม้กายไม่สามารถเดินไปวัดได้ คุณโยมก็ยังตั้งจิตคิดงดเว้นจากบาปธรรมทั้งหลายในวันนั้น บางครั้งก็นิมนต์พระมาให้ศีล และเทศน์ให้ฟังที่บ้าน เพราะเหตุที่ว่า คุณโยมมีใจหนักแน่นในพระพุทธศาสนาตั้งแต่ยังเป็นผู้เยาว์อยู่และเข้าถึงพระรัตนตรัยตั้งแต่นั้นมา จนบางครั้งมีศรัทธาแก่กล้ามากถึงกับบวชเป็นชีเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน อันเป็นที่ปรากฏของพระสงฆ์องค์เจ้าในวัดทุก ๆ องค์และคุณโยมเคยพูดว่า ความสุขอย่างอื่นนอกจากความสงบเป็นอันไม่มี ก็น่าจะคิดว่าคุณโยมเป็นอุบาสิกาและเป็นมารดาของบุตรธิดา เป็นย่า ยายของหลานเหลนทั้งหลาย ความสุขทางโลกคุณโยมเคยประสพพบมามากแล้ว ตรงตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า เช่น

๑ สุขเกิดจากการมีทรัพย์

๒ สุขเกิดจากการใช้จ่าย ทรัพย์ บริโภคที่เป็นประโยชน์แก่ตนและบุคคลอื่น

๓ สุขเกิดจากการไม่ต้องเป็นหนี้สินใคร

๔ สุขเกิดจากการประกอบ กิจ การ งาน ทุก อย่างที่ ปราศ จากโทษ

ความสุขเหล่านี้ได้ปรากฏแก่คุณโยมมามากแล้ว แต่ยังไม่ซึ้งเพราะบางครั้งยังเจือปนด้วยความทุกข์อันจรมาบ้าง ดังนั้น คุณโยมจึงหันหน้าเข้าหาธรรม ปฏิบัติธรรม เพื่อให้รู้ธรรมและฝึกหัดจิตไม่ให้ยึดมั่นในปัญจขันธ์เป็นต้น นับได้ว่าคุณโยมเป็นบุคคที่น่าเคารพบูชาต่อบุตรธิดาหลานเหลน และญาติมิตรทั้งหลายตลอดถึงพระภิกษุองค์เจ้าที่ได้พบเห็นท่านเพราะคุณโยมเป็นผู้เบิกบานยิ้มแย้มแจ่มใสบนใบหน้า สมชื่ออยู่ตลอดเวลา

อนึ่งแม้แต่เวลาคุณโยมใกล้จะจากบุตรธิดาไปภายในหนึ่ง สอง ชั่วโมง ท่านก็ยังมีสติสัมปชัญญะ ระลึกตัวอยู่เสมอว่าธรรมดาของสังขารจะต้องเป็นอย่างนี้ทุกรูปทุกนามไม่เว้นแต่ละใคร และข้าพเจ้าก็ไปเยี่ยมและพูดให้ฟังว่าคุณโยมจงระลึกถึงความดีที่เคยทำมาแล้วในอดีตจนถึงปัจจุบัน และจงตั้งจิตให้สงบเป็นเอกัคคตารมณ์ เพื่อจะยึดมั่นในคุณพระ

รัตนตรัย พูดเท่านี้คุณโยมก็พยักหน้าและยกมือขึ้นไหว้ด้วยอาการอันสงบและแล้วคุณโยมได้จากบุตรธิดาหลานเหลนญาติสนิทมิตรสหายไปสู่ปรโลกโดยไม่ทุรนทุรายกระสับกระส่าย ทั้งอาการคล้ายจะยิ้ม ทั้งนี้เป็นเพราะอำนาจคุณงามความดีที่เรียกว่า บุญกุศลได้สั่งสมอบรมมาด้วยดี เป็นเวลาช้านานแห่งอายุขัย ประการหนึ่งคุณโยมแจ่ม สมานทรัพย์ ไม่มีวันที่จะกลับมาให้บุตรธิดาและหลานเหลน และ เพื่อนปฏิบัติธรรมทั้งหลาย ตลอดถึงพระภิกษุสามเณรที่รู้จักคุ้นเคยกันได้เห็นหน้ากันอีกแล้ว ถึงแม้ว่าคุณโยมจะจากไปแล้วก็ตาม ก็เป็นเพียงส่วนรูปธรรมเท่านั้นหาได้ละความคิดถึงคุณงามความดีที่มีต่อวัด ต่อพระสงฆ์จำนวนหลายไม่เพราะความดีคุณโยมได้ทำเอาไว้มากทั้งภายในและนอกวัด จึงปรากฏแก่บุคคลทั้งหลาย ซึ่งไม่อาจสามารถจะลืมเลือนได้ในคุณความดีที่คุณโยมกระทำแล้ว สิ่งที่น่าคิดก็คือว่าคุณโยมมารำพึงถึงสังขารอยู่เสมอว่า

อันโรงเรือน เปรียบเหมือน กับสังขาร
ปลูกไว้นานเก่าคร่ำ ฉล่ำฉลาย
แก่ลงแล้ว โคร่งคร่าง หนอร่างกาย
ไม่เฉิดฉาย เหมือนหนุ่ม กระชุ่มกระชวย

ตาก็มัว หัวก็ขาว เป็นคราวคร่ำ
หูก็ซ้ำ ไม่ได้ยิน เอาสิ้นสวย
แรงก็น้อย ถอยกำลัง นั่งก็งวย
ฟันก็หัก ไปเสียด้วย ไม่ทนทาน

แต่ตัณหา เป็นไฉน จึงไม่แก่
ยังปกแผ่ พังพานผึ่ง จึงใจหาย
ถึงสังขาร จะแก่ ก็แต่กาย
แต่ว่าใจ ไม่คิดถึง รำพึงตน

วันและคืน พลันดับ ลงลับล่วง
ท่านทั้งปวง จงอุตส่าห์ หากุศล
พลันชีวิต คิดถึง รำพึงตน
อายุคน มันไม่ยืน ถึงหมื่นปี
อันมรณา มีประจำ ทุกส่ำสัตว์
แต่พระตรัส เป็นมุนินทร ชินศรี
แสนประเสริฐ เลิศลิภพ จบธาตรี
ยังจรลี เข้าถึง ซึ่งนิพพาน

อันนี้เองจึงทำให้คุณโยมแจ่ม ตระหนักถึงชีวิตทุกถ้วนหน้าที่เกิดมาในโลกนี้ ถ้าเป็นผู้ไม่ประมาทในวัย ในชีวิต ในความไม่มีโรค แล้วก็จะพลันถึงซึ่งความสุขความเจริญได้ทั้งโลกนี้และโลกหน้า แม้แต่พระบรมศาสดาก็ตรัสกับพระภิกษุสาวกก่อนจะเข้าปรินิพพานว่า

อปฺปมา-เทน สมฺปาเทถาติ

ท่านทั้งหลายจงถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทกันเถิด

ประการหนึ่งซึ่งคุณโยมยึดมั่นด้วยธรรมข้อขันติ คือสังเกตให้เห็นว่าไม่ว่าใครจะมาใส่ร้ายป้ายสีดุด่าว่ากล่าวคำหยาบให้เป็นที่เจ็บใจด้วยประการทั้งปวง คุณโยมถือความอดทน ไม่ยอมให้ความโกรธเป็นนายของหัวใจ ไม่ยอมให้กายวาจา แสดงอาการหยาบช้าออกมาได้ พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญบุคคลผู้มีใจหนักแน่นในขันติธรรมมาก

อนึ่งพุทธภาษิตที่ว่า โชติ โชติ ปรายโน มาสว่าง ไปสว่าง หลักอันนี้คุณโยมเคยพูดบ่อย ๆ เหมือนกัน หมายถึงเกิดมาในตระกูลที่ดี มีสัมมาทิฏฐิตั้งมั่นอยู่ในธรรม รู้จักบาปบุญคุณโทษ ประโยชน์และไม่ใช่ประโยชน์ ขจัดมลทิลโทษออกจากขันธ์สันดานโดยการสมาทานรักษาศีล เจริญภาวนา ประกอบกิจฝึกหัดจิต ให้เป็นสมาธิเพื่อความรู้แจ้งในธรรม อันเป็นตัวปัญญาได้พิจารณาถึงเหตุผล ของสัตว์ทั้งหลายที่เกิดมาใน

โลกนี้ แล้วไม่ยึดมั่นถือมั่นเป็นอุปาทาน ปฏิบัติธรรมอันเป็นแก่นสารแห่งชีวิต ไปในสัมปรายภพเบื้องหน้า

ข้าพเจ้าในนามคณะสหธรรมิกแห่งวัดวิเศษการ ขอตั้งดวงจิตอธิษฐานขอให้ดวงวิญญาณของคุณโยม แจ่ม สมานทรัพย์ อันบริสุทธิ์นี้ จงสถิตสถาพรอยู่ในสรวงสวรรค์วิมานทองตลอดกาลนานเทอญ

ภทฺทวณฺโณ ภิกฺขุ (หวี)

คณะ ๑ วัดวิเศษการ
บางกอกน้อย ธนบุรี

คำปรารภ

เนื่องในงานฌาปนกิจศพโยมแจ่ม สมานทรัพย์ ในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๑๐ ณ ฌาปนสถานกองทัพบก วัดโสมนัสวรวิหาร พ.อ. อภิธัม สมานทรัพย์ หัวหน้ากองคลังแสง กรมสรรพาวุธทหารบก ได้มาปรารภกับข้าพเจ้าว่า ในการฌาปนกิจศพคุณแม่ครั้งนี้ ปรารถนาจะพิมพ์หนังสือแจกเป็นอนุสรณ์ในงานนี้ และเพื่อให้เหมาะสมและถูกอัธยาศัยของคุณแม่ด้วย ข้าพเจ้าได้คิดดูแล้วว่า โยมแจ่ม สมานทรัพย์ ในสมัยที่ยังมีชีวิตอยู่เป็นผู้มีความเลื่อมใสและเชื่อมั่นในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก ใฝ่ใจในการกุศลพอใจในการบำเพ็ญประโยชน์และประโยชน์ของผู้อื่น ทั้งในส่วนโลกและส่วนธรรม ยินดีในการบำเพ็ญทาน รักษาศีล เจริญภาวนาสดับตรับฟังพระธรรมเทศนา ประกอบไปด้วยจาคะสละทรัพย์บำเพ็ญสาธารณกุศลมากบ้างน้อยบ้าง ตามกำลังทรัพย์และสัทธา เช่นเคยสละทรัพย์สร้างพระพุทธรูป สร้างหนังสือ บวชพระ ทอดกฐิน บริจาคทรัพย์สมทบทุนปฏิสังขรณ์โบสถ์ วิหาร ศาลา วัดวาอาราม ทั่ว ๆ ไป ทั้ง พ.อ. อภิธัม สมานทรัพย์ ผู้เป็นบุตร เคยศึกษาเล่าเรียนในวิชาโหราศาสตร์ มีความรู้ความเข้าใจในวิชานี้พอสมควร ข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือที่จะพิมพ์แจกในงานนี้ ควรเป็นหนังสือเกี่ยวแก่พุทธศาสนา โหราศาสตร์และไสยศาสตร์ แต่จะให้สมบูรณ์เรียบร้อยทุก ๆ อย่างนั้นย่อมทำไม่ได้ ทั้งนั้นทั้งนี้เพราะมีเวลาจำกัดมาก สำหรับหนังสือเกี่ยวแก่พุทธศาสนานั้น พ.อ. อภิธัม สมานทรัพย์ ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเจ้าคุณพระราชสิทธิมุนี สำนักวัดมหาธาตุ ท่านเจ้าคุณได้กรุณาให้หนังสือเกี่ยวแก่คำถามคำตอบเรื่องวิปัสสนา จึงขอบพระคุณไว้ณะที่นี้ด้วย ส่วนในด้านโหราศาสตร์นั้น ข้าพเจ้า, ท่านพระครูพุทธศาสน์โสภน วัดโรงวาส อำเภอเมืองจังหวัดสงขลา และ พ.อ. อภิธัม สมานทรัพย์ ช่วยกันเขียนและเรียบเรียงเท่าที่เคยศึกษาเล่าเรียนมาและยังทรงจำอยู่ แต่สำหรับไสยศาสตร์นั้น โยมแจ่ม สมานทรัพย์ เคยจดจำ

รวบรวมไว้ในสมัยยังมีชีวิตอยู่ แต่ละศาสตร์ ๆ ที่กล่าวมานี้ ยังไม่สมบูรณ์เลยแม้แต่ศาสตร์เดียว หากการเขียนในครั้งนี้มีการผิดพลาดบกพร่องโดยประการใด ๆ ก็ตาม ขอผู้อ่านทุก ๆ ท่านโปรดให้อภัย และช่วยแก้ไขด้วย

ฉะนั้น ในการพิมพ์หนังสือนี้เผยแพร่เป็นวิทยาทาน ขออำนาจแห่งกุศลราศีที่ข้าพเจ้าและผู้ให้ความร่วมมือทุกท่านได้บำเพ็ญกาลบัดนี้ จงเป็นวิบากสมบัติปัตติทานมัย อำนวยสุขสวัสดิ์พิพัฒนมงคล ปรากฏผลแก่โยมแจ่ม สมานทรัพย์ ผู้ล่วงลับไปแล้ว ตามสมควรแก่คติวิสัย ในสัมปรายภพทุกประการเทอญ

เอี่ยม สุริยฤกษ์

คำอาราธนาศีล ๕

(ก่อนให้ศีล)

มยํ ภนฺเต ติสรเณน สห ปญฺจ สีลานิ ยาจาม ฯ

ทุติยมฺปิ มยํ ภนฺเต ติสรเณน สห ปญฺจ สีลานิ ยาจาม ฯ

ตติยมฺปิ มยํ ภนฺเต ติสรเณน สห ปญฺจ สีลานิ ยาจาม ฯ

(คำอาราธนาศีล ๘ ในวันพระก็แบบเดียวกัน ต่างแต่เปลี่ยน ปญฺจ เป็น อฏฺฐ เท่านั้น)

อาราธนาอุโบสถศีล

มยํ ภนฺเต ติสรเณน สห อฏฺฐงฺคสมนฺนาตํ อุโปสถํ ยาจาม ฯ

ทุติยมฺปิ มยํ ภนฺเต ติสรเณน สห อฏฺฐงฺคสมนฺนาคตํ อุโปสถํ ยาจาม ฯ

ตติยมฺปิ มยํ ภนฺเต ติสรเณน สห อฏฺฐงฺคสมนฺนาคตํ อุโปสถํ ยาจาม ฯ

อาราธนาพระปริตร

(ก่อนพระสวดมนต์)

วิปตฺติปฏิพาหาย สพฺพสมฺปตฺติสิทฺธิยา
สพฺพทุกฺขวินาสาย ปริตฺตํ พฺรูถ มงฺคลํ
วิปตฺติปฏิพาหาย สพฺพสมฺปตฺติสิทฺธิยา
สพฺพภยวินาสาย ปริตฺตํ พฺรูถ มงฺคลํ
วิปตฺติปฏิพาหาย สพฺพสมฺปตฺติสิทฺธิยา
สพฺพโรควินาสาย ปริตฺตํ พฺรูถ มงฺคลํ ฯ

อาราธนาธรรม

(ก่อนแสดงธรรม)

พฺรหฺมา จ โลกาธิปตี สหมฺปติ
กตฺอญฺชลี อนธิวรํ อยาจถ
สนฺตีธ สตฺตาปฺปรชกฺขชาติกา
เทเสตุ ธมฺมํ อนุกมฺปิมํ ปชํ ฯ

คำถวายทานต่าง ๆ

การบำเพ็ญบุญกุศล มีการถวายสังฆทานเป็นต้น เบื้องต้นของการถวายทานนั้น ทายกผู้ถวายพึงจุดธูปเทียน ทำสักการแก่พระพุทธปฏิมากร ที่ตั้งไว้เป็นประธานในที่นั้น ๆ แล้วพึงสมาทานศีลให้เรียบร้อย ต่อไปพึงเริ่มว่า คำถวายทานนั้น ๆ เสร็จแล้วจึงยกเอาเครื่องไทยทานประเคน ต่อไปจึงกรวจน้ำและรับพร เมื่อพระสงฆ์สวดคำอนุโมทนา

คำถวายสังฆทาน

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

อิมานิ มยํ ภนฺเต ภตฺตานิ สปริวารานิ ภิกฺขุสงฺฆสฺส โอโณชยาม สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมานิ ภตฺตานิ สปริวารานิ ปฏิคฺคณฺหตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย ฯ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายภัตตาหารกับทั้งบริวารเหล่านี้ แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับภัตตาหารกับทั้งบริวารเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำถวายสลากภัตต์

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

เอตานิ มยํ ภนฺเต ภตฺตานิ สปริวารานิ อสุกฏฺฐาเน ฐปิตานิ ภิกฺขุสงฺฆสฺส โอโณชยาม สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ เอตานิ สปริวารานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย ฯ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ภัตตาหารกับทั้งบริวารทั้งหลายที่ตั้งไว้ ณ ที่โน้น-นั้น ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายแก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับซึ่งภัตตาหารกับ-ทั้งบริวารเหล่านั้นของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำถวายข้าวสาร

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

อิมานิ มยํ ภนฺเต ตณฺฑุลานิ สปริวารานิ สงฺฆสฺส โอโณชยาม สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมานิ ตณฺฑุลานิ สปริวารานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย ฯ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายข้าวสารกับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แก่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับข้าวสารกับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำถวายทานสามัญ

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

อิทํ เม ทานํ มาตาปิตุอาทีนํ ญาตกานํ สํวตฺตตุ มยฺหํ มาตาปิตาทโย ญาตกา อิมสฺส ทานสฺส ปตฺตึ ลภนฺตุ มม เจตสา ฯ

ทานของข้าพเจ้านี้ จงเป็นไปเพื่อญาติทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้นของข้าพเจ้า บรรดาญาติทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้น จงได้รับส่วนของทานนี้ ตามความประสงค์ของข้าพเจ้านั้นเทอญ

(คำถวายทานนี้ใช้จบเครื่องไทยทาน ที่จะทำบุญได้ทุกประเภท เช่นจบข้าวที่จะตักบาตรพระเป็นต้น)

คำถวายไตรจีวรอุทิศผู้ตาย

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

อิมานิ มยํ ภนฺเต ติจีวรานิ อยฺยสฺส เทม สาธุ โน ภนฺเต อยํ ติจีวรปูชาวิปาโก อมฺหากํ มาตาปิตุอาทีนํ ญาตีนํ กาลกตานํ สํวตฺตตุ อมฺหากํ มาตาปิตุอาทโย ทานปตฺตึ ลภนฺตุ อมฺหากํ เจตสา ฯ

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอถวายไตรจีวรนี้แก่พระผู้เป็นเจ้า ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ขอผลวิบากของการบูชาด้วยไตรจีวรนี้ จงเป็นไปเพื่อญาติทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้น ของข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอญาติมีมารดาบิดาเป็นต้นของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงได้รับส่วนบุญอันสำเร็จแต่ทานนี้ ตามความประสงค์ของข้าพเจ้าทั้งหลายเทอญ ฯ

คำถวายผ้าอาบน้ำฝน

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

อิมานิ มยํ ภนฺเต วสฺสิกสาฏิกานิ สงฺฆสฺส โอโณชยาม สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมานิ วสฺสิกสาฏิกานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขายฯ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าอาบน้ำฝนเหล่านี้แก่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับผ้าอาบน้ำฝนทั้งหลายเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำถวายผ้าจำพรรษา

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

อิมานิ มยํ ภนฺเต วสฺสาวาสิกจีวรานิ สงฺฆสฺส โอโณชยาม สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมานิ วสฺสาวาสิกจีวรานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย ฯ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าจำนำพรรษาทั้งหลายเหล่านี้ แก่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับผ้าจำนำพรรษาเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำถวายผ้าอัจเจกจีวร

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

อิมานิ มยํ ภนฺเต อจฺเจกจีวรานิ สงฺฆสฺส โอโณชยาม สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมานิ อจฺเจกจีวรานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย ฯ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายผ้าอัจเจกจีวรทั้งหลายเหล่านี้แก่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับผ้าอัจเจกจีวรทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำถวายผ้ากฐิน

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

อิมํ สปริวารํ กฐินจีวรทุสฺสํ สงฺฆสฺส โอโณชยาม (ว่า ๓ หน)

ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้ากฐินจีวรกับทั้งบริวารนี้แก่พระสงฆ์ ฯ

คำถวายผ้าป่า

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

เอตานิ มยํ ภนฺเต จีวรานิ สงฺฆสฺส โอโณชยาม สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ เอตานิ จีวรานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย ฯ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายจีวรทั้งหลายเหล่านี้แก่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับจีวรทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

คำถวายเสนาสนะกุฏิวิหาร

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

อิมานิ มยํ ภนฺเต เสนาสนานิ อาลตานาคตสฺส จาตุทฺทิสสฺส สงฺฆสฺส โอโณชยาม สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมานิ เสนาสนานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย ฯ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายเสนาสนะเหล่านี้ แก่พระสงฆ์อันมาแต่ทิศทั้ง ๔ ที่มาแล้วก็ดี ยังไม่มาก็ดี ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับซึ่งเสนาสนะเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำถวายศาลาโรงธรรม

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

มยํ ภนฺเต อิมํ สาลํ ธมฺมสภาย อุทฺทิสฺส โอโณชยาม สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมํ ธมฺมสภา สาลํ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย ฯ

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายศาลานี้แก่พระสงฆ์ อุทิศเพื่อเป็นธรรมสภา ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับธรรมสภาศาลานี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำถวายเวจกุฎี

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

มยํ ภนฺเต อิมํ วจฺจกุฏึ อาคตานาคตสฺส จาตุทฺทิสสฺส สงฺฆสฺส โอโณชยาม สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมํ วจฺจกุฏึ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย ฯ

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายเว็จกุฎีนี้ แก่พระสงฆ์ อันมาแต่ทิศทั้ง ๔ ที่มาอยู่แล้วก็ดี ยังไม่มาก็ดี ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับเว็จกุฎีของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำถวายสะพาน

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

มยํ ภนฺเต อิมํ เสตุํ มหาชนานํ สาธรณตฺถาย นิยาเทม สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมสฺมึ เสตุมฺหิ นิยาทิเต สกฺขิโก โหตุ อิทํ เสตุทานํ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย สํวตฺตตุ ฯ

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอมอบถวายซึ่งสะพานนี้ เพื่อประโยชน์แก่มหาชนทั้งหลาย ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงเป็นพยานแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ในสะพานที่ข้าพเจ้าทั้งหลายนั้นได้มอบให้แล้วนี้ ขอสะพานนี้จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำถวาย น้ำมัน น้ำผึ้ง น้ำอ้อย

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

สรโท นามายํ ภนฺเต กาโล สมฺปตฺโต ยตฺถ ตถาคโต อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ สารทิกาพาเธน อาพาธิกานํ ภิกฺขูนํ ปญฺจ เภสชฺชานิ อนุญฺญาสิ สปฺปึ นวนีตํ เตลํ มธุ ผาณิตํ มยนฺทานิ ตกฺกาลสทิสํ สมฺปตฺตา ตสฺส ภควโต ปญฺญตฺตานุคํ ทานํ ทาตุกามา เตสุ ปริยาปนฺนํ มธุํ จ เตลํ จ ยาณิตํ จ ภิกฺขุนญฺเจวะ สามเณรานญฺจ โอโณชยาม สาธุโน ภนฺเต อยฺยา ยถา วิกตฺตํ มธุทานํ จ เตลํ จ ผาณิตํ จ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย ฯ

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ บัดนี้สรทะกาลมาถึงแล้ว ในกาลใดเล่า พระตถาคต สัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงอนุญาตยา ๕ อย่าง คือเนยใส เนยข้น น้ำมัน น้ำผึ้ง น้ำอ้อย แก่ภิกษุทั้งหลายผู้ป่วยไข้ด้วยโรคเกิดในสรทกาล บัดนี้ข้าพเจ้าทั้งหลายมาถึงกาลเช่นนี้แล้ว ปรารถนาจะถวายทานตามพระพุทธบัญญัติของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น จึงถวายน้ำผึ้งเป็นยา อย่างหนึ่ง กับน้ำมัน น้ำอ้อย นับในยา ๕ อย่างนั้น แก่ภิกษุและสามเณรทั้งหลาย ขอ พระผู้เป็นเจ้าทั้งหลายจงรับมธุทาน เตลทาน ผณิตทาน ของข้าพเจ้าทั้งหลาย ตามที่ได้ แจกไปนั้น ๆ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำถวายธูปเทียนดอกไม้

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

อิมานิ มยํ ภนฺเต ธูปทีปปุปฺผวรานิ รตนตฺตยสฺเสว อภิปูเชม อมฺหากํ รตนตฺตยสฺส ปูชา ทีฆรตฺตํ หิตสุขาวหา โหตุ อาสวกฺขยปฺปตฺติยา ฯ

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอบูชาธูปเทียนและดอกไม้ทั้งหลาย อันประเสริฐแก่พระรัตนตรัย กิริยาที่บูชาแก่พระรัตนไตรนี้ จงเป็นผลนำมาซึ่งประโยชน์ และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำถวายข้าวบูชาพระรัตนตรัย

(ตั้งนโม ๓ จบก่อน)

อิมํ สูปพฺยญฺชนสมฺปนฺนํ โภชนํ อุทกํ วรํ พุทฺธสฺส ปูเชมิ

ข้าพเจ้าขอถวายโภชนะอันสมบูรณ์ ด้วยกับทั้งน้ำอันสอาดอย่างยิ่งแด่พระพุทธเจ้า

คำลาข้าวพระพุทธ

เสสํ มงฺคลํ ยาจามิ

คำถวายธง

(ตั้งนโม ๓ หนก่อน)

มยํ อิมินา ธชปฏาเกน รตนตฺตยํ อภิปูเชม อยํ ธชปฏาเกน รตนตฺตยปูชา อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย สํวตฺตตุ ฯ

ข้าพเจ้าทั้งหลายขอถวายบูชา ซึ่งพระรัตนตรัยด้วยธงแผ่นผ้านี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

(ติโลกวิชยราชปตฺติทานคาถา)

ยงฺกิญฺจิ กุสลํ กมฺมํ
กตฺตพฺพํ กิริยํ นม
กาเยน วาจายมนสา
ติทเส สุคตํ กตํ
เย สตฺตา สญฺญิโน อตฺถิ
เย จ สตฺตา อสญฺญิโน
กตํ ปุญฺญผลํ มยฺหํ
สพฺเพ ภาคี ภวนฺตุ เต
เย ตํ กตํ สุวิทิตํ
ทินฺนํ ปุญฺญผลํ มยา
เย จ ตตฺถ น ชานนฺติ
เทวา คนฺตฺวา นิเวทยุํ
สพฺเพ โลกมฺหิ เย สตฺตา
ชีวนฺตาหารเหตุกา
ปนุญฺญํ โภชนํ สพฺเพ
ลภนฺตุ ปป เจตสาติฯ

(กรวดน้ำ)

อิมินา ปุญฺญกมฺเมน
อุปชฺฌายา คุณุตฺตรา
อาจริยูปการา จ
มาตา ปิตา จ ญาตกา (ปิยา มมํ)
สุริโย จนฺทิมา ราชา
คุณวนฺตา นราปิ จ
พฺรหฺมมารา จ อินฺทา จ
โลกปาลา จ เทวตา
ยโม มิตฺตา มนุสฺสา จ
มชฺฌตฺตา เวริกาปิ จ
สพฺเพ สตฺตา สุขี โหนฺตุ
ปุญฺญานิ ปกตานิ เม
สุขํ จ ติวิธํ เทนฺตุ
ขิปฺปํ ปาเปถ โวมตํ ฯ
อิมินา ปุญฺญกมฺเมน
อิมินา อทฺทิเสน จ
ขิปฺปาหํ สุลเภ เจว
ตณฺหุปาทานเฉทนํ
เย สนฺตาเน หินาธมฺมา
ยาว นิพฺพานโต มมํ
นสฺสนฺตุ สพฺพทา เยว
ยตฺถ ชาโต ภเว ภเว
อุชุจิตฺตํ สติปญฺญา
สลฺเลโข วิริยมฺหินา
มารา ลภนฺตุ โนกาสํ
กาตุญฺจ วิริเยสุ เม
พุทฺโธ ทีปวโร นาโถ
ธมฺโม นาโถ วรุตฺตโม
นาโถ ปจฺเจกพุทฺโธ จ
สงฺโฆ นาโถตฺตโร มมํ
เตโสตฺตมานุภาเวน
มาโรกาสํ ลภนฺตุ มา ฯ

(กรวดน้ำอย่างย่อ)

อิทํ เม ญาตีนํ โหตุ ฯ

บทที่ ๑ จักรราศี

ในเบื้องต้นแห่งการศึกษาวิชาโหราศาสตร์นั้น จำเป็นที่จะต้องรู้ถึงวิถีทางโคจรของหมู่ดาวเคราะห์ทั้งหลาย อันมีดาวพระอาทิตย์ ซึ่งเป็นประทานแห่งดาวทั้งหลายอันโคจรส่องแสงสว่างในเวลากลางวัน วิถีทางโคจรนั้น มีนามบัญญัติเรียกว่า "จักรราศี"

ท่านแบ่งจักรราศีนั้นออกเป็น ๑๒ ส่วน ส่วนหนึ่ง ๆ เรียกว่า ราศี คือกลุ่มของดาวกลุ่มหนึ่ง ในปริมณฑลของจักรราศี มีดาวพระอาทิตย์เป็นประธาน และยังมีดาวอื่น ๆ เป็นบริวาร พรรอาทิตย์เดินโคจรผ่านเป็นระยะเวลาราศีละ ๑ เดือน ครบรอบจักรราศีเป็นเวลา ๑ ปี การโคจรของพระอาทิตย์ มีเวลาไม่เท่ากัน บางราศีก็มาก บางราศีก็น้อย ทั้งนี้เพราะอาทิตย์โคจรโค้งออกไปบ้าง ปกเข้าหาธรณีบ้าง ระยะทางการโคจรของพระอาทิตย์ซึ่งผ่านไปตามจักรราศีนี้ เราเรียกว่า สุริยคติกาล

จักรราศีหนึ่งท่านสมมติเท่ากับ ๓๖๐ องศา ฉะนั้นราศีหนึ่งเท่ากับ ๓๐ องศาทุก ๆ ราศี จักรราศีเหล่านั้นมีความหมายดังนี้

๑	เมษ	แกะ
๒	พฤศภ	โค
๓	เมถุน	คนคู่
๔	กรกฏ	ปู
๕	สิงห์	ราชสีห์
๖	กันย์	สาวน้อย
๗	ตุลย์	คันชั่ง
๘	พจิก	แมลงป่อง

๙	ธนู	คนถือธนู
๑๐	มังกร	มังกร
๑๑	กุมภ์	คนกับหม้อน้ำ
๑๒	มีน	ปลา

ธาตุแห่งจักรราศี

ในโหราศาสตร์ ท่านได้จัดธาตุทั้ง ๔ เข้าประจำทุกราศี ตามลำดับธาตุทั้ง ๔ คือ ไฟ ดิน ลม น้ำ และราศีที่จัดธาตุเข้าครองมีดังนี้

ธาตุไฟ	ธาตุดิน	ธาตุลม	ธาตุน้ำ
๑ เมษ	๒ พฤศภ	๓ เมถุน	๔ กรกฎ
๕ สิงห์	๑ กันย์	๗ ตุลย์	๘ พิจิก
๙ ธนู	๑๐ มังกร	๑๑ กุมภ์	๑๒ มีน

แร่ของดาวเคราะห์

ดาวเคราะห์ปกครองแร่ทั้งหลาย ดังนี้คือ

อาทิตย์	ปกครอง	ทองคำ
จันทร์	,, ,,	เงิน
อังคาร	,, ,,	เหล็ก
พุธ	,, ,,	ปรอด
พฤหัสบดี	,, ,,	สังกะสี
ศุกร์	,, ,,	ทองแดง
เสาร์	,, ,,	ตะกั่ว
ราหู	,, ,,	ดินและหิน

คู่มิตร

ดาวเคราะห์ที่จัดเป็นคู่มิตร ดังนี้คือ

อาทิตย์	กับ	พฤหัสบดี	คู่หนึ่ง
จันทร์	กับ	พุธ	คู่หนึ่ง
อังคาร	กับ	ศุกร์	คู่หนึ่ง
เสาร์	กับ	ราหู	คู่หนึ่ง

ท่านโบรณาจารย์ได้ผูกเป็นคำกลอนไว้ว่า อาทิตย์เป็นมิตรกับครู จันทร์โฉมตรู พุธนงเยาว์ ศุกร์ปากหวานอังคารรับเอา ราหูกับเสาร์เป็นมิตรแก่กัน ฉะนี้

คู่สัตรู

ดาวเคราะห์ที่จัดเป็นสัตรูแก่กันและกัน มีดังนี้คือ

อาทิตย์	กับ	อังคาร	คู่หนึ่ง
จันทร์	กับ	พฤหัสบดี	คู่หนึ่ง
พุธ	กับ	ราหู	คู่หนึ่ง
เสาร์	กับ	ศุกร์	คู่หนึ่ง

ดาวเคราะห์ที่เป็นคู่สัตรูแต่ละคู่ ๆ เมื่อไปอยู่ณะราศีใด ๆ หรือไปร่วมเล็งกันในราศีใด ๆ ก็ดาม จะคอยทำลายล้างอำนาจของกันและกันในสถานที่นั้น

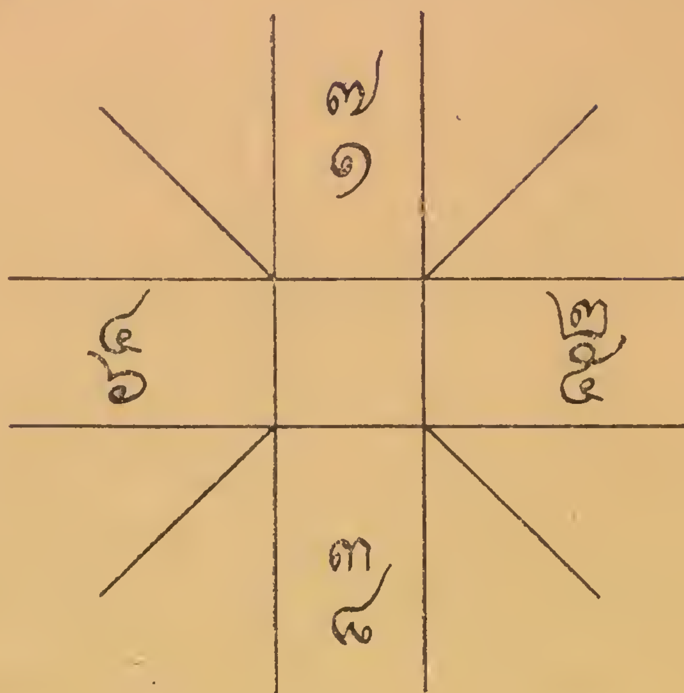
ท่านโบรณาจารย์ได้ผูกเป็นคำกลอนไว้ว่า

อาทิตย์ผิดกับอังคาร พุธอันพาลวิวาทราหู ศุกร์กับเสาร์เป็นเสี้ยนสัตรู จันทร์กับครูเป็นอริแก่กัน

คู่ธาตุ

ดาวเคราะห์ที่จัดคู่ธาตุ ดังนี้คือ

อาทิตย์กับเสาร์อยู่ในราศีเมษ (ธาตุไฟ) พุธกับศุกร์อยู่ในราศีกรกฎ (ธาตุน้ำ) อังคารกับราหู อยู่ในราศีตุลย์ (ธาตุลม) จันทร์กับพฤหัศบดี อยู่ในราศีมังกร (ธาตุดิน)

ดาวเคราะห์ที่มีสภาพต้องตามลักษณะข้างบนนี้ เรียกว่า คู่ธาตุ ดาวเคราะห์ที่เป็นคู่ธาตุ มีอำนาจแข็งแรง ส่งในทางให้คุณอย่างเดียว

คู่สมพล

ดาวเคราะห์คู่สมพลนั้น ได้แก่ดาวเคราะห์แต่ละคู่ ๆ เมื่อรวมกำลังกันเข้าแล้ว จะมีกำลัง ๒๗ เท่ากับจำนวนของดาวนักษัตรฤกษ์ ดังนี้

๑ อาทิตย์ กำลัง ๖

ศุกร์ กำลัง ๒๑

รวมกำลังเข้าเป็น ๒๗ เท่ากับจำนวนดาวนักษัตร์ฤกษ์

๒ จันทร์ กำลัง ๑๕

ราหู กำลัง ๑๒

รวมกำลังเข้าเป็น ๒๗ เท่ากับจำนวนดาวนักษัตร์ฤกษ์

๓ อังคาร กำลัง ๘

พฤหัสบดี กำลัง ๑๙

รวมกำลังเข้าเป็น ๒๗ เท่ากับจำนวนดาวนักษัตร์ฤกษ์

๔ พุธ กำลัง ๑๗

เสาร์ กำลัง ๑๐

รวมกำลังเข้าเป็น ๒๗ เท่ากับจำนวนดาวนักษัตร์ฤกษ์

เกษตร

๖ ๔	๓	๕ ๘
๒		๗
๑ ๔	๖	๕ ๓

ชาตาผู้ใดพระเคราะห์สถิตย์ในราศีที่เป็นเกษตร์ ท่านว่าชาตาผู้นั้นเป็นชาตาดี มีหลักฐานมั่นคง ประพฤติตนตั้งอยู่ในความดี มีคำทำนายพระเคราะห์เป็นเกษตร์ไว้ดังนี้

๑ เป็นเกษตร์ ผู้นั้นจะชนะสัตรู รูปสวย มีทรัพย์สมบัติเป็นหลักฐาน

๒ เป็นเกษตร์ ผู้นั้นจะเป็นที่รักแก่ขุนนางท้าวพระยา ชนทั้งหลายจะบูชา มีทรัพย์และลาภมาก

๓ เป็นเกษตร์ ผู้นั้นจะมีวิชาความรู้มาก จะได้เป็นอำมาตย์ของท้าวพระยา มีทรัพย์มาก และมีชื่อเสียงดี

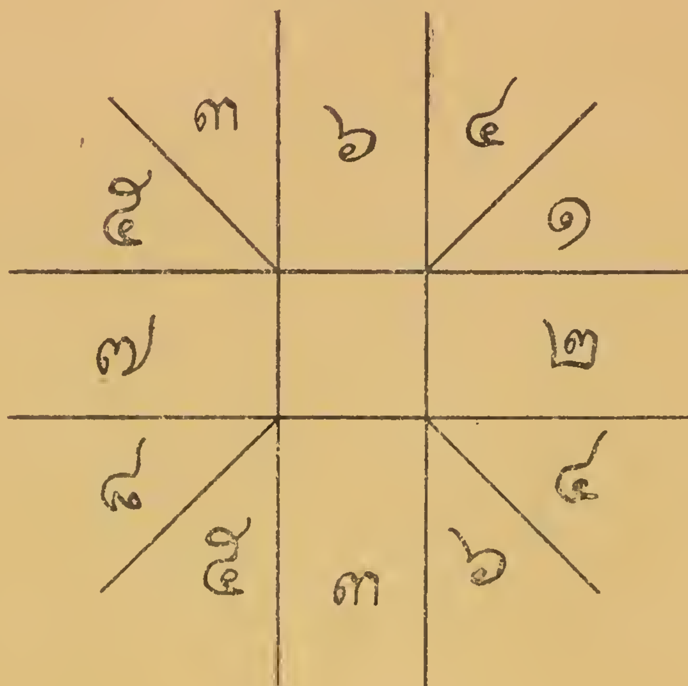
๔ เป็นเกษตร์ ผู้นั้นจะเป็นนักปราชญ์ของผู้ใหญ่ในแผ่นดิน จะได้ทรัพย์ต่าง ๆ อุดมกว่าญาติ

๕ เป็นเกษตร์ ผู้นั้นจะเป็นนักปราชญ์ราชบัณฑิต, มีลาภ, มีทรัพย์สิน อุดมกว่าคนทั้งหลาย และย่อมบริบูรณ์ด้วยศีลาจารวัตรทุกเมื่อ

๖ เป็นเกษตร์ ผู้นั้นจะมีทรัพย์บริบูรณ์ด้วยเครื่องอุปโภคบริโภค มีลักษณะดี เจรจาไพเราะอ่อนหวาน จะได้เป็นใหญ่กว่าคนทั้งปวง

๗–๘ เป็นเกษตร์ ผู้นั้นจะมีข้าคนใช้หญิงชาย และมีทรัพย์มาก จะได้ลาภเป็นอันดีเพราะความกล้าหาญ เป็นคนตระหนี่ทรัพย์สมบัติ ไม่ชอบการบริจาคทาน

ประ

ชาตาผู้ใดที่พระเคราะห์สถิตย์ในราศีที่เป็นประ ท่านว่าชาตาของผู้นั้นไม่ดี มีหลักฐานไม่มั่นคง ไม่ตั้งอยู่ในความดี มีคำทำนายพระเคราะห์ที่เป็นประ ไว้ดังนี้

๑ เป็นประ ผู้นั้นเป็นอาภัพ ไม่มีทรัพย์สมบัติและหลักฐาน

๒ เป็นประ ผู้นั้นรูปมิงาม ไม่เป็นที่รักของบุคคลอื่น

๓ เป็นประ ผู้นั้นเป็นอาภัพ พึ่งพี่น้องไม่ได้

๔ เป็นประ ผู้นั้นเป็นคนพึ่งมิตรไม่ได้ มิตรสหายมักเบียดเบียน

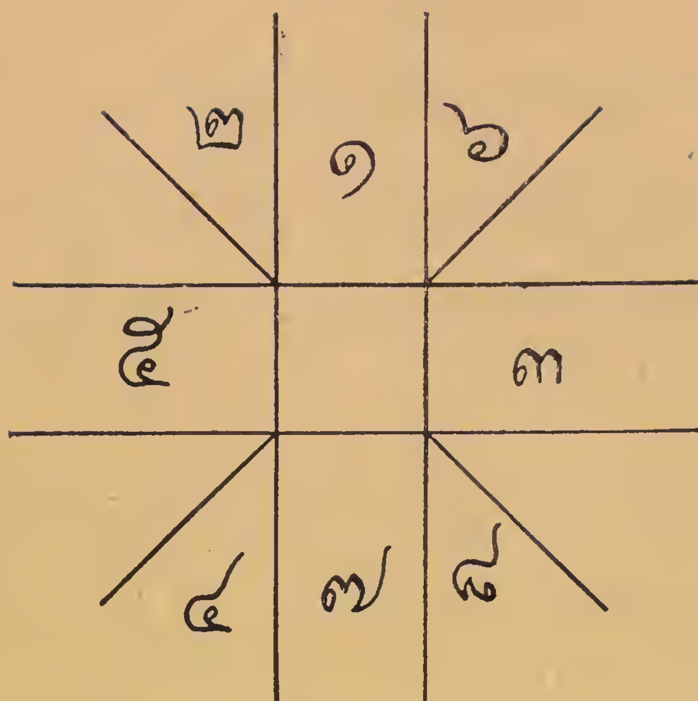
๕ เป็นประ เป็นคนอาภัพครูอาจารย์ ไม่มีศีลธรรม

๖ เป็นประ เป็นคนมีร่างกายพิการพิกล มีโรคภัยประจำตัว

๗ เป็นประ เป็นคนมีเพื่อนฝูงมาก แต่พึ่งกันไม่ได้

๘ เป็นประ เป็นคนมีมารยาทหยาบช้า

อุจจ์

ท่านทำนายผลของพระเคราะห์ที่เป็นอุจจ์ไว้ดังนี้

๏ ๑ อาทิตย์เป็นอุจ จะเป็นผู้มีโภคทรัพย์สมบัติมาก จะอุดมกว่าญาติทั้งหลาย ไม่เสื่อมถอยเลย

๏ ๒ จันทร์เป็นอุจ จะเป็นคนเจ้ายศ มีทรัพย์สินเงินทองมากจะไปมาณะที่ใดๆ ย่อมมียวดยานเป็นพาหนะ มีผู้คนสักการบูชา สง่างามในท่ามกลางบริษัท จักเป็นเสนาบดี มีชื่อเสียง

๏ ๓ อังคารเป็นอุจ จะเป็นผู้มีโภคสมบัติ สวิญญาณกาวิญญาณกทรัพย์ ช้างม้าโคกระบือ ผ้าผ่อนท่อนสะไบ มีลาภผลมาก ทั้งเจริญด้วยบุตร์และภรรยาข้าคน

๏ ๔ พุทธเป็นอุจ จะเป็นผู้เจริญสัมฤทธิสุข พอกพูลไปด้วยทรัพย์สินเงินทอง แก้วแหวนมิได้ขาด ทั้งจักเป็นที่เกรงขามแก่ศัตรู

๏ ๕ พฤหัสบดีเป็นอุจ จะเป็นคนเจ้ายศ มีทรัพย์ช้างม้ายวดยาน ธัญญาหาร มิได้ขาด ทั้งเป็นผู้มีปัญญา กล้าหาญ

๏ ๖ ศุกร์เป็นอุจ จะได้เป็นอำมาตย์ มีเสน่ห์ในตัว ยิ่งด้วยยศศักดิ์ จะมีคนเคารพนับถือบูชาทุกเมื่อ

๏ ๗ เสาร์เป็นอุจ จะเป็นผู้มีธัญญาหารมาก มีลาภเหลือหลาย มีกำลังวังชา บากบั่นในกิจการดี มีความดุร้าย ไม่ค่อยมีความละอาย อันตรายอะไรไม่มี

◎ ๘ ราหุเป็นอุจ จะเป็นคนเจ้ายศ มีปัญญาและกำลังมาก มีทรัพย์สินธัญญาหารมิรู้ขาด เป็นนักรบดี มีชัยชนะแก่ข้าศึก

◎ ถ้าหากในดวงชาตาได้อุจตัวหนึ่ง จะมีคนบูชามาก

◎ ถ้าหากในดวงชาตาได้อุจสองตัว จะมีทรัพย์สินโภคสมบัติและธัญญาหารมาก

◎ ถ้าหากในดวงชาตาได้อุจสามตัว จะได้เป็นอำมาตย์ และมีกำลังมากกล้าหาญแล

◎ ถ้าหากในดวงชาตาได้อุจสี่ตัว จะได้เป็นใหญ่กว่าคนทั้งหลาย โภคสมบัติมาก

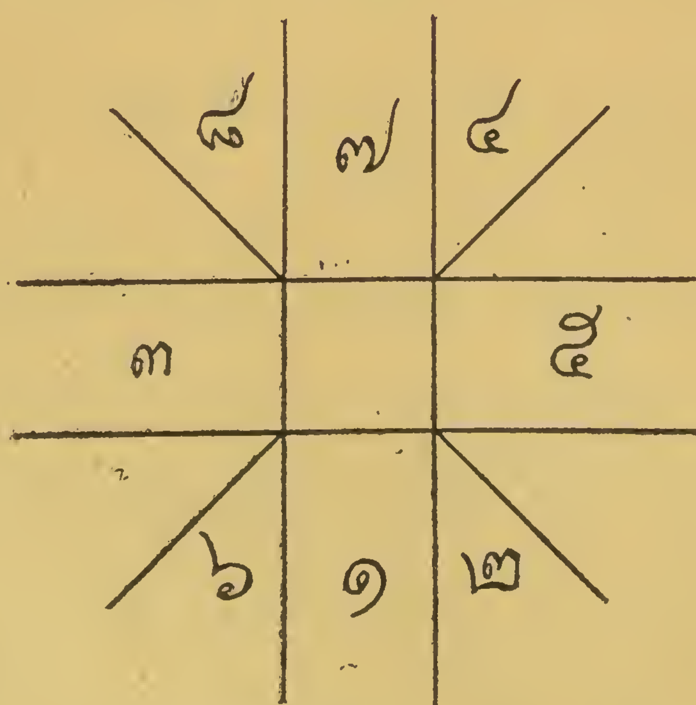
◎ ถ้าหากในดวงชาตาใดได้อุจห้าตัว จะเป็นคนมีกำลังมาก จะได้เป็นจักรพรรดิราชาธิราช ฯ

◎ ถ้าหากในดวงชาตาใดได้อุจหกตัว จะได้เป็นพระอรหันต์ เป็นผู้มีอิทธิฤทธิ์ล่องหนได้

◎ ถ้าหากในดวงชาตาใดได้อุจเจ็ดตัว จะได้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้ามากไปด้วยปัญญา

◎ ถ้าหากในดวงชาตาใดได้อุจแปดตัว จะได้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีปัญญามากหาผู้เสมอเหมือนมิได้

นิจ

ท่านทำนายผลของพระเคราะห์ที่เป็นนิจไว้ดังนี้

๏ อาทิตย์เป็นนิจ จะเป็นทาสของตัวเอง ญาติมิตรเป็นคนต่ำช้าศัตรูจะเบียดเบียน

๏ จันทร์เป็นนิจ จะเป็นคนมีโรคมาก มีทรัพย์จะฉิบหายด้วยภัยต่าง ๆ ฯ

๏ อังคารเป็นนิจ จะเป็นคนหาทรัพย์สินมิได้แล ฯ

๏ พุธเป็นนิจ จะเป็นคนมีญาติก็มักจะเป็นข้าท่าน ฯ

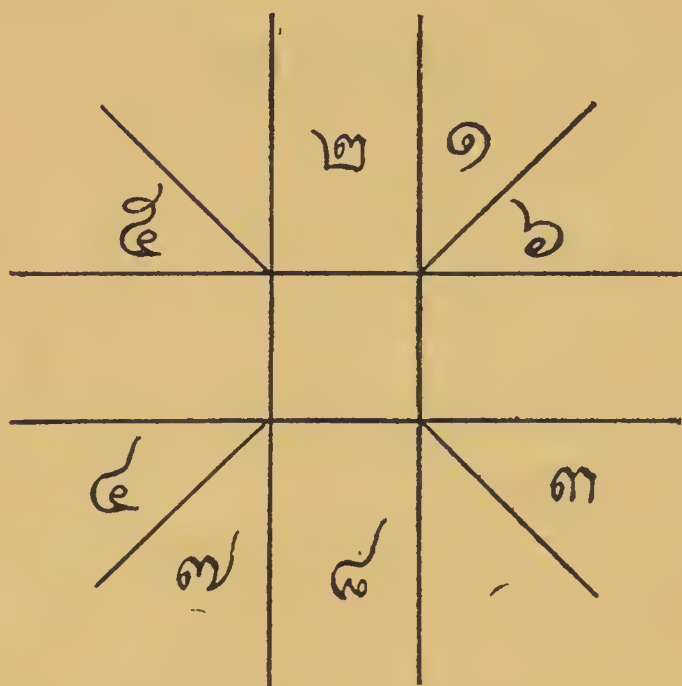
๏ พฤหัสบดีเป็นนิจ จะเป็นคนเจรจามักเป็นโทษด้วยปาก ฯ

๏ ศุกร์เป็นนิจ จะเป็นคนมีบุตรมักตาย หาพืชพันธ์มิได้ ฯ

๏ เสาร์เป็นนิจ จะเป็นคนทุศีล มีเผ่าพันธ์มักฉิบหาย จะพึ่งญาติมิได้แล ฯ

๏ ราหูเป็นนิจ จะเป็นผู้ต้องเครื่องพันธนาการเนือง ๆ

อุจจาวิลาศ

อัฏฐเคราะห์ที่เข้าสถิตย์ในราศีที่เรียกว่าได้ตำแหน่งอุจจาวิลาศนั้น คือพระเคราะห์ที่เป็น ๑๒ แก่เรือนอุจจ์ของพระเคราะห์นั้นเอง ท่านได้แสดงคุณของพระเคราะห์เป็นอุจจาวิลาศไว้ดังนี้

๑ เป็นอุจจาวิลาศ ทำราชการดี มีคุณวุฒิ สามารถรอบรู้ในกิจการต่าง ๆ ฉลาดในการพูด มีความสมบูรณ์ เกิดลาภผล ชนะแก่สัตรูอุปสรรคทั้งมวล

๒ เป็นอุจจาวิลาศ จะเป็นคนมีเสน่ห์ เป็นที่นิยมนับถือแก่คนทั้งหลาย จะบริบูรณ์ด้วยโภคทรัพย์สมบัติและข้าคน

๓ เป็นอุจจาวิลาศ ทำราชการดี จะเป็นผู้มีชัยชนะแก่สัตรู บริบูรณ์โภคสมบัติ

๔ เป็นอุจจาวิลาศ จะเป็นผู้มีสติปัญญาและมีชื่อเสียง มีคุณวุฒิและญาติมาก บริบูรณ์ด้วยทรัพย์สินและโภคสมบัติ

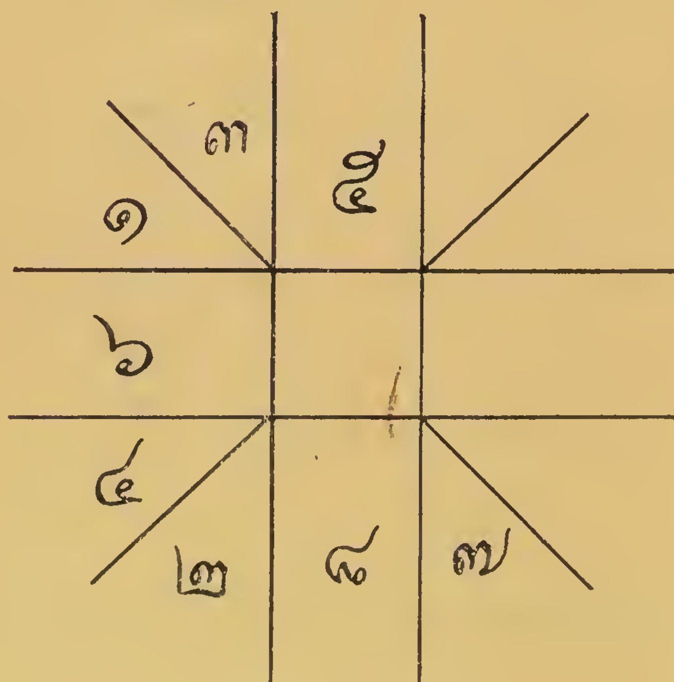
๕ เป็นอุจจาวิลาศ จะเป็นบัณฑิตปุโรหิตาจารย์ เจริญด้วยความสุขสวัสดี มีสติปัญญามาก เกิดลาภสักการ ปราศจากโทษ

๖ เป็นอุจจาวิลาศ จะได้เป็นใหญ่กว่าคนทั้งหลาย ทำราชการดี มีคุณวุฒิมาก จะได้เป็นบัณฑิตปุโรหิตาจารย์ ประกอบไปด้วยชื่อเสียง

๗ เป็นอุจจาวิลาศ จะมียศศักดิ์และชื่อเสียง จะได้เป็นเศรษฐีมีเงินทอง บริบูรณ์

๘ เป็นอุจจาวิลาศ จะปรากฏด้วยยศศักดิ์ ทำราชการดี จะได้เป็นใหญ่ ฉลาดในการปกครองคน

ราชาโชค

อัฏฐเคราะห์ที่ได้ตำแหน่งราชาโชคนี้ แสดงถึงว่าดวงชาตาใดได้ดาวพระเคราะห์เข้าประจำตำแหน่งดังนี้ จะได้เป็นผู้มีอำนาจ บริบูรณ์ด้วยยศและทรัพย์สมบัติ จะประสบโชคลาภใหญ่ ๆ ท่านแสดงคุณไว้ดังนี้

๑ เป็นราชาโชค จะเป็นผู้มีอานุภาพมาก เป็นที่รักของคนทั้งปวง

๒ เป็นราชาโชค จะได้คู่ครองเป็นผู้มีบุญวาสนา ท่านผู้ใหญ่จะให้ความเมตตา

๓ เป็นราชาโชค จะได้มิตรสหายเป็นที่พึ่ง

๔ เป็นราชาโชค จะเป็นผู้มีสติปัญญามาก เจรจาอ่อนหวานดี

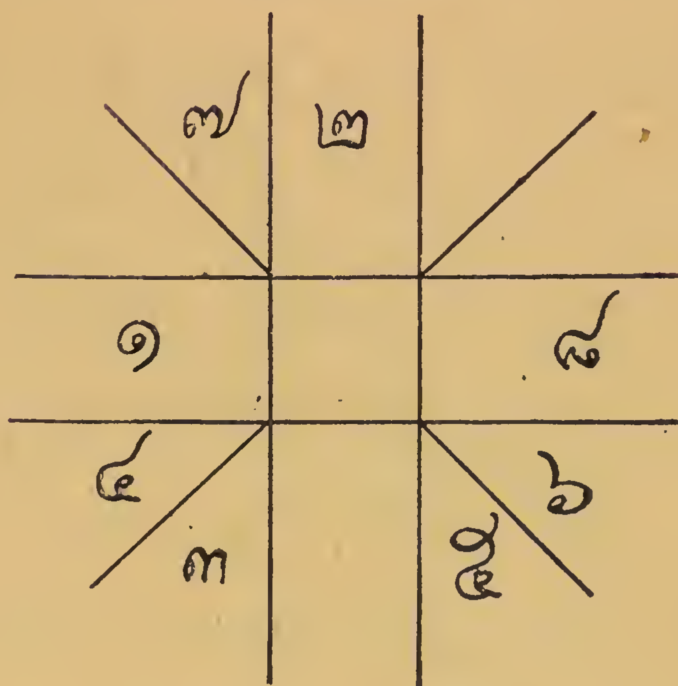
๕ เป็นราชาโชค จะเป็นผู้มีความสุขมาก สมณพราหมณาจารย์จะชุบเลี้ยง

๖ เป็นราชาโชค จะเป็นผู้บริบูรณ์ด้วยทรัพย์สินเงินทองทำราชการดี

๗ เป็นราชาโชค ทำราชการฝ่ายทหารดี อายุยืน

๘ เป็นราชาโชค จะเป็นคนอุดมด้วยทรัพย์กว่าญาติทั้งหลาย

มหาจักร์

อัฏฐเคราะห์ที่ได้ตำแหน่งเป็นมหาจักร์ ท่านนิยมกันว่าดีนัก ท่านบรรยายผลของดาวเคราะห์ที่เป็นมหาจักร์ไว้ดังนี้

๑ เป็นมหาจักร์ จะมียศศักดิ์ยิ่งใหญ่

๒ เป็นมหาจักร์ จะได้คู่ครองที่ดีเป็นที่พึ่งแก่ตน

๓ เป็นมหาจักร์ จะมีสติปัญญาบุญวาสนามาก

๔ เป็นมหาจักร์ จะเป็นผู้อ่อนหวานมีบริวารมาก

๕ เป็นมหาจักร์ จะเป็นผู้เจริญด้วยวุฒิเป็นที่บูชาของมหาชน

๖ เป็นมหาจักร์ จะมียศและทรัพย์มาก

๗ เป็นมหาจักร์ จะมีกำลังกล้าหาญ สัตรูเกรงขาม

๘ เป็นมหาจักร์ จะเจริญด้วยโภคสมบัติ มีชัยชนะแก่สัตรู

บทที่ ๒

๑ ดาวอาทิตย์

พระอาทิตย์เป็นดาวเคราะห์ ที่กระทำให้เกิดแสงสว่างและความร้อนแก่สัตว์โลก มีอำนาจและกำลังเหนือกว่าดาวเคราะห์ทั้งหมดในด้านความร้อน สถิตย์ในราศีสิงห์ อันเป็นบุรุษเพศ จึงบอกถึงลักษณะและอาการของผู้ยิ่งใหญ่ เช่นกษัตริย์ผู้ปกครองประเทศ หัวหน้างานของรัฐบาลตำแหน่งมีอำนาจบังคับบัญชา และบิดา

อาทิตย์ในดวงชาตาบุคคลใด ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ดี เป็นเกษตร, อุจจ์, ราชาโชค, มหาจักร์ หรือกุมลัคนา จะบันดาลเจ้าชาตาให้เป็นผู้มีเกียรติยศสูง ใจคอกว้างขวาง เผื่อแผ่อารี มีมนุษยธรรม ซื่อสัตว์ เฉลียวฉลาด รักอิสรภาพ เป็นผู้มีชื่อเสียงโด่งดัง

ถ้าอาทิตย์ในดวงชาตาบุคคลใดตั้งอยู่ในตำแหน่งไม่ดี เป็นประ, นิจ จะทำให้เจ้าชาตาเป็นคนฟุ้งเฟ้อ ขาดมนุษยธรรม นิสัยเหี้ยมโหดทารุณ ท่าทางจองหอง ไร้เกียรติยศชื่อเสียง

โรคภัยไข้เจ็บที่เกิดจากดวงอาทิตย์ โรคเกี่ยวกับหัวใจ, โลหิต, สายตา สันหลัง ชายตาซ้าย, หญิงตาขวา,

บุคคลที่อยู่ในลักษณะของพระอาทิตย์ ได้แก่ประมุขของชุมชนต่าง ๆ เช่น กษัตริย์ ประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี นายกเทศมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด ข้าราชการชั้นหัวหน้าทุกตำแหน่ง หัวหน้าองค์การ ผู้จัดการ พ่อค้าทอง

เกี่ยวแก่สถานที่ ได้แก่ที่ทำงานของรัฐบาล พระราชวัง ทำเนียบรัฐบาล โรงมหรสพ ธนาคารชาติ โรงกษาปณ์

รูปพรรณสันฐาน	ผิวเนื้อคำแดง หน้ามน
สีของอาทิตย์	ได้แก่สีแดงสด
รสของอาทิตย์	ได้แก่รสเผ็ดร้อน
แร่ของอาทิตย์	ได้แก่ ทองคำ
เพศของอาทิตย์	ได้แก่ เพศชาย

๒ ดาวจันทร์

พระจันทร์เป็นดาวเคราะห์เกษตร์ประจำราศีกรกฎ เป็นเจ้าเรือนที่ ๔ ในจักราศี และเป็นธาตุน้ำ จันทร์เป็นดาวเคราะห์ให้ความสดชื่นรื่นรมณ์และเยือกเย็น ฉะนั้น จันทร์จึงบอกถึงลักษณะและอาการ ของความเป็นมารดาบอกลักษณะของคนมียศศักดิ์ฝ่ายหญิง เช่นนางพระยา แพทย์ผดุงครรภ์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายหญิง

จันทร์ในดวงชาตาบุคคลใด ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ดี เป็นเกษตร, อุจจ์ ราชาโชค, มหาจักร์ หรือกุมลัคนา จะบันดาลให้เจ้าชาตาเป็นคนมีเสน่ห์นิยม มีอารมณ์เพ้อฝัน มารยาทอ่อนโยน สนใจของใหม่ ๆ แปลก ๆ ชอบการเปลี่ยนแปลง การท่องเที่ยว มีความคิดสุขุมลี้ลับและความจำดี

ถ้าจันทร์ในดวงชาตาบุคคลใด ตั้งอยู่ในตำแหน่งไม่ดี เป็นประ, นิจ ทำให้เจ้าชาตาเป็นคนใจคอโลเลไม่แน่นอนเปลี่ยนใจบ่อย ๆ ชอบสร้างความคิดเพ้อฝัน เกียจคร้าน พูดจากลับกลอก ขาดคุณธรรม ชอบเที่ยวในทางสำมะเลเทเมา ไว้วางใจยาก

โรคภัยไข้เจ็บที่เกิดจากพระจันทร์ โรคเกี่ยวแก่กระเพาะอาหาร โรคลำไส้ โรคจิต โรควัณโรค โรคเกี่ยวแก่สายตา น้ำเหลืองเสีย โรคต่อม

บุคคลที่ตั้งอยู่ในลักษณะของจันทร์ ได้แก่ผู้มียศทางฝ่ายหญิง เช่นนางพระยา ภรรยาผู้เป็นประมุขของประเทศ ภรรยาของข้าราชการตำแหน่งสูง ๆ สตรีผู้สูงศักดิ์

เจ้าหน้าที่ฝ่ายหญิง นางพยาบาล หมอตำแย บุคคที่ทำงานเกี่ยวกับน้ำ เช่น กลาสี ชาวประมง ผู้ทำการขนส่งทางน้ำ คนขายสุรา นักท่องเที่ยว คนเดินเรือ คนแจวเรือจ้าง

เกี่ยวแก่สถานที่ ได้แก่ ท่าเรือ โรงงานกลั่นสุรา โรงทำน้ำหวาน

รูปพรรณสัณฐาน	ขาวเหลือง ร่างน้อย
สีของจันทร์	ได้แก่สีขาว
รสของจันทร์	ได้แก่รสจืด ปราศจากกลิ่น
แร่ธาตุของจันทร์	ได้แก่เงิน เพชรพลอย สีขาว
เพศของจันทร์	ได้แก่เพศหญิง

๓ ดาวอังคาร

อังคาร เป็นดาวเคราะห์เกษตร์ประจำราศรีเมษและราศรีพิจิก เป็นเจ้าเรือนที่ ๑ และเรือนที่ ๘ ในจักราศี เป็นราศีธาตุไฟและธาตุน้ำ จากเกี่ยวเนื่องกันของราศีทั้งสองและธาตุประจำราศีนั้น อันเป็นราศีที่ดาวอังคารเข้าครอง เป็นเจ้าเรือนเกษตรทั้งสองราศี จึงบันดาลให้อังคารมีลักษณะและอาการเป็นไปตามเรือนที่อังคารครอง แสดงถึงความเข้มแข็งในการงาน ความสามารถในการสร้างสรรค์ อารมณ์รุนแรง ความมุมานะ ความกล้าหาญ ความเป็นนักสู้ การต่อสู้ การสงคราม การทะเลาะวิวาท อุบัทวเหตุ ความตาย การบาดเจ็บ ความคลุ้มคลั่ง อาวุธ ยาพิษ

ถ้าอังคารในดวงชาตาของบุคคลใด ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ดี เป็นเกษตร อุจจ์ ราชาโชค. มหาจักร์, หรือกุมลัคนา จะบันดาลให้เจ้าชาตาเป็นคนมีจิตใจว่องไว โกรธง่าย กล้าหาญ ชอบการต่อสู้ผจญภัย ใจคอกว้างขวาง เผื่อแผ่ ไม่ประมาท ไม่ชอบอยู่ใต้บังคับใคร

ถ้าอังคารในดวงชาตาของบุคคลใด ตั้งอยู่ในตำแหน่งไม่ดี เป็นประ, นิจ, ทำให้เจ้าชาตาเป็นคนโหดร้าย ปราศจากคุณธรรม มีอารมณ์รุนแรงในทางทุจริต ทรยศ หักหลัง กบฏ ลักขะโมย ปราศจากความละอาย

โรคภัยไข้เจ็บที่เกิดจากอังคาร โรคดีซ่าน โรคเบาหวาน โรคขัดเบา โรคอักเสบอื่น ๆ แผลที่เกิดจากไฟหรือน้ำร้อนลวก ไข้พิษ โรคเกี่ยวแก่จมูก

บุคคลที่อยู่ในลักษณะของอังคาร ได้แก่ ทหาร แพทย์ทำการผ่าตัด นักเฆมี ช่างทำปืน ทันตแพทย์ คนฆ่าสัตว์เอาเนื้อขาย ช่างทำอาวุธ ช่างตัดผม ผู้ชำนาญทางเครื่องจักร์กล ช่างเหล็ก

เกี่ยวแก่สถานที่ โรงงานช่างเหล็ก โรงกุดังเก็บของ ค่ายทหาร สนามรบ โรงงานฆ่าสัตว์ กระโจมไฟ โรงเผาถ่านและอิฐ

รูปพรรณสัณฐาน	ผิวเนื้อดำแดง หน้ากระดูก ผมหยักโศรก
สีของอังคาร	ได้แก่ ม่วง
รสของอังคาร	ได้แก่รสขม
แร่ธาตุของอังคาร	ได้แก่ธาตุเหล็ก
เพศของอังคาร	ได้แก่เพศชาย

๔ ดาวพุธ

พุธ เป็นดาวเคราะห์เกษตร์ประจำราศีเมถุนและราศีกันย์ เป็นเจ้าเรือนที่ ๓ และเรือนที่ ๖ ในจักราศี เป็นราศีธาตุลมและธาตุดิน จากการเกี่ยวเนื่องกันของราศีทั้งสองและธาตุประจำราศีนั้น อันเป็นราศีที่ดาวพุธเข้าครอง เป็นเจ้าเรือนทั้งสองราศี จึงบันดาลให้พุธมีลักษณะและอาการเป็นไปตามเรือนที่ครองแสดงถึง ปัญญา ความ คิดอ่านที่ยังประโยชน์ให้สำเร็จ ความสามารถในการใช้ถ้อยคำ การบริการความรู้และการศึกษา การเดินทางในระยะใกล้ ๆ เพื่อนบ้าน พี่น้องชายและหญิง การติดต่อ จดหมาย เอกสาร อาหารเสื้อผ้าคนใช้ การเจ็บป่วย หนี้สิน

ถ้าดาวพุธในดวงชาตาของบุคคลใด ทั้งอยู่ในตำแหน่งที่ดี เป็นเกษตร อุจจ์ ราชาโชค มหาจักร์ หรือกุมลัคนา จะบันดาลให้เจ้าชาตา เป็นบุคคลที่เข้มแข็ง มีความคิดละเอียดและสุขุม มีความรู้ความฉลาดเข้าใจอะไรได้ดี มีความจำได้แม่น เป็นนักพูดที่หลักแหลม

ถ้าดาวพุธในดวงชาตาของบุคคลใด ตั้งอยู่ในตำแหน่งไม่ดี เป็นประ นิจ จะทำให้เจ้าชาตาเป็นคนพูดจาตลบแตลงหาความจริงไม่ได้ ปากร้าย ชอบพูดเท็จ ประจบสอพลอ เป็นคนสติวิปลาศโดยสมองเสื่อม

โรคภัยไข้เจ็บที่เกิดจากพระพุธ โรคเกี่ยวสมองพิการ ความจำเลอะเลือน โรคปวดศีรษะ โรคติดอ่าง โรคที่บั่นทอนสติปัญญา โรคเกี่ยวกับภายในปาก

บุคคลที่อยู่ในลักษณะของพุธ ได้แก่คนฉลาดในวิชาหนังสือ นักประพันธ์ นักพูด เลขานุการ สมุห์บัญชี นักการทูต ครู อาจารย์ คนขายหนังสือพิมพ์ คนส่งของ บุรุษไปรษณีย์ ช่างพิมพ์ คนนำส่งข้าวสาร ล่าม สมุห์บัญชี

เกี่ยวแก่สถานที่ ได้แก่ โรงเรียน โรงพิมพ์ ที่ทำการไปรษณีย์ หอสมุด ร้านขายหนังสือ

รูปพรรณสัณฐาน	ผิวขาวแดง หน้ามน สันทัดคน
สีของพุธ	ได้แก่สีเขียว
รสของพุธ	ได้แก่รสผสมหลายชนิด
แร่ธาตุของพุธ	ได้แก่ปรอท
เพศของพุธ	ได้แก่เพศกลาง ๆ เป็นได้ทั้งชายและหญิง

๕ ดาวพฤหัสบดี

พฤหัสดีเป็นดาวเคราะห์เกษตร์ประจำราศี ธนูและราศีมิน เป็นเรือนที่ ๙ และเป็นเรือนที่ ๑๒ ในจักราศี เป็นราศีธาตุไฟและธาตุน้ำ จากการเกี่ยวเนื่องกันของราศีและธาตุประจำราศี วันราศีที่ดาวพฤหัสบดีครอง เป็นเจ้าเรือนเกษตร์ทั้งสองราศี จึงบันดาลให้ดาวพฤหัสบดีมีลักษณะและอาการเป็นไปตามเรือนที่พฤหัสบดีครอง แสดงถึง ศาสนา ความยุติธรรม อุดมคติและหลักการณ์ กฎหมายความเจริญรุ่งเรือง การเดินทางไกล

ถ้าดาวพฤหัสบดีในดวงชาตาของบุคคลใด ตั้งอยู่ในตำแหน่งดี เป็นเกษตร์, อุจจ์, ราชาโชค, มหาจักร์, หรือกุมลัคนา จะบันดาลให้เจ้าชาตาเป็นบุคคลมีจิตใจบริสุทธิ์ น่าคบหาสมาคมของคนทั่วไป ใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีกิริยามารยาทเป็นเสน่ห์ รักความซื่อตรงและยุติธรรม

ถ้าดาวพฤหัสบดีในดวงชาตาของบุคคล ตั้งอยู่ในตำแหน่งเป็น ประ นิจ จะบันดาลให้เจ้าชาตาเป็นคน หาศีลธรรมในตัวมิได้เลย ประพฤติตัวเป็นคนหน้าไว้หลังหลอก โง่แกมหยิ่ง มัวเมาในอารมณ์ต่าง ๆ ขาดการยับยั้งชั่งใจ

โรคภัยไข้เจ็บที่เกิดจากพฤหัสบดี โรควิกลจริต, โรคหัวใจ โรคความดันโลหิต โรคเกี่ยวกับเท้า และโคนขา

บุคคลที่อยู่ในลักษณะของพฤหัสบดี ได้แก่ นักบวช สมาชิกสภาสูง ผู้พิพากษา ที่ปรึกษา คนสอนศาสนา ทนายความ หมอ นักศึกษามหาวิทยาลัย

เกี่ยวแก่สถานที่ ได้แก่สถานที่เกี่ยวแก่ศาสนา โบสถ์ วิหาร เทวะสถาน ศาลเจ้า ที่บูชา ศาล สภาแห่งชาติ มหาวิทยาลัย โรงพยาบาล สุขศาลา

รูปพรรณสัณฐาน	ผิวเนื้อขาวต่ำ หน้าผากกว้าง
สีของพฤหัสบดี	ได้แก่ สีเหลืองแก่
รสของพฤหัสบดี	ได้แก่รสหอมหวาน
แร่ธาตุของพฤหัสบดี	ได้แก่ สังกะสี
เพศของพฤหัสบดี	ได้แก่ เพศชาย

๖ ดาวพระศุกร์

พระศุกร์ เป็นดาวเคราะห์เกษตร์ประจำปี พฤศภและราศีตุลย์ เป็นเรือนที่ ๒ และเรือนที่ ๗ ในจักราศี เป็นราศีธาตุดินและธาตุลม จากการเกี่ยวเนื่องกันของราศีและธาตุประจำราศี วันราศีที่ศุกร์ครอง เป็นเจ้าเรือนเกษตร์ทั้งสองราศี จึงบันดาลให้ศุกร์มีลักษณะและอาการเป็นไปตามเรือนที่ศุกร์ครอง แสดงถึง ความปราถนา ความรักระหว่างเพศ ความสวยงาม เครื่องเพ็ชร์พลอย เครื่องประดับ ดนตรี บทเพลง ศิลปะ

ดาวศุกร์ในดวงชาตาของบุคคลใด ตั้งอยู่ในตำแหน่งเป็น เกษตร์, อุจจ์, ราชาโชค, มหาจักร์, หรือกุมลัคนา จะบันดาลให้เจ้าชาตาเป็นคนสุภาพ อ่อนโยน มีเสน่ห์ มีความสามารถหลายประการ ชอบความสำราญ ชอบการสมาคมกับเพศตรงกันข้าม เปี่ยมไปด้วยความรัก

ถ้าดาวศุกร์ในดวงชาตาของบุคคลใด ตั้งอยู่ในตำแหน่งไม่ดี เป็น ประ นิจ จะบันดาลให้เจ้าชาตาเป็นคน ไม่ปรารถนาความสุขในทางโลก ชอบความสงบ ไม่ชอบเกี่ยวข้องในเรื่องกาม ชอบไปในทางสันโดษ

โรคภัยไข้เจ็บที่เกิดจากศุกร์ โรคปวดบั้นเอว ไตพิการ โรคเกี่ยวแก่คอและคอหอย กามโรค โรคมดลูกพิการ

บุคคลที่อยู่ในลักษณะของศุกร์ ได้แก่อาจารย์แห่งศิลป์ทุกชนิด นักร้อง นักดนตรี นักแต่งบทเพลง โคลงฉันท์กาพย์กลอน นักแสดงหนัง นักกีฬา ช่างตัดเสื้อ ช่างตัดผม ช่างดอกไม้ ช่างทำเครื่องประดับ ผู้ค้าเครื่องสำอางค์

เกี่ยวแก่สถานที่ ได้แก่ร้านค้าเครื่องสำอางค์ สถานที่เต้นรำ บาร์ ไนท์คลับ สถานที่ติดต่อเรื่องความรัก

รูปพรรณสัณฐาน	รูปขาวสูง หน้าแป้น
สีของศุกร์	ได้แก่ สีขาวอ่อน สีเมฆหมอก
รสของศุกร์	ได้แก่รสหวานอบอุ่น
แร่ธาตุของศุกร์	ได้แก่ ทองแดง
เพศของศุกร์	ได้แก่เพศหญิง

๗ ดาวพระเสาร์

เสาร์ เป็นดาวเคราะห์เกษตร์ประจำราศี มังกรและราศีกุมภ์ เป็นเรือนที่ ๑๐ และเรือนที่ ๑๑ ในจักราศี เป็นราศีธาตุดินและธาตุลม จากการเกี่ยวเนื่องกันของราศีและธาตุประจำราศี วันราศีที่เสาร์ครอง เป็นเจ้าเรือนเกษตรทั้งสองราศี จึงบันดาลให้ดาวเสาร์มีลักษณะและอาการเป็นไปตามเรือนที่เสาร์ครอง แสดงถึง ความเป็นคนมีความคิดลึกซึ้ง มักข้องอยู่ในความระแวงสงสัย มัธยัสท์ในการใช้จ่าย มีความสามารถในการปกครองเป็นคนมีระเบียบ มักใหญ่ใฝ่สูง

ดาวเสาร์ในดวงชาตาบุคคลใด ตั้งอยู่ในตำแหน่งเป็น เกษตร์ อุจจ์, ราชาโชค มหาจักร์, หรือกุมลัคนา จะบันดาลให้เจ้าชาตาเป็นบุคคลที่หนักแน่นมั่นคง จิตใจเต็มไป

ด้วยไหวพริบของการระมัดระวัง เป็นคนเคร่งขรึม รักเกียรติ ชอบการสันโดษ ไม่ชอบโอ่โถง เป็นคนลึกลับ และเป็นคนโลภ

ถ้าดาวเสาร์ในชาตาของบุคคลผู้ใด ตั้งอยู่ในตำแหน่งไม่ดี เป็น ประ, นิจ,

จะบันดาลให้เจ้าชาตาเป็นคนมองโลกในแง่ร้าย เห็นคนอื่นได้ดีเกิดการอิจฉาริษยา เป็นคนมีปมด้อย พูดจาตลบแตลง เป็นคนชอบระแวงสงสัย

โรคภัยไข้เจ็บที่เกิดจากเสาร์ โรคผิวหนัง โรคเส้นประสาท โรคเกี่ยวกับม้าม โรคจิตวิปลาศ โรคขัดตามข้อเท้า

บุคคลที่อยู่ในลักษณะของเสาร์ ได้แก่เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ผู้อำนวยการโรงงานหรือองค์การ กรรมกร คนเผ้าโบสถ์ สัปเหร่อ ผู้คุมนักโทษ คนขายที่ดิน คนทำงานกลางคืน คนขายสินค้าหนัก

เกี่ยวแก่สถานที่ ได้แก่ สถานที่เผาศพ สถานที่สลักหักพัง ที่ทิ้งขยะมูลฝอย ทุ่งนาป่าเขา ถ้ำที่เงียบสงัด

รูปพรรณสัณฐาน	ผิวดำ พื้นงุ้ม
สีของเสาร์	ได้แก่สีดำ
รสของเสาร์	ได้แก่รสเปรี้ยว
แร่ธาตุของเสาร์	ได้แก่ตะกั่ว
เพศของเสาร์	ได้แก่เพศกลาง ๆ ไม่จำกัดแน่นอนเป็นได้ทั้งชายและหญิง สุดแล้วแต่รูปการณ์

๘ ดาวพระราหู

ราหู เป็นดาวเคราะห์ที่ไม่มีตำแหน่งประจำราศีใด นอกจากจะอนุโลมให้เข้า-ครองราศีกุมภ์แทนเสาร์ ราหูเป็นเพียงอุกอุปราคา ที่ทำให้บังเกิดเงามืด เวลาที่เกิดสุริยุปราคาหรือจันทรุปราคาขึ้นณะที่ใดที่นั้นก็จะบังเกิดความมืดขึ้นปกคลุม ทำให้อยู่ในสภาพมืดมนธ์ไม่แจ่มใส ลักษณะของราหู จึงเป็นลักษณะของความมืด

ดาวราหูในชาตาของบุคคลผู้ใด ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ดี จะบันดาลให้เจ้าชาตาเป็นบุคคลที่มีอารมณ์หนักไปในทางโมหะจริต ลุ่มหลงไปเป็นพัก ๆ เมื่อหลงไหลไปในทางใด ก็มีจิตจดจ่อไปในทางนั้นพักหนึ่ง ภายหลังจึงบังเกิดความเบื่อหน่ายจืดจางไป ใจคอปึกปึน องอาจกล้าหาญ โกรธง่ายหายเร็ว ชอบคลุกคลีกับบุคคลอันธพาลและชนชั้นต่ำ ชอบการพนัน ชอบของมึนเมา

ถ้าราหูในดวงชาตาบุคคลใด ตั้งอยู่ในตำแหน่งไม่ดี จะบันดาลให้โมหะจริตเพลาลงไป ให้กลายเป็นบุคคลชอบในทางสงบ ไม่ชอบการโลดโผน

โรคภัยไข้เจ็บที่เกิดจากราหู โรคตับพิการ โรคพิษสุราเรื้อรัง โรคลมปัจจุบัน

บุคคลที่อยู่ในลักษณะของราหู ได้แก่ นักเลงสุรา นักเลงการพนันทุกชนิด คนเลี้ยงสัตว์ ผู้ค้าของปลอม หัวหน้าซ่อง

เกี่ยวแก่สถานที่ ได้แก่แหล่งชุมนุมพวกอันธพาล ซ่องโสเภณี ร้านขายสุรา โรงยาฝิ่น

รูปพรรณสัณฐาน	รูปร่างเตี้ย ท้วมลงพุง หัวล้าน ปากกว้าง ผมบาง ผิวขาว
สีของราหู	ได้แก่ สีทองสัมริด
รสของราหู	ได้แก่ รสมึนเมา
แร่ธาตุของราหู	ได้แก่ ดินและฝุ่น
เพศของราหู	ได้แก่ เพศหญิง

บทที่ ๓ ความหมายของเรือน

๑ ตะนุ ให้ความหมายว่า ร่างกายของเจ้าชาตา ลักษณะและอาการอันปรากฏแห่งร่างกายของเขา

๒ กฎุมพะ ให้ความหมายถึงการเงิน การเป็นเจ้าของแห่งพัสดุอันมีค่า การค้าขาย รายได้ รายจ่าย

๓ สุหัชชะ ให้ความหมายถึง จดหมาย หนังสือต่าง ๆ หนังสือที่แต่งขึ้น การเดินทางบก หรือการเดินทางน้ำใกล้ ๆ การคมนาคมทุกชนิด รถธรรมดา รถไฟ การติดต่อ การค้ำประกัน เพื่อนบ้าน พี่น้องชายและหญิง

๔ พันธุ ให้ความหมายถึง ที่อาศัย ที่เกิด เรือน ทรัพย์สินประจำที่ดิน พื้นที่ดิน แร่ธาตุที่ใต้แผ่นดิน หลุมฝังศพ ตำแหน่งหน้าที่ มารดาในชาตาชาย บิดาในชาตาหญิง แม่ยายในชาตาชาย พ่อผัวในชาตาหญิง

๕ ปุตตะ ให้ความหมายถึง ความบันเทิงใจ ธุระเกี่ยวแก่ความรัก ความเกี่ยวพันธ์ระหว่างเพศ (หญิงกับชาย) ซึ่งยังไม่ได้ทำการสมรส เด็ก ๆ ละคร โรงเรียน อำนาจการศึกษา สถานที่รื่นเริง ที่อาบน้ำ ห้องนอน ความโสมนัสเกี่ยวแก่การใช้ความคิดทุกอย่าง

๖ อริ ให้ความหมายถึง หนี้สิน ความทุกข์โศรก สัตรู โรคภัย ไข้เจ็บ คนใช้ อาหาร เสื้อผ้า ความสุขทางร่างกาย สัตว์เล็ก ๆ สัตว์ที่เลี้ยงไว้กับบ้าน อากาศและธาตุอื่น ๆ เพื่อช่วยอนามัย ที่น้องชายและหญิงของบิดาในชาตาหญิง ที่น้องชายและหญิงของมารดาในชาตาชาย

๗ ปัตนิ ให้ความหมายถึง สามีในชาตาหญิง ภรรยาในชาตาชาย ผู้เป็นหุ้นส่วนสัญญา

ความยินยอม คนซึ่งเป็นปรปักษ์กับเจ้าชาตา ในการวิวาทต่อสู้ การต่อสู้คดี สัตรูเปิดเผย คู่แข่งขัน ปู่ย่าตายาย ซึ่งแล้วแต่เพศของเจ้าชาตา

๘ มรณะ ให้ความหมายถึง ความตาย การแตกทำลาย ความพินาศ ความมั่งคั่ง และการเป็นเจ้าของทรัพย์ของภรรยาหรือสามี ทรัพย์สมบัติของผู้เป็นหุ้นส่วน มรดกโดยพินัยกรรม ของที่ได้ทำพินัยกรรมยกให้ ทรัพย์สมบัติของคนตาย หนังสือพินัยกรรม

๙ สุภะ ให้ความหมายถึง ศาสนา ความรู้ในการต่าง ๆ การโฆษณา การเดินทางเรือ เมืองต่างประเทศ ระยะทางไกลจากที่เกิด ความฝันเหตุที่เกิดภายในดวงจิต การดำเนินในกฎหมาย (ฟ้องร้องต่อสู้คดี) ทนายความ ผู้สอนศาสนา การยอมให้คนกลาง (อนุญาโตตุลาการ) ชี้ขาดตามกฎหมาย โชค ญาติทางแต่งงาน ความสงบสุข

๑๐ กรรม ให้ความหมายถึง เครดิต ออนเนอร์ ยศ บรรดาศักดิ์ บิดาในชาตาชาย มารดาในชาตาหญิง นายจ้าง คนชั้นสูง เจ้านาย ธุระกิจการงานทั่วไป การปกครองบ้านเมือง

๑๑ ลาภะ ให้ความหมายถึง เพื่อน มนตรีที่ปรึกษา มิตรสหาย สมาชิกสมาคม ความตั้งใจ ความหวัง การเงินจากการประกอบการงาน ลาภะ

๑๒ วินาสนะ ให้ความหมายถึง การกักขัง การหน่วงเหนี่ยว เรือนจำ การเป็นทาษ การเนรเทศ สัตรูลับ การซุ่มซ่อน การกบฏ สัตว์ชนิดใหญ่เช่นม้า ญาติของมารดาในชาตาหญิง ญาติของบิดาในชาตาชาย. ฯ

หลักสำคัญในการพยากรณ์นั้น ผู้พยากรณ์จะต้องกำหนดถึงคำถามแต่ละข้อ ๆ ไป พิจารณาดูว่า ปัญหาที่ผู้ถามนั้น เขาถามถึงเรื่องอะไร คำถามอันนั้นตรงกับเรือนหรือภพอะไรในดวงชาตาของเขา ผู้พยากรณ์หยิบเอาคำถามของเขาขึ้นพิจารณา คำถามอย่างนี้ ตรงกับเรือนหรือภพนั้น ใน ๑๒ ราศี เช่น

ถ้าเขาถามว่า ตัวเขาจะเป็นอย่างไร เราพึงยึดเอาเรือนที่ ๑ คือ ตนุ ขึ้นพยากรณ์

ถ้าเขาถามว่า การเงินจะเป็นอย่างไร จะมั่งมีหรือยากจนเพียงใดแค่ไหน จะเก็บเงินอยู่ไหม เราพึงยึดเอาเรือนที่ ๒ คือ กฎุมพะ ขึ้นพยากรณ์

ถ้าเขาถามว่า การติดต่อ การเดินทางใกล้ ๆ การเซ็นสัญญา การค้ำประกัน การเป็นนายหน้าในการซื้อขาย การคบหาสมาคมกับเพื่อน ๆ จะเป็นอย่างไร เราพึงยึดเอาเรือนที่ ๓ คือ สหัชชะ ขึ้นพยากรณ์

ถ้าเขาถามว่า บิดามารดา ญาติพี่น้อง ตำแหน่งในหน้าที่การงาน หลักฐานบ้านช่อง จะเป็นอย่างไร เราพึงยึดเอาเรือนที่ ๔ คือ พันธุ ขึ้นพยากรณ์

ถ้าเขาถามว่า บุตร์ เป็นอย่างไร จะพึ่งได้ไหม จะมีสักกี่คนความรัก จะผิดหวังหรือราบรื่น เราพึงยึดเอาเรือนที่ ๕ คือ ปุตตะ ขึ้นพยากรณ์

ถ้าเขาถามว่า การเจ็บป่วยเป็นอย่างไร หนี้สินจะได้คืนหรือถูกโกง คนใช้จะอยู่กับเรายืดยาวแค่ไหน สัตรูเป็นคนประเภทไหน จะทำอันตรายเราได้หรือไม่ เราพึงยึดเรือนที่ ๖ คือ อริ ขึ้นพยากรณ์

ถ้าเขาถามว่า คู่ครอง สวยหรือไม่สวย มั่งมีหรือยากจน จะอยู่กันตลอดไปหรือมีการหย่าร้าง เป็นความจะแพ้หรือชนะ การเข้าหุ้นเข้าส่วนจะเป็นอย่างไร ปรปักษ์เป็นคนชนิดไหน เราพึงยึดเอาเรือนที่ ๗ คือ ปัตนิ ขึ้นพยากรณ์

ถ้าเขาถามว่า การเจ็บป่วยจะหายหรือตาย จะมีโอกาสได้รับมรดกไหม จะติดคุกตะรางหรือไม่ จะมีการล้มละลายหรือไม่ ส่วนแบ่งจะได้หรือไม่ เราพึงยึดเอาเรือนที่ ๘ คือ มรณะ ขึ้นพยากรณ์

ถ้าเขาถามว่า จะได้เดินทางไปต่างประเทศหรือไม่ เมื่อใด คดีความเมื่อไรจะตัดสิน เราพึงยึดเอาเรือนที่ ๙ คือ สุภะ ขึ้นพยากรณ์

ถ้าเขาถามว่า หน้าที่ในการงานจะเจริญก้าวหน้าไหม มีทางจะได้เป็นใหญ่เป็นโต เมื่อไร เจ้านายหรือนายจ้าง จะเมตตาสงสารไหม จะย้ายการงานเมื่อใด เราพึงยึดเอาเรือนที่ ๑๐ คือ กรรม ขึ้นพยากรณ์

ถ้าเขาถามว่า เพื่อนจะดีไหม จะคบกันยืดหรือไม่ เรื่องที่คิดไว้จะสำเร็จหรือจะล้มเหลว จะได้รับการอุปถัมภ์หรือไม่ เราพึงยึดเอาเรือนที่ ๑๑ คือ ลาภะ ขึ้นพยากรณ์

ถ้าเขาถามว่า จะได้รับความทุกข์ความลำบากหรือไม่ จะมีการติดคุกหรือไม่ ศัตรูเป็นคนอย่างไร เราพึงยึดเอาเรือนที่ ๑๒ คือ วิสาสนะ ขึ้นพยากรณ์

แนวการพยากรณ์ดาวพระเคราะห์ที่ร่วมราศีเดียวกัน

ดาวพระเคราะห์ทุก ๆ ดวงต่างก็มีอิทธิพลด้วยกันทั้งนั้น แต่เมื่อมาอยู่ร่วมกันในราศีเดียวตั้งแต่ ๒ ขึ้นไป ย่อมแสดงปฏิกิริยาให้ปรากฏ ตามสภาพของดาวพระเคราะห์เหล่านั้น ที่พอจะยึดเป็นหลักพยากรณ์ได้บ้างดังต่อไปนี้

๑—๒ ทั้ง ๒ ดาวพระเคราะห์นี้ ดาวอาทิตย์เป็นราชาของดาวทั้งหมดทางฝ่ายผู้ชาย ดาวจันทร์เป็นราชินีของดาวทั้งหมดทางฝ่ายผู้หญิง เมื่อทั้ง ๒ เพศมาอยู่ร่วมกัน มีทางที่จะพยากรณ์ได้ว่าในดวงชะตาของผู้ใดมีดาวทั้ง ๒ นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกัน จะเป็นคนเจ้าชู้ มีความใคร่ในกามารมณ์เป็นที่ตั้ง ทั้งในตาของผู้นั้นผิดปรกติไปบ้าง เช่นตาเอียงหรือสายตาสั้น

๑—๓ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด ผู้นั้นใจร้อน ชอบทางด้านทะเลาะ ไม่ยอมให้ใครเหนือกว่าตน มีมานะทิฏฐิ ยิ่งยะโส มักมีบาดแผลตามศรีษะ

๑—๔ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด ผู้นั้นเป็นคนช่างพูด มีปฏิภาณเฉียบแหลม โรคมักเบียดเบียนที่ฟัน เป็นนักแต่งโคลงแต่งกลอน ฯ

๑—๕ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด ผู้นั้นเป็นคนมีวิชาความรู้สูง ฉลาดศึกษาเล่าเรียนวิชาอะไรก็สำเร็จได้ง่าย เป็นที่รักที่สงสารของผู้ใหญ่ ผู้ใต้บังคับบัญชาเคารพนับถือ ฯ

๑—๖ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด ทำให้ผู้นั้นเป็นคนรู้จักเก็บเล็กประสมน้อยในเรื่องการเงิน สามารถจะทำตนให้เป็นผู้ร่ำรวยได้เพราะการกระเหม็ดกระแหม่ เป็นคนฉลาดในการรู้จักเอาอกเอาใจคนอื่น ๆ

๑—๗ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาใด เจ้าดวงชะตานั้นมักเป็นคน

ระแวง ไม่ไว้วางใจต่อเพื่อนฝูง มีความเคลื่อนไหวเร็ว ใจร้อนอยากได้อะไรขึ้นมาไม่มีการยับยั้งใจ เอาให้ได้อย่างเดียวเป็นพอ ขาดความยั้งคิด

๑—๘ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด เจ้าดวงชะตานั้นชอบเดินทางไปไหนมาไหนบ่อย เบื่อที่อยู่อาศัยง่าย สร้างหลักสร้างฐานแล้วมักมีการเปลี่ยนแปลง มักผิดพ้องหมองใจกับผู้หลักผู้ใหญ่ เพราะอาศัยที่ไม่รู้จักเกรงอกเกรงใจคนอื่น ๆ

๒—๓ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด เจ้าดวงชะตานั้นใจคอไม่แน่นอน ชอบเปลี่ยนแปลงเรื่องคู่ครอง อยากได้อยากเห็นของ ๆ ผู้อื่น เบื่อหน่ายง่ายในของ ๆ ตัวเอง

๒—๔ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด เจ้าดวงชะตานั้นชอบการคบหาสมาคมกับคนอื่น พูดจาปราศัยไพเราะ ฉลาดในการพูด สังคมกับเพศตรงกันข้ามดีมาก

๒—๕ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชาตาของผู้ใด เจ้าดวงชะตานั้นเป็นคนฉลาดในการศึกษาเล่าเรียน มีวิชาความรู้สูง แต่มักจะถูกอิจฉาจากเพื่อนฝูง

๒—๖ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชาตาของผู้ใด เจ้าดวงชาตานั้น เป็นคนเจ้าชู้ ชอบสังคมกับคนต่างเพฎ เป็นคนมีแม่สอง (แม่เลี้ยง)

๒—๗ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชาตาของผู้ใด เจ้าดวงชาตานั้น ชอบสำส่อนในเรื่องคู่ครอง ใจคอไม่หนักแน่น หัวใจและนัยตามักผิดปรกติ

๒—๘ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด เจ้าดวงชะตานั้นเป็นคนไม่มีความฉลาด พูดจาห่าม ๆ ชอบทำอะไรแปลก ๆ ชอบทะลึ่งตึงตัง ไม่มีความเป็นคนสุภาพทั้งกิริยาและวาจา เป็นที่เกลียดชังของเพื่อนฝูง

๓—๔ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาใด เจ้าของดวงชะตานั้นเป็นคนพูดจาเร็วผิดปรกติ เป็นโรคพั่น พูดจาอะไรไม่คำนึงถึงการกระทบกระทั่งคนอื่น วาจาไม่ดี

๓—๕ ดาวคู่นี้ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด เจ้าของชะตานั้น มีวิชาความรู้ดี มีความสามารถในการสั่งสอนคนอื่น ขยันหมั่นเพียรในการแสวงหาวิชาความรู้ใส่ตัว

๓—๖ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด เจ้าของดวงชาตานั้นเป็นคนมีเสน่ห์แก่ผู้ที่ได้พบเห็น เจ้าชู้ ชอบมีคู่มาก หมกมุ่นในกามารมณ์ ชอบความสะอาดเรียบร้อย

๓—๗ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด เจ้าของดวงชะตานั้นเป็นคนโทษะร้าย โกรธง่าย ผูกอาฆาตมาดร้าย กล้าหาญในการผจญ มักมีการบาดเจ็บด้วยเขี้ยวงา

๓—๘ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียากันในดวงชะตาของผู้ใด เจ้าดวงชะตานั้น ขาดความเรียบร้อย นิสัยชอบโผงผาง โกรธง่าย ชอบทะเลาะ ชอบเดินทางไปไหนมาไหนบ่อย ๆ

๔—๕ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชงตาของผู้ใด เจ้าของชะตานั้นชอบขวักไขว่ในวิชาการช่างฝีมือ เป็นนักประพันธ์ ปฏิภาณโวหารดี พูดจาเป็นหลักเป็นฐาน ชอบความซื่อตรง

๔—๖ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชาตาของผู้ใด เจ้าของชะตานั้น มักมักมากในกามารมณ์ เจ้าชู้ พูดจาอ่อนหวาน ชอบคบหาสมาคมกับคนต่างเพศ ยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ

๔—๗ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด เจ้าชะตานั้นพูดเสียงห้าว ๆ พูดจาขาดความไพเราะ พื้นไม่ดี ชอบเอาชนะคนอื่นด้วยการพูด

๔—๘ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชาตาของผู้ใด เจ้าชาตานั้นชอบในการโต้เถียง ปฏิภาณโวหารในการพูดดี ปากร้ายใจดี ชอบพูดจาอะไรตรงไปตรงมา

๕–๖ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด เจ้าดวงชะตานั้น มีความรู้ความฉลาดทั้งทางโลกและทางธรรม ใขว่ใจในธรรมมะ มีคู่ครองที่สวยงาม แต่มักต้องรับภาระเกี่ยวกับญาติพวกพ้องของคู่ครอง ฯ

๕–๗ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดือวกันในดวงชะตาของผู้ ใดเจ้าดวงชะตานั้น ชอบเรียนรู้ทางวิชาลี้ลับ เช่นไสยศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ เข้มแข็งอดทน ขยันหมั่นเพียร

๕–๘ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด เจ้าดวงชะตานั้น จะทำจะพูดจะคิดโลดโผนแต่มักผิดพลาด ขาดความรอบคอบ ทำอะไรได้เสียเท่ากัน

๖–๗ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด เจ้าดวงชะตานั้น มีความครุ่นคิดแต่ในกามารมณ์ ลืมตัวได้ง่าย ขาดความยับยั้ง มักเสียความบริสุทธิ์ได้ง่าย

๖–๘ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด เจ้าดวงชะตานั้น มีความหลงไหลในเหตุการณ์ได้ง่าย เช่น สุรา–นารี–กีฬาบัตร แม้แต่ความรักในเรื่องชู้สาว รักแล้วรักจนหลง

๗–๘ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชาตาของผู้ใด เจ้าชาตานั้นชอบคบเพื่อนฝูงมาก แต่คบไม่เลือกว่าจะดีหรือร้าย เป็นที่พึ่งพาอาศัยของพวกนักเลงต่าง ๆ

ดาวพระเคราะห์อยู่ร่วมเกี่ยวกับสามี–ภรรยา

๒–๕ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด เจ้าชะตานั้นจะมีคู่ครองย่อมไม่มีพิธีวิวาหะยินยอมง่ายเกินไป

๒–๓ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมกันในราศี.เมถุน–ธนู ในดวงชะตาของผู้ใด ทำให้เจ้าชะตานั้นกล้าแข่งในความรักความหลงมากเกินไป

๒–๘ หรือ ๓–๘ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมกันในราศี กรกฎ ในดวงชะตาของผู้ใด ทำให้ผู้นั้นเป็นคนชอบรักซ้อน (แย่งรัก) โดยปราศจากศีลธรรม ทั้งมีนิสัยชอบได้ถ่ายเดียว โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายของผู้อื่น

๔—๖ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด ทำให้เจ้าดวงชะตานั้นมีโชคดีทางด้านความรักคือใครเห็นเข้ามักจะเกิดความรัก (หมายเอาเพศตรงกันข้าม) แต่ถ้าอยู่ร่วมกันในราศี เมถุน กันย์ พฤษภ ตุลย เมษ และ พิจิก เจอะความรักแล้วก็จะเลิกร้างกันไป ตั้งเนื้อตั้งตัวได้อาก

๓—๖ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด ทำให้ผู้นั้นเป็นคนมีคู่มาก ความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด

๕—๗—๘ ดาวสามดวงนี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด ทำให้เจ้าชะตานั้นมักผิดหวังในเรื่องความรัก คือคนที่รักไม่ได้ไพล่ไปได้คนที่ไม่รัก ตามตำราท่านว่าจะได้กับสื่อนั้นเอง แต่ถ้าดาว ๓ ดวงนี้สถิตย์อยู่ในราศีสิงห์ จะมีเรื่องอื้อฉาว ไม่ดี ไม่งาม ในเรื่องการมีคู่ครอง

๓—๗ ดาวคู่นี้อยู่ร่วมราศีเดียวกันและมีดาวพระ ๒ เล็ง ทำให้เจ้าชะตาไม่เลือกเพื่นในเรื่องความรัก มักจะได้กับคนใช้หรือลูกจ้างของตนเอง

๒—๖ หรือ ๖—๘ ดาวทั้ง ๒ คู่นี้คู่ใดคู่หนึ่งอยู่ร่วมราศีเดียวกันในดวงชะตาของผู้ใด คู่ครองของเจ้าชะตานั้นชอบในการล้างผลาญทรัพย์สมบัติ เช่นเล่นการพะนันหรือชอบแจกจ่ายให้คนอื่น

ข้อความตามที่ระบุไว้นี้ ถ้าดาวร่วมกันอยู่ในภพปัตนิ พยากรณ์ได้เลยโดยไม่ผิดพลาด และเป็นอยู่อย่างนั้นตลอดชีวิต โดยไม่มีหนทางจะแก้ไขได้เลย

เรื่องภพ

คำว่าภพ หมายความที่เกิดที่อยู่อาศัย ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาท่านแบ่งภพออกเป็น ๓ ภพ คือ ๑ กามภพ ได้แก่ที่เกิดที่อยู่อาศัยของสัตว์ที่เสพกาม เช่น มนุษย์ สวรรค์ ๖ ชั้น นรก เปรต สัตว์เดียรัจฉาน สัตว์เหล่านี้ต่างก็มีผู้หญิงผู้ชาย มีตัวผู้ตัวเมีย มีความสัมพันธ์ทางกามารมณ์ ๒ รูปภพ ได้แก่ที่เกิดที่อยู่ของรูปพรหม ๑๖ ชั้น ๓๑ รูปภพ ได้แก่ที่เกิดที่อยู่อาศัยของพรหมที่ไม่มีรูป คือมีแต่จิตวิญญาณ ๔ ชั้น ในภพทั้ง ๓ อย่างนี้ สัตว์ประเภทไหนไปบังเกิดอยู่ในภพใด รูปร่างหน้าตา ผิวพรรณวรรณะความเป็นอยู่ตลอดถึงนิสัยใจคอก็เป็นไปตามภพนั้น ๆ ดินฟ้าอากาศตลอดถึงธรรมชาติต่างๆ อันเป็นสมบัติอยู่ในภพนั้น ย่อมปรับปรุงตกแต่งสัตว์ที่ไปบังเกิดแล้วอยู่อาศัยในภพนั้น ให้เป็นไปตามลักษณะของภพนั้น ๆ เหมือนกัน ข้าพเจ้าตั้งใจจะเขียนเรื่องโหราศาสตร์อันเกี่ยวกับภพ ตามความรู้ความสามารถที่ได้เคยศึกษาเล่าเรียนมาจากอาจารย์บ้าง จากประสพประการที่เกิดขึ้นมากับตนเองบ้าง แต่ไม่ใช่ข้าพเจ้าจะเป็นผู้เชี่ยวชาญทางวิชาโหราศาสตร์ รู้เพียงงู ๆ ปลา ๆ เท่านั้น แต่เคยมีความนึกคิดอยู่เสมอว่า ธรรมดาวิชาความรู้ทุก ๆ ประเภท ถ้าผู้มีความรู้ความสามารถเก็บงำเอาไว้ โดยไม่ได้เปิดเผยให้ใครทราบ เมื่อผู้รู้ผู้มีความสามารถละโลกนี้ไปแล้ว วิชาความรู้ซึ่งมีอยู่ในตน ก็ย่อมตายตามไปด้วยโดยไม่ต้องสงสัย ข้าพเจ้ามานึกคิดขึ้นอย่างนี้จึงได้เขียนเรื่องวิชาโหราศาสตร์บางตอนตามความรู้ความสามารถซึ่งมีอยู่ไม่มากมาย แม้นิด ๆ หน่อย ๆ ก็เพื่อจะให้วิชานี้แพร่หลายเข้าไปในวงสังคมของปัญญาชน เพื่อจะได้ช่วยกันคิดกันแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมให้วิชาแขนงนี้เจริญก้าวหน้าไปในอนาคต พูดมามากพอสมควรแล้วขอวกเข้าหาจุดมุ่งหมายต่อไป ฯ

เรื่องของภพตามหลักโหราศาสตร์ท่านแบ่งจักรวาลออกเป็น ๑๒ ส่วน เรียกว่าราศีหรือภพ ในราศีหนึ่ง ๆ ได้อมเอาความหมายไว้มากมาย จนไม่สามารถจะเรียนรู้ให้จบ

ได้ และในราศีหนึ่ง ๆ ย่อมมีดาวพระเคราะห์เป็นผู้ครองอยู่ มีอำนาจและอิทธิพลเต็มที่ในเขตปกครองของตน ทั้งสามารถที่จะโน้มน้าวเอานิสัยใจคอตลอดถึงความเป็นอยู่ทุก ๆ อย่างของดาวพระเคราะห์ที่เข้าไปพลอยอาศัย ให้คล้อยไปตามความเป็นอยู่ของตนได้โดยไม่ยากเย็น จึงได้เรียกว่าดาวพระเคราะห์ที่เป็นบ้านในราศีย่อมมีอิทธิพลและอำนาจมาก ประเภทของดาวพระเคราะห์ที่เป็นเจ้าของบ้านนั้น ย่อมมีนิสัยใจคอผิดแผกแตกต่างกันไปตามภาวะของตน ดาวพระเคราะห์บางดวงมีนิสัยใจคอมุทะลุดุดัน ไม่เกรงขามต่อใครหมด ชอบเป็นนักเลงทุกประเภท เช่นนักเลงการพะนันเป็นต้น บางประเภทสุขุมสุภาพเรียบร้อย พูดจาปราศรัยอ่อนหวานไม่หยาบคาย เยือกเย็นไม่เอารัดเอาเปรียบ ชอบความยุติธรรม อีกประเภทหนึ่งตัวไม่เป็นตัวของตัวเอง หวั่นไหวใครดึงไปไหนไปได้ ไม่ดื้อรั้น ชอบเป็นผู้ตามไม่ชอบเป็นผู้นำ ในหลาย ๆ ประเภทตามที่พูดมานี้ ล้วนต่างฝ่ายต่างก็มีอิทธิพลในเขตปกครองของตนทั้งนั้น ในราศีทั้ง ๑๒ ราศีดังกล่าวแล้ว ต่อจากนี้ไปจะขอพูดเป็นภพแทนราศี เพราะความมุ่งหมายในการเขียนต้องการเขียนเรื่องภพ และจะเขียนเพียง ๔ ภพเท่านั้น คือภพที่ ๑—๔—๗—๑๐ เพราะในภพทั้ง ๔ นี้ อมความหมายเอาไว้มากมาย แต่จะเขียนไว้เท่าที่ความรู้ความสามารถจะอำนวยให้ และเป็นเรื่องที่เคยประสพการณ์ด้วยตนเองมาแล้ว จะไม่เขียนเรื่องที่ไร้สาระ แม้จะมากน้อยเท่าไรก็ขอให้เป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจ ได้พูดออกตัวไว้แล้วว่า ข้าพเจ้าไม่ใช่นักโหราศาสตร์ที่เชี่ยวชาญ มีความรู้ความชำนาญไม่ได้ ๑ ในล้านของวิชาประเภทนี้ แต่อาศัยที่ตัวเองมีนิสัยชอบวิชานี้เป็นทุนอยู่แล้ว จึงได้เขียนเรื่องนี้ให้เป็นวิทยาทาน

ภพที่ ๑ คือตะนุ ภพนี้หมายเอาตัวของตัวเอง ซึ่งบ่งถึงรูปร่างหน้าตา ผิวพรรณวรรณะ ความเป็นอยู่ ตลอดถึงนิสัยใจคอ ทั้งเป็นการบ่งถึงบุพพกรรมของตัวเองด้วย การพิจารณาเพื่อพยากรณ์ตามภพนี้ ต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนหลาย ๆ ชั้น ได้พูดมาแล้วว่าภพทุก ๆ ภพจะต้องมีดาวพระเคราะห์เป็นเจ้าเรือนประจำอยู่ เราเอาดาวพระเคราะห์ดวงนั้นมาพิจารณาเป็นอันดับแรกว่า ดาวเจ้าของเรือนนั้นเมื่อวันคลอดจากครรภ์ของ

มารดาได้จรไปสถิตย์อยู่ในราศีไหน เจ้าของเรือนในภพ ๑ เป็นดาวพระเคราะห์ประเภทไหน จะไปสถิตย์ในราศีอะไร มีดาวพระเคราะห์อะไรเป็นเจ้าของเรือนในราศีนั้น เป็นมิตรเป็นศัตรู คู่ธาตุคู่สมพลหรือไม่ จรไปอยู่แล้วได้ตำแหน่งอะไรบ้าง เช่นเป็นอุจจ์เป็นนิจเป็นต้นบ้างหรือเปล่า อันดับต่อไปพิจารณาว่าภพที่ ๑ นั้น อยู่ราศีธาตุอะไรเป็นต้นธาตุหรือปลายธาตุ และดาวพระเคราะห์เจ้าของเรือนในภพ ๑ นั้น จะไปอยู่ในเรือนธาตุของตนหรืออาศัยธาตุของผู้อื่นอยู่ อยู่ในราศีไหน เป็นโยคเป็นเกณฑ์ร่วมธาตุกับภพที่ ๑ บ้างหรือเปล่า อันดับต่อไปพิจารณาถึงดาวพระเคราะห์ว่าในวันที่คลอดนั้นมีดาวพระเคราะห์อะไรเป็นดาวพระเคราะห์ประเภทไหน ได้เข้าไปอาศัยอยู่ในภพที่ ๑ บ้างหรือไม่ ต้องพิจารณากันหลาย ๆ ชั้นด้วยความรอบคอบจริง ๆ จึงจะพยากรณ์ได้โดยไม่ผิดพลาด ในที่นี้จะสมมติราศีตุลย์เป็นภพที่ ๑ ราศีตุลย์นั้นมีดาวพระศุกร์เป็นเจ้าของเรือน ดาวพระศุกร์นั้นเป็นดาวประเภทศุภเคราะห์ ธาตุน้ำ เป็นมิตรกับดาวอังคาร เป็นศัตรูกับดาวพระเสาร์ เป็นคู่สมพลกับพระอาทิตย์ ดาวพระศุกร์ในราศีตุลย์นี้มีอิทธิพลมากกว่าดาวพระศุกร์ในราศีพฤษภ เพราะเป็นดาวพระศุกร์ในราศีแม่ธาตุ ทั้งเป็นธาตุน้ำในราศีธาตุลม น้ำที่อาศัยลมย่อมมีกำลังและหวั่นไหวแรง กว่าน้ำที่อาศัยอยู่ในธาตุดิน ดาวพระศุกร์นั้นเป็นดาวเป็นเจ้าแห่งความรักหมกมุ่นในกามารมณ์ มีความอ่อนหวานนิ่มนวล ยิ้มแย้มแจ่มใส ขวักไขว่ในการเงิน พูดจาไพเราะ เยือกเย็น ชอบทางสังคม แต่ขาดความเด็ดขาด เมื่อภพ ๑ คือตะนุ ไปตกอยู่ในราศีตุลย์ซึ่งมีพระศุกร์เป็นเจ้าเรือน ตัวของผู้นั้นก็ย่อมเป็นไปตามอิทธิพลของดาวพระศุกร์ เช่นเป็นคนมากไปด้วยกามารมณ์ ชอบมีคู่ครองมากกว่าหนึ่ง ถ้าเป็นเพศหญิงจะต้องมีการผิดพลาดในเรื่องความ (อกหัก) เสียก่อนจึงจะเจอะความรักที่สมปรารถนา แม้ดาวพระเคราะห์อื่นเมื่อเข้าไปอาศัยอยู่ในราศีตุลย์ดาวพระศุกร์ในราศีตุลย์ ซึ่งเป็นธาตุน้ำอยู่แล้วย่อมจะใช้อิทธิพลของตนซึมซาบเข้าไปปะปนอยู่ทั่ว ดึงดูดเอาดาวพระเคราะห์อื่น ๆ ให้เข้าไปอยู่ในอำนาจของตน เว้นไว้แต่ดาวพระเสาร์ที่เข้ามาอาศัยอยู่ในราศีตุลย์ เพราะ

พระเสาร์ในราศีนี้ เป็นดาวที่มีอิทธิพลมากทางด้านที่ดินและยศตำแหน่ง ไม่ยินยอมให้ดาวพระศุกร์ซึ่งเป็นเจ้าของเรือนครอบงำได้

ภพที่ ๔ คือพันธุ ภพนี้มีความหมายเกี่ยวกับ ที่ดิน บ้านอยู่อาศัย บ้านเช่า สำนักงาน ตำแหน่งหน้าที่ ญาติพี่น้อง และบิดามารดา จะพยากรณ์ในเรื่องเหล่านี้ว่าจะเป็นอย่างไร ดีชั่วมากน้อยอย่างไร ก็ต้องมุ่งเอาภพ ๔ นี้เป็นจุดสำคัญ วิธีพิจารณาก็ต้องพิจารณาตามแนวที่ได้อธิบายไว้แล้วในภพ ๑ เช่นเราจะพิจารณาถึงตำแหน่งหน้าที่ ว่าจะดีหรือร้ายแค่ไหน เราก็ต้องมองถึงดาวพระเคราะห์ที่เป็นของเรือนในภพ ๔ คือพันธุนั้นว่าเป็นดาวอะไร และต้องเรียนรู้ถึงรสชาติของดาวพระเคราะห์ด้วย ในที่นี้สมมติเป็นดาวพระเสาร์ ในภพ ๔ คือราศีมังกร ดาวพระเสาร์นั้นเป็นดาวที่หนักแน่นบึกบึน อดทนขยันในกิจการ เป็นเจ้าแห่งอารมณ์ ชอบใช้ความคิดมาก ทำอะไรแล้วชอบทำให้ได้ผล เมื่อทราบถึงรสชาติของดาวพระเสาร์ว่าเป็นอย่างไรแล้ว ต้องพิจารณาต่อไปว่า ตามพื้นดวงชะตาพระเสาร์ซึ่งเป็นเจ้าของเรือนของภพ ๔ นั้น ได้จรไปอยู่ในราศีไหน ในราศีนั้นเจ้าของเรือนเป็นดาวอะไร ถ้าเป็นคู่มิตร คู่ธาตุ คู่สมพล กับเจ้าของเรือน ทั้งเป็นมหาอุจ มหาจักร์ ราชาโชค และไม่เป็นอะริ มรณะ และวินาสแก่ภพ ๑ แล้ว พยากรณ์ได้เลยว่า เจ้าของดวงชาตานั้นทายได้เลยว่าเป็นคนที่มีตำแหน่งหน้าที่ดีเด่น ตรงกันข้ามถ้าดาวพระเสาร์คือเจ้าของภพที่ ๔ จรไปอยู่คู่กับดาวที่เป็นคู่ศัตรู หรือจรไปอยู่ในราศีที่เป็นอะริ มรณะ วินาสแล้ว ก็พยากรณ์ได้เลยว่าตำแหน่งหน้าที่ไม่ดี ถ้าจะพยากรณ์ว่าปีใดจะได้เลื่อนตำแหน่งหน้าที่ดีขึ้น ในเรื่องนี้ต้องนำเอามหาทักษามาประกอบเข้าด้วยจึงจะสมบูรณ์ และแม่นยำ มหาทักษานั้นต้องใช้มหาทักษาจร ว่าดาวพระเคราะห์ในภพ ๔ ในปีไหนมหาทักษาจะเป็น เดช—ศรี—มณฑรี จร และจรไปอยู่ในราศีที่ไม่เป็น อริ มรณะ วินาสน์ ต่อภพที่ ๑ ในปีนั้นพยากรณ์ได้เลยว่าได้เลื่อนตำแหน่งแน่นอน ถ้าตรงกันข้ามกับที่กล่าวมานี้ ก็ทายได้เหมือนกันว่าไม่ได้เลื่อนยศตำแหน่ง และยิ่งกว่านั้นถ้าดาวพระเคราะห์ที่เป็น

เจ้าของเรือนภพ ๔ เป็นกาลกิณี ต้องถูกตำหนิในตำแหน่งหน้าที่ อาจถึงกับต้องมีการสอบสวน แม้ความหมายอื่นก็เป็นไปในทำนองนี้เหมือนกัน ฯ

ภพ ๗ คือภพปัตตะนิ ภพนี้มีความหมายถึงคนอีกคนหนึ่ง ซึ่งตรงกันข้ามกับเจ้าชะตา เช่น คู่ครอง คู่หุ้นส่วน คู่คดีความ คู่แข่งขัน และศัตรูที่เปิดเผย จะพยากรณ์ในเรื่องเหล่านี้ร้ายหรือดีอย่างไร ก็ต้องพิจารณาถึงภพที่ ๗ นี้เป็นจุดสำคัญ วิธีพิจารณาก็ต้องพิจารณาถึงดาวพระเคราะห์อันเป็นเจ้าเรือนของภพที่ ๗ ว่า ตามพื้นของดวงชะตานั้นดาวพระเคราะห์ดวงนี้ได้จรไปอยู่ณะราศีใด เป็นมิตรหรือเป็นศัตรูกับดาวพระเคราะห์เจ้าของเรือนนั้น เป็นองค์เกณฑ์ เป็นมหาอุจ มหาจักรบ้างหรือเปล่า ไปอาศัยอยู่แล้วมีความสัมพันธ์กับภพที่ ๑ บ้างหรือเปล่า เมื่อพิจารณาโดยรอบคอบถี่ถ้วนแล้ว เห็นว่าดาวพระเคราะห์นั้นจรไปอยู่เป็นโยคเป็นเกณฑ์ ไม่เป็นอะริ มรณะ วินาสน์ ต่อภพที่ ๑ แล้วพยากรณ์ได้ว่า ความหมายเหล่านั้นอยู่ในขั้นดีพอใช้ ถ้าเป็นมหาอุจจ์ มหาจักร เป็นเกษตรหรือเป็นราชาโชค ก็พยากรณ์ได้ว่าดีมาก เช่นสมมติว่าเราจะดูคู่ครองว่าดีหรือไม่และจะได้แต่งเมื่อไร เราก็จะพิจารณาตามที่อธิบายมาแล้ว เมื่อเห็นว่าเข้าหลักเกณฑ์ก็ทายได้ว่าคู่ครองดี ถ้าไม่เข้าตามหลักเกณฑ์ก็ทายได้เหมือนกันว่าไม่ดี ถ้าจะดูว่าเจอะหรือได้แต่งเมื่อไรเรื่องนี้ต้องเอามหาทักษาเข้ามาประกอบการทำนายด้วย จึงจะแม่นยำ การใช้มหาทักษานั้นต้องใช้มหาทักษาจร ดาวพระเคราะ์ในภพ ๗ เป็นศรี จรเข้าในราศีที่ไม่เป็นอริ มรณะ วินาสน์ แก่ภพที่ ๑ พยากรณ์ได้เลยว่า ถ้าไม่มีคนรักจะมีคนรัก ถ้ามีคนรักอยู่แล้วจะได้แต่งในปีนั้น แต่การพยากรณ์นั้นเราต้องใช้ความรอบคอบให้มาก จะพยากรณ์สุ่มสี่สุ่มห้าไปไม่ได้ เช่นจะพยากรณ์เรื่องคู่ครอง ก็ต้องมองถึงเจ้าชะตานั้นว่าระหว่างนี้เขาอยู่ในลักษณะไหน เช่นเป็นเด็ก หรือเป็นสมณะเพศ เราจะพยากรณ์ว่าจะต้องแต่งในปีนั้นปีนี้ไม่ได้ ควรจะพยากรณ์เพียงว่าจะมีเพศตรงกันข้ามเข้ามาพัวพันในความเป็นอยู่

ภพ ๑๐ คือภพกรรมมะ ภพนี้หมายเอากิจการงานที่ต้องทำ ผู้ใหญ่ในวงงาน

ผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับเจ้าชะตา การพยากรณ์งานอาชีพ ผู้ใหญ่ในวงงาน บิดามารดา ต้องพิจารณาถึงภพนี้เป็นจุดแรก การพิจารณาก็ต้องพิจารณาถึงดาวพระเคราะห์ซึ่งเป็นเจ้าของเรือนในภพ ๑๐ นี้ ตามแนวทางที่ได้อธิบายไว้แล้วในภพ ๔–๗ แล้วจะพยากรณ์ได้โดยไม่มีการผิดพลาด

ตามที่เขียนอธิบายเรื่องราวและความหมายของภพต่าง ๆ มาแล้วนั้น ขอย้ำเพิ่มเติมในตอนท้ายไว้นิดหน่อยว่า บรรดาความหมายของภพต่าง ๆ ที่ได้อธิบายมาแล้วนั้นจะดีหรือไม่ดีแค่ไหนต้องอาศัยการพิจารณาให้ลึกซึ้งอีกหลาย ๆ ชั้น คือคำพูดที่ว่าดาวพระเคราะห์เจ้าของเรือนในภพต่าง ๆ ไปอยู่ในราศีที่เป็นอะริ มรณะ วินาสน์ พยากรณ์ว่าไม่ดีนั้น แต่ถ้าดาวพระเคราะห์เจ้าของเรือนในภพนั้น ๆ จรไปอยู่ในราศีที่เป็นมิต คู่ธาตุ คู่สมพล ความไม่ดีอันนั้นย่อมลดน้อยลงไปตามส่วน เช่นพยากรณ์ว่าดาวในภพ ๑๐ ไม่ดีทำงานจับจดหาความแน่นอนในการงานไม่ได้ ชอบเปลี่ยนและโยกย้ายงานบ่อย ๆ ควรพยากรณ์ว่า แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงงานบ่อย ๆ ก็จริง แต่เปลี่ยนแล้วจะมีผู้สนับสนุนให้ได้งานที่ดีกว่าเก่าทุก ๆ ครั้งที่เปลี่ยน ดังนี้เป็นต้น แม้ความหมายในเรื่องอื่น ๆ ของภพต่าง ๆ ก็เช่นกัน แต่ถ้าพยากรณ์ว่าดี เพราะดาวพระเคราะห์เจ้าของเรือนในภพต่าง ๆ จรไปอยู่ในราศีที่ไม่ใช่ อะริ มรณะ วินาสน์ ทั้งเป็นโยคเป็นเกณฑ์ เป็นมหาอุจจ์ เป็นมหาจักร์ เป็นราชาโชค อยู่กับคู่มิตร คู่ธาตุ คู่สมพล อย่างใดอย่างหนึ่ง พึงพยากรณ์เถิดว่าดีมาก ตามความหมายของเรื่องเหล่านี้ เช่น พยากรณ์ว่ากิจการงานอาชีพดี คือเป็นคนที่เอางานเอาการ ขยันหมั่นเพียรอดทน รู้จักต่อสู้กับอุปสรรค หวังความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ของตน ทั้งผู้หลักผู้ใหญ่ให้ความสนับสนุนส่งเสริม จับงานอะไรเข้าแล้วไม่มีการผิดพลาด มีแต่ความเจริญก้าวหน้าถ่ายเดียว ตามที่ได้เขียนข้อความต่าง ๆ ตามอธิบายมานี้เป็นการพยากรณ์พื้นเดิมของเจ้าชะตาเสียเป็นส่วนมาก ถ้าประสงค์จะพยากรณ์ปัจจุบันและอนาคต ควรตรวจดาวพระเคราะห์ต่าง ๆ ตามปฏิทินโหราศาสตร์ประจำปี ว่าปีนี้เดือนนี้และ

วันนี้มีดาวพระเคราะห์อะไร จรไปอยู่ตรงไหน เป็นอะไรกับดวงชะตาของผู้ที่มาดู แล้วยึดหลักการพยากรณ์พื้นดวงมาเป็นหลักในการพยากรณ์ดวงจร และควรจะใช้มหาทักษาทั้งเดิมและจรมาประกอบด้วย การพยากรณ์จึงจะใกล้ความเป็นจริงเข้าไปมาก วิชาโหราศาสตร์นี้ถ้าผู้ใดได้เรียนรู้แล้วค้นหาหลักฐานมาประกอบ พยายามจดจำประสพการเอาไว้มาก ๆ จะเป็นเครื่องส่งเสริมให้วิชานี้แพร่หลายไปรวดเร็ว ไม่ควรยึดถือตำรามากเกินไป การยึดถือตำรามากเกินไป จะไม่มีวันที่จะแตกฉานในวิชาแขนงนี้ เพราะตำราโดยส่วนมากบอกแต่หลัก ๆ ไม่มีเคล็ดลับอะไรที่ผู้เขียนผู้แต่งจะนำมาเผยแพร่ ขออภัยต่อท่านผู้อ่านทุก ๆ ท่านด้วย เพราะข้าพเจ้าไม่ใช่เป็นนักโหราศาสตร์ที่เชี่ยวชาญ อาจมีการผิดพลาดและขาดตกบกพร่องไปบ้าง ผู้อ่านจงให้อภัยด้วย

พ. สัณหพันธุ์

พินธุบาทว์

๏ ระวิภุมมะทั้ง โสภ
บัญจะแก่ลัคนา พุธเก้า
พฤหัสกับจันทรา เป็นแปด
ศุกร์เจ็ดอาจารย์เจ้า ว่าร้อน นิรันดร์ ฯ!

โคลงบทนี้แสดงความหมายไว้ว่า ผู้ใดมี พระอาทิตย์ พระอังคาร พระเสาร์ทั้งสามดวงนี้สถิตย์อยู่ในเรือนหรือภพที่ ๕ ของลัคนา ท่านว่าชะตาของผู้นั้นต้องพินธุบาทว์ เจ้าชะตาจะได้รับแต่ความเดือดร้อนเสมอ จะเอาดีไม่ได้ หรือจะเอาให้ได้ก็ไม่ดี แต่สำหรับดาวศุกร์ที่เป็น ๗ แก่ลัคนานั้น ถ้าหากดาวศุกร์มีตำแหน่งเป็นเกษตร์หรืออุจจ์เข้า จะพยากรณ์ว่าทอนความเจริญแก่ดวงชะตานั้น เป็นการไม่ตรงกับความจริงเสมอไป แต่เท่าที่เคยพบเห็นมา ศุกร์เป็น ๗ แก่ลัคนานั้น มักจะมีเรื่องยุ่ง ๆ กับต่างเพศเสมอไม่หยุดหย่อน ได้แล้วได้อีก.

๏ เสาร์เพ่งเล็งลัคน์แล้ว อสุรา
ภุมเมนท์อัฏษฎา ว่าไว้
จันทร์สิบเอ็ดแก่รา หูเล่า
อาภัพอัปภาคย์ให้ โทษแท้ ประหินะเพ็น ฯ!

ความหมายของโคลงบทนี้ ชะตาของผู้ใด มีพระเสาร์และพระราหูอยู่ในเรือนที่ ๗ ของลัคนา พระอังคารอยู่ในเรือนที่ ๘ ของลัคนา พระจันทร์อยู่ในเรือนที่ ๑๑ แก่พระราหู ชะตาของผู้นั้นท่านเรียกว่า ดวงแตก คือเป็นชะตาจะเอาให้ดีไม่ได้ มีแต่

เรื่องทำให้เดือดร้อนใจเสมอ ๆ สำหรับพระเสาร์และพระราหู ที่เป็น ๗ แก่ลัคนานั้น ถ้าอยู่ในตำแหน่ง เกษตร์ และอุจจ์ แม้จะเป็นพวกบาปเคราะห์ก็จริงจะให้คุณแก่เจ้าชะตา

๏ อนึ่งจันทร์สิบเอ็ดแท้ แก่ลัคน์
พฤหัสบดีสี่ทรงศักดิ์ แช่มช้อย
ศุกร์สามเจริญลัคน์ ยศยิ่ง พระยาแฮ
หากว่าชาติต่ำด้อย ยกให้ เสมอพงษ์ ฯ

ตามความหมายของโคลงนี้ พระพฤหัสบดีมีตำแหน่งเป็นองค์เกณฑ์กับลัคน์ คือ เป็น ๔ กับลัคนา ทำให้เจ้าชะตาเป็นคนเข้มแข็ง สมบูรณ์ไปด้วยเงินทอง มีความเฉลียวฉลาด มีความสามารถรอบรู้ เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต สุภาพเรียบร้อย ใจบุญสุนทาน และสามารถคุ้มภัยอันตรายได้ ส่วนพระจันทร์เป็น ๑๑ แก่ลัคนา และพระศุกร์เป็น ๓ นั้น เป็นดาวเคราะห์ที่ให้คุณ เพราะดาวเคราะห์องค์ใดก็ตาม ถ้าเป็น ๓ แก่ลัคนาแล้ว จะอยู่ข้างหลังหรือข้างหน้าลัคนา เราเรียกดาวเคราะห์เหล่านั้น ว่าเป็นโยคแก่ลัคน์ จะแสดงผลแก่เจ้าชะตาในทางดี

๏ โหรเอกลงเลขรู้ ฤกษ์ชัก
ระวิร่วมธาตุพฤหัสบดี โชคใช้
ศศิสู่มีนสวัสดิ์ เสวยสุข
แต่อสุรราหูให้ โทษด้วยเล็งจันทร์

เกร็ดในการพยากรณ์

พระเสาร์และพระราหู ดาวเคราะห์คู่นี้ จรมาทับลัคน์หรือเล็งลัคน์ก็ดี เจ้าชะตาจะต้องพบกับความยุ่งยาก หรือประสพแต่ความเดือดร้อนนานับประการ แม้นักพยากรณ์ในยุคปัจจุบันนี้ ต่างท่านพากันหวาดกลัวในเรื่องพระเสาร์และพระราหูโคจรเข้า

มาทับเล็งลัคน์หรือจันทร์ ทั้งนี้เป็นเพราะดาวเคราะห์คู่นี้เป็นดาวประเภทบาปเคราะห์ มีแต่ให้โทษฝ่ายเดียว ท่านโบรณาจารย์กล่าวไว้ ทายโทษทุกข์ให้ทายเสาร์ ทายมัวเมาให้ทายราหู ถ้าหากในปีใดดาวเคราะห์คู่นี้เปลี่ยนเป็นกาลกินีตามภูมิพยากรณ์ของบทมหาทักษาโคจรมาทับหรือเล็งลัคน์ด้วยแล้วไซร้ ย่อมถึงความวินาสฉิบหายทุกสถาน ดังที่มีคำกล่าวไว้ว่า "เสาร์ราหูทับลัคน์ทับจันทร์ปีนั้นร้าย ทรัพย์สินวอดวายลูกเมียหนี" แต่ถ้าปีใดเปลี่ยนมาเป็นศรี โคจรมาบรรลุลัคน์และจันทร์ จะส่งผลดีให้แก่เจ้าชะตาอย่างเอกอุ ดังมีคำกล่าวไว้ในตำราทักษาพยากรณ์ว่า

พฤหัสบดี เสาร์ ราหู ทั้งสามหมู่มาเป็นศรี
ต้องลัคน์ปวัตติสังฆี จะมีลาภมากเหลือหลาย

สำหรับราหูที่โคจรมาทับจันทร์หรือมาเล็งจันทร์นั้น แม้ที่สุดในดวงฤกษ์ก็ไม่นิยม ในตำราว่าด้วยการวางฤกษ์นั้น ท่านห้ามมิให้วางลัคนาหรือจันทร์สถิตย์ในราศีที่มีราหูเล็ง ถือกันว่าเป็นฤกษ์แตก จะเป็นมูลเหตุให้เกิดอุปสรรคนานับประการ

มหาทักษา

คัมภีร์มหาทักษา เป็นคัมภีร์ที่นับเนื่องในตำราโหราศาสตร์อันสำคัญยิ่งคัมภีร์หนึ่ง การพยากรณ์ดวงชะตา ตามหลักโหราศาสตร์ของไทย เราถือกันว่ามหาทักษา มีความจำเป็นและสำคัญต่อการพยากรณ์ เพราะมหาทักษาเป็นเครื่องช่วยในการกำหนดดวงดาวเคราะห์แต่ละดวง ๆ ให้มีความหมายแคบลงและสั้นเข้าในการพยากรณ์ ถ้าขาดหลักการณ์ในคัมภีร์นี้แล้ว ผลของการพยากรณ์จะไม่ได้รับผลเต็มที่ หรือบางทีจะผิดเพี้ยนไป ความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อมของมนุษย์เราแต่ละบุคคลๆ ก็ไม่พ้นไปจากความหมายของมหาทักษาทั้ง ๘ นี้ไปได้เลย หรืออาจกล่าวได้ว่า ความหมายของมหาทักษาทั้ง ๘ นี้ มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับมนุษย์เราตั้งแต่เยาว์วัย จนกระทั่งหมดอายุขัย เราไม่สามารถจะแยกตัวเราออกจากสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ได้ เราจะต้องพึ่งพาอาศัยสิ่งเหล่านี้คอยช่วยเหลือตลอดไป

มหาทักษา แปลว่าเวียนไปทางขวา ตามคัมภีร์ที่โบราณาจารย์ท่านวางไว้เป็นไปตามสภาพของธาตุทั้ง ๔ คือ ไฟ, ดิน, ลม, น้ำ, สถิตย์อยู่ในทิศทั้ง ๘ ท่านจัดเอาดาวเคราะห์ทั้ง ๘ ดวง ประจำเป็นคู่ ๆ กัน เช่น อาทิตย์ (๑) กับเสาร์ (๗) เป็นคู่ธาตุไฟ จันทร์ (๒) กับพฤหัสบดี (๕) เป็นคู่ธาตุดิน อังคาร (๓) กับราหู (๘) เป็นคู่ธาตุลม พุธ (๔) กับศุกร์ (๖) เป็นคู่ธาตุน้ำ การลงดาวเคราะห์แต่ละตัวๆ อยู่ในลักษณะเล็งกัน ตามรูปของมหาทักษาข้างล่างนี้

๑	๒	๓
๖		๔
๘	๕	๗

บุคคลใดเกิดวันอะไรก็ตามของวันทั้ง ๗ นี้ วันเกิดของผู้นั้นจะต้องเป็นบริวารก่อนเสมอ เช่นคนเกิดวันอังคาร เลข ๓ จะต้องนับเลข ๓ เป็นบริวาร ๔ เป็นอายุ ๗ เป็นเดช ๕ เป็นศรี ๘ เป็นมูละ ๖ เป็นอุสาหะ ๑ เป็นมนตรี ๒ เป็นกาลกิณี

การเปลี่ยนมหาทักษาแต่ละปี ๆ นั้น ท่านให้ตั้งอายุโหรลงหมายถึงอายุที่คำนวนตามสุริยคติ อายุได้เท่าไร เอา ๙ หาร เหลือเศษเท่าไรให้นับตั้งแต่วันเกิดไปตามภูมิพยากรณ์ทางขวามือ จนเท่ากับเศษที่เหลือ เศษที่เหลือไปหมดที่ใด ให้ + ไว้ที่นั้น เรียกว่า + อายุ เช่นเศษที่เหลือไปตกภูมิพุธ ให้ถือว่าปีนั้นอายุตกภูมิพุธ เมื่ออายุครบบริบูรณ์ในภูมินั้นแล้ว จึงเลื่อนไปภูมิเสาร์ต่อไป

แต่การคำนวณอายุเต็มตามแบบสุริยคติ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นไม่สู้จะเป็นการแน่นอน บางครั้งก็ผิดพลาดไปตั้งหลาย ๆ วัน ทางที่แน่นอนและดีที่สุด ให้ถือเอาองศาของอาทิตย์ในดวงชะตาว่า อาทิตย์สถิตย์อยู่ในราศีไหนมีองศาและลิปดาเท่าใด เมื่อย่างเข้าปีใหม่ อาทิตย์โคจรมาถึงราศีนั้น ๆ มีองศาและลิปดาเท่ากันเมื่อใด อายุจะครบบริบูรณ์เมื่อนั้นอย่างแท้จริง โดยทำนองดังกล่าวมานี้เป็นการแน่นอนและถูกต้องกว่าวิธีอื่น ๆ

ความหมายของมหาทักษา

บริวาร	หมายถึง	คนอยู่ในความปกครอง ผู้แวดล้อม คนใช้
อายุ	หมายถึง	ความเป็นอยู่ การทรงอยู่ของชีวิต โรคภัย การเจ็บป่วย ความยั่งยืน
เดช	หมายถึง	อำนาจ ตำแหน่ง ยศ ความเป็นใหญ่ ตะบะ
ศรี	หมายถึง	ความร่มเย็น ความสวัสดี ความสุขสมบูรณ์ ความเกษมสำราญ
มูละ	หมายถึง	หลักฐาน ที่อยู่ ที่เกิด สำนักงาน

อุตสาหะ	หมายถึง	ความขยัน ความพยายาม ความบากบั่น ความแข็งแรง
มนตรี	หมายถึง	ที่พึ่ง ผู้อุปการะ ผู้ใหญ่
กาลกิณี	หมายถึง	ความร้ายทั้งมวญ ความชั่ว การอับโชค ทุกข์โศก โรคภัย การถูกใส่ร้าย การถูกหมิ่นประมาท ความหายนะ

ดวงดาวที่เป็นบริวารครองเรือนใน ๑๒ ราศี ในชะตากำเนิด

๑ บริวารกุมลัคนา	จะมีข้าทาส บริวาร คนใช้สอยมาก จะมีคนคบค้าสมาคมมาก พวกพ้องมาก
๒ บริวารอยู่เรือนกฎุมพะ	มีเงินมีบริวาร บริวารจะเบียดเบียนเงินทอง เงินหมดบริวารหมด
๓ บริวารอยู่ในเรือนสุหัชชะ	ชอบสมาคมกับชนต่ำกว่าตน ชอบใช้เพื่อนให้ทำงานให้ตน
๔ บริวารอยู่ในเรือนพันธุ	มีญาติมาก เอาญาติมาใช้สรอยดี เอาคนอื่นมาใช้สรอยไม่ดี
๕. บริวารอยู่ในเรือนมุตตะ	มีคนชอบยกลูกให้ จะมีบุตร์มาก ลูกเป็นคนต่ำกว่าตระกูล
๖. บริวารอยู่ในเรือนอริ	บริวารเนรคุณ ทำคุณกับคนไม่ขึ้น บริวารจะกลายเป็นศัตรู
๗. บริวารอยู่ในเรือนปัตนิ	มักเอาคนใช้มาเป็นคู่ครอง คู่ครองเป็นคนชั้นต่ำ ใช้คู่ครองแทนคนใช้
๘. บริวารอยู่ในเรือนมรณะ	หาคนใช้ยาก คนใช้อยู่ไม่ยืด

๙ บริวารอยู่ในเรือนสุภะ	มีบริวารมาก บริวารรักใคร่ บริวารให้คุณและซื่อสัตย์
๑๐ บริวารอยู่ในเรือนกรรมะ	คนใช้เป็นคนขยันขันแข็งในการงาน
๑๑ บริวารอยู่ในเรือนลาภะ	บริวารจะนำลาภมาให้ เลี้ยงบริวารให้คุณประโยชน์ ให้ลาภจากคนต่ำกว่าตน
๑๒ บริวารอยู่ในเรือนวินาสนะ	บริวารอยู่ไม่ยืด บริวารจะทำให้เสียชื่อเสียงและเกียรติยศ บริวารจะทำความเสียหายให้เกิดแก่ตน

ดวงดาวที่เป็นอายุครองเรือนใน ๑๒ ราศีของชะตากำเนิด

๑ อายุกุมลัคณา	อายุยืนนาน ปราศจากโรคภัย เป็นคนมีโชคดี
๒ อายุอยู่ในเรือนกฎุมพะ	การเงินดี ยิ่งแก่ยิ่งมีเงิน ในชีวิตมักมีเรื่องพัวพันในเรื่องการเงิน
๓ อายุอยู่ในเรือนสุหัชชะ	เพื่อนช่วยเหลือดี มีเพื่อนมาก เพื่อนให้ความสุข คบเพื่อนอายุสูงกว่าให้คุณประโยชน์
๔ อายุอยู่ในเรือนพันธุ	ญาติให้ความอุปการะ ญาติให้ความร่มเย็น พึ่งญาติได้
๕ อายุอยู่ในเรือนปุตตะ	การงานมักเกี่ยวพันกับเด็ก ๆ ลูกเป็นคนแข็งแรง
๖ อายุอยู่ในเรือนอริ	เป็นคนขี้โรค สุขภาพไม่ดี โรคภัยเบียดเบียน ความเจ็บป่วยเป็นศัตรูแก่ตนเอง

๗ อายุอยู่ในเรือนปัตนิ	ภรรยาเป็นคนแข็งแรง ภรรยาเป็นผู้อุปการะ มีคู่แก่กว่าตน
๘ อายุอยู่ในเรือนมรณะ	อายุสั้น ไม่มีความสุข เป็นคนอับโชค เป็นคนเศร้าโศกเสมอ
๙ อายุอยู่ในเรือนสุภะ	เป็นคนรักบ้านเรือน บ้านให้ความสุข
๑๐ อายุอยู่ในเรือนกรรมะ	เป็นคนไม่ชอบอยู่ว่าง หาความสุขจากการงาน ทำงานด้วยสมองและปัญญา
๑๑ อายุอยู่ในเรือนลาภะ	เป็นคนมีโชคดี เป็นคนมีอารมณ์ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นคนมีโชคลาภเสมอ
๑๒ อายุอยู่ในเรือนวินาสนะ	อายุสั้น ชอบการท่องเที่ยว อยู่ที่ไหนไม่ยึด เป็นคนยากจน

ดวงดาวที่เป็นเดชครองเรือนใน ๑๒ ราศีของชะตากำเนิด

๑ เดชกุมลัคณา	เป็นคนมีวาสนา มีตะบะ มีอำนาจ เป็นใหญ่เป็นโต มีคนกลัวเกรงเคารพนับถือ
๒ เดชอยู่ในเรือนกฎุมพะ	รักเกียรติยศมากกว่าเงิน มีเงินมีอำนาจหมดเงินหมดอำนาจ
๓ เดชอยู่ในเรือนสุหัชชะ	เพื่อนฝูงมีอำนาจหน้าที่ดี ชอบคบคนมีมีอำนาจ
๔ เดช อยู่ในเรือนพันธุ	ญาติพี่น้องมีเกียรติยศดี มีวาสนาดีกว่าเรา
๕ เดช อยู่ในเรือนปุตตะ	บุตรจะเป็นคนมีอำนาจ มีลูกดี
๖ เดช อยู่ในเรือนอริ	ศัตรูเป็นคนมีอำนาจวาสนา ผู้ใหญ่กลายเป็นศัตรู

๗ เคช อยู่ในเรือนปัตนิ	ภรรยาเป็นคนตระกูลสูงกว่า เกียรติยศดีกว่า ภรรยาเป็นคนดุและใช้อำนาจเสมอ
๘ เคช อยู่ในเรือนมรณะ	เป็นคนไม่มีอำนาจ หาตะบะมิได้ มักถูกเหยียดหยามเกียรติ เป็นคนไม่ถือตัว
๙ เคช อยู่ในเรือนสุภะ	มีอำนาจในถิ่นของตัว คนในบ้านเกรงกลัว
๑๐ เคช อยู่ในเรือนกรรมะ	มีกิจการงานใหญ่โต มีอำนาจวาสนา มีตำแหน่งใหญ่โต เจ้านายเชื่อถือ
๑๑ เคช อยู่ในเรือนลาภะ	ได้ยศและตำแหน่งหน้าที่อย่างสดวกสบาย มีลาภใหญ่ ไม่มีศัตรู
๑๒ เคช อยู่ในเรือนวินาสนะ	อำนาจวาสนาไม่ยั่งยืน ไม่ถือตัว เป็นคนสนุกร่าเริง

ดวงดาวที่เป็นศรีครองเรือนใน ๑๒ ราศีของชะตากำเนิด

๑ ศรีกุมลัคนา	เป็นคนมีเสน่ห์ มีคนนิยมชมชอบ เป็นคนสนุกร่าเริง ไม่ขาดคนรักใคร่
๒ ศรีอยู่ในเรือนกฎุมพะ	เงินไม่ขาดบ้าน การเงินราบรื่น เป็นคนมั่งมี
๓ ศรีอยู่ในเรือนสุหัชชะ	มีเพื่อนเป็นคนร่ำรวย ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ ได้เพื่อนเป็นคนดี
๔ ศรีอยู่ในเรือนพันธุ	พึ่งญาติได้ ญาติเป็นคนมีเงิน และเป็นคนมีหลักฐาน
๕ ศรีอยู่ในเรือนปุตตะ	ลูกเป็นคนดี น่ารัก ไม่ดื้อด้าน เป็นคนร่ำรวย มีเงินทอง

๖ ศรีอยู่ในเรือนอริ	ได้ลาภด้วยความเหน็ดเหนื่อย ลาภที่ได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย
๗ ศรีอยู่ในเรือนปัตนิ	คู่ครองเป็นคนดี รูปสวย เป็นคนร่ำรวย สนุกร่าเริง เป็นที่ถูกใจของคนอื่น ๆ
๘ ศรีอยู่ในเรือนมรณะ	ได้รับมรดกส่วนแบ่งจากการตาย ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย หาเงินเก่ง เก็บเงินไม่ได้
๙ ศรีอยู่ในเรือนสุภะ	จะมีบ้านที่สวยงาม บ้านจะทำให้เกิดโชคลาภเสมอ บ้านให้ความสงบเยือกเย็น
๑๐ ศรีอยู่ในเรือนกรรมะ	จะเป็นคนใหญ่โตในการงาน ทำอะไรได้รับผลสำเร็จ จะเป็นคนมีชื่อเสียงโด่งดัง
๑๑ ศรีอยู่ในเรือนลาภะ	มีลาภเสมอ ๆ ได้ลาภอย่างสดวกสบาย ไม่มีคนขัดลาภ มีที่พึ่งพิงดี
๑๒ ศรีอยู่ในเรือนวินาสนะ	ทำการค้าขายหรือกิจการงานมักจะขาดทุน

ดวงดาวที่เป็นมูละครองเรือนใน ๑๒ ราศี ของชะตากำเนิด

๑ มูละกุมลัคนา	เป็นคนมีหลักฐานแน่นหนา สมาคมกับคนมีหลักฐาน
๒ มูละอยู่เรือนกฎุมพะ	สร้างหลักฐาน มีที่ดิน ไม่เก็บเงินทอง เปลี่ยนการเงินเป็นหลักฐาน
๓ มูละอยู่ในเรือนสหัชชะ	เพื่อนเป็นคนมีหลักฐาน ทำกิจการร่วมกับเพื่อนฝูงดี
๔ มูละอยู่ในเรือนพันธุ	ทำการงานร่วมกับญาติดี ญาติพี่น้องเป็นคนมีหลักฐาน

๕ มูละอยู่ในเรือนปุตตะ	มีบุตร์ก่อนจึงจะมีหลักฐาน บุตร์เป็นคนมีหลักฐาน บุตร์จะได้รับมรดก
๖ มูละอยู่ในเรือนอริ	มรดกทำให้มีศัตรู ศัตรูมีหลักฐานสูงกว่ามีหลักฐานแล้ว จะทำให้ยุ่งยาก
๗ มูละอยู่ในเรือนปั๋ตนิ	คู่ครองเป็นคนมีหลักฐานดีกว่า คู่ครองจะได้รับมรดก
๘ มูละอยู่ในเรือนมรณะ	หลักฐานไม่ยั่งยืน ปกครองหลักฐานไม่ได้มีเท่าไรทำลายหมด
๙ มูละอยู่ในเรือนสุภะ	ชอบสะสมของเก่า ๆ ไว้ในบ้าน มีบ้านเป็นของตนเอง
๑๐ มูละอยู่ในเรือนกรรม	มีกิจการงานมั่นคงดี สร้างฐานะได้ดี ทำอะไรเป็นหลักฐาน
๑๑ มูละอยู่ในเรือนลาภะ	ได้รับมรดกสดวกสบาย ได้ของที่เป็นหลักฐาน
๑๒ มูละอยู่ในเรือนวินาสนะ	มีหลักฐานทำลายหมด ไม่ได้รับส่วนแบ่งหรือมรดก ไม่ชอบอยู่ที่เกิด เป็นคนสันโดษ

ดวงดาวที่เป็นอุสาหะครองเรือนใน ๑๒ ราศี ของชะตากำเนิด

๑ อุสาหะกุมลัคนา	เป็นคนขยันขันแข็ง เหนื่อยตลอดเวลาทำอะไรเอง ใช้คนอื่นไม่ถูกใจ
๒ อุสาหะอยู่ในเรือนกฎุมพะ	ไม่ชอบทำงานหนัก ๆ หาเงินเก่ง ลำบากไม่กลัว ขอให้ได้เงิน

๓ อุสาหะอยู่ในเรือนสุหัชชะ	เพื่อนเป็นคนขยัน ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนเสมอ เพื่อนให้ความสนับสนุน ได้ประโยชน์จากเพื่อนฝูงดี
๔ อุสาหะอยู่ในเรือนพันธุ	มีญาติพี่น้องมาก พึ่งญาติได้ ญาติเป็นคนขยันขันแข็งดี ทำงานร่วมกับญาติเกิดผลดี
๕ อุสาหะอยู่ในเรือนปุตตะ	ลูกเป็นคนขยัน ลูกมีร่างกายแข็งแรง และอนามัยสมบูรณ์
๖ อุสาหะอยู่ในเรือนอริ	เป็นคนเกียจคร้าน ทำอะไรจับจด มีความเป็นอยู่อย่างง่ายๆ ไม่ชอบการก้าวหน้า สุกเอาเผากิน
๗ อุสาหะอยู่ในเรือนปัตนิ	คู่ครองเป็นคนขยัน อาศัยคู่ครอง คู่ครองเป็นคนมีสุขภาพแข็งแรง
๘ อุสาหะอยู่ในเรือนมรณะ	เป็นคนขี้เกียจสันหลังยาว หนักไม่เอาเบาไม่สู้
๙ อุสาหะอยู่ในเรือนสุภะ	อยู่ในบ้านทำให้เกิดลาภ ทำกิจการงานในบ้านมีผลดี
๑๐ อุสาหะอยู่ในเรือนกรรมะ	ขยัน ผู้ใหญ่ยกย่อง ไม่ชอบอยู่ว่าง รักงาน ทำงานจนตัวตาย การงานก้าวหน้า
๑๑ อุสาหะอยู่ในเรือนลาภ	ความขยันขันแข็งของตนเอง เป็นเงิน เป็นทอง
๑๒ อุสาหะอยู่ในเรือนวินาสนะ	ขี้เกียจ อยู่ที่ไหนคนรังเกียจ ชอบกินแรงคนอื่น ไม่ชอบสร้างตนเอง พึ่งคนอื่น

ดวงดาวมนตรีครองเรือนใน ๑๒ ราศี ของชะตากำเนิด

๑ มนตรีกุมลัคนา	ผู้ใหญ่ให้ความช่วยเหลือเสมอ ไม่ขาดคนช่วยเหลือผู้ใหญ่เมตตาสงสาร
๒ มนตรีอยู่ในเรือนกฎุมพะ	ผู้ใหญ่ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน พึ่งพาการเงินกับผู้ใหญ่ได้
๓ มนตรีอยู่ในเรือนสุหัชชะ	ชอบคบคนสูงกว่าตัว ผู้ใหญ่ถ่อมตัวมาเป็นเพื่อน การงานร่วมกับผู้ใหญ่เจริญ
๔ มนตรีอยู่ในเรือนพันธุ	พึ่งญาติได้ดี ได้รับความช่วยเหลือจากญาติ ญาติกำลังเจริญรุ่งเรือง
๕ มนตรีอยู่ในเรือนปุตตะ	บุตรจะได้รับความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่
๖ มนตรีอยู่ในเรือนอริ	ผู้ใหญ่จะกลับเป็นศัตรู คนเคยช่วยเหลือจะจากไป เจ้านายไม่พอใจ
๗ มนตรีอยู่ในเรือนปัตนิ	คู่ครองได้ที่พึ่งพิง
๘ มนตรีอยู่ในเรือนมรณะ	ผู้ใหญ่หรือผู้เคยอุปการะจากไปไกล ขาดที่พึ่ง ไม่มีคนอุปการะ
๙ มนตรีอยู่ในเรือนสุภะ	ผู้มีเกียรติจะมาถึงบ้าน ผู้ใหญ่ให้ที่อยู่แก่เรา
๑๐ มนตรีอยู่ในเรือนกรรมะ	ผู้ใหญ่จะช่วยเหลือในกิจการของเรา ขอคำปรึกษาจากผู้ใหญ่เกิดผล
๑๑ มนตรีอยู่ในเรือนลาภะ	ได้ลาภจากผู้สูงอายุ ผู้ใหญ่ให้ลาภ
๑๒ มนตรีอยู่ในเรือนวินาสนะ	ผู้ใหญ่จะนำความเสื่อมเสียมาให้ ผู้ใหญ่เคยช่วยเหลือจะจากไป คบผู้ใหญ่มีแต่ความเดือดร้อน

ดวงดาวที่เป็นกาลกิณีครองเรือนใน ๑๒ ราศี ของชะตากำเนิด

๑ กาลกิณีกุมลัคนา	ชอบเอาชนะคน มีความคิดแปลกจากคนอื่น เห็นคนอื่นไม่ดีเท่าตัว
๒ กาลกิณีอยู่ในเรือนกฎุมพะ	ใช้เงินเก่ง มีหนี้สิน หาเงินทางผิดศีลธรรม ยากจน เดือดร้อนทางการเงินตลอดกาล
๓ กาลกิณีอยู่ในเรือนสุหัชชะ	เพื่อนเอาเปรียบ ไม่ทันคน โง่แกมหยิ่ง หรืออวดฉลาด ร่วมกิจการกับเพื่อนมักเสียหาย
๔ กาลกิณีอยู่ในเรือนพันธุ	ถูกญาติเบียดเบียน ญาติคบไม่ได้ ทำคุณกับญาติไม่ขึ้น ญาติน้อย
๕ กาลกิณีอยู่ในเรือนปุตตะ	ลูกว่ายากสอนยาก ลูกเนรคุณ ลูกผลาญสมบัติ คบเด็กกว่าขาดทุน
๖ กาลกิณีอยู่ในเรือนอริ	เป็นคนชอบความสงบ ไม่ชอบการหาเรื่อง ชอบทำงานสบาย มีศัตรูลับ ๆ มาก
๗ กาลกิณีอยู่ในเรือนปัตนิ	คู่ครองอยู่กันไม่ยืด คู่ครองเป็นคนไม่สวย มีศัตรูเปิดเผยมาก คู่ครองหาเรื่องเดือดร้อนมาให้เสมอ
๘ กาลกิณีอยู่ในเรือนมรณะ	เป็นคนใจบุญ สุขภาพไม่แข็งแรง ไม่ชอบทางโลกีย์
๙ กาลกิณีอยู่ในเรือนสุภะ	ที่อยู่อาศัยสกปรกไม่เป็นระเบียบ นิสัยเป็นคนมักง่าย
๑๐ กาลกิณีอยู่ในเรือนกรรมะ	สติปัญญาไม่สมบูรณ์ ทำการงานไม่ยืด เปลี่ยนแปลงโยกย้ายการงานเสมอ เจ้านายไม่ชอบ

๑๑	กาลกิณีอยู่ในเรือนลาภะ	จะถูกหลอกลวงเสมอ ขัดลาภ ผลที่ได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย
๑๒	กาลกิณีอยู่ในเรือนวินาสนะ	เป็นคนเจ้าระเบียบแบบแผน เป็นคนปลอดภัย การเงินสมบูรณ์

บริวารจรตามมหาทักษาสัมผัสในราศี

๑	บริวารจรต้องลัคนา หรือตนุลัคนาเข้าเรือนบริวาร	จะยุ่งด้วยบริวาร บริวารจะรบกวนในกิจการส่วนตัว
๒	บริวารจรเข้าเรือนกฎุมพะ หรือกฎุมพะเข้าเรือนบริวาร	ต้องเสียเงินให้บริวาร อย่าไว้ใจบริวารในเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ
๓	บริวารจรเข้าเรือนสุหัชชะ หรือสุหัชชะเข้าเรือนบริวาร	เพื่อน จะให้ ความ ช่วย เหลือใน การ งาน เพื่อนจะมาหาถึงบ้าน
๔	บริวารจรเข้าเรือนพันธุ หรือพันธุเข้าเรือนบริวาร	ญาติจะขอมาอยู่ด้วย ญาติต่ำกว่าตนเอง
๕	บริวารจรเข้าเรือนปุตตะ หรือปุตตะเข้าเรือนบริวาร	เด็ก ๆ จะขอเข้ามาอยู่อาศัยด้วย ใช้ลูกเยี่ยงทาส
๖	บริวารจรเข้าเรือนอริ หรืออริเข้าเรือนบริวาร	บริวารจะบ่วยเจ็บ บริวารจะทรยศ บริวารไม่ซื่อสัตย์

๗ บริวารจรเข้าเรือนปัตนิ
หรือปัตนิเข้าเรือนบริวาร บริวารจะยุ่งกับคู่ครองของเรา คนใช้จะยอมตนเป็นคู่ครอง ลูกสาวจะเกิดรักกับคนใช้

๘ บริวารจรเข้าเรือนมรณะ
หรือมรณะเข้าเรือนบริวาร คนงานจะหนีออกจากงาน บริวารจะป่วยเจ็บ บริวารจะจากไป บริวารไม่ซื่อ

๙ บริวารจรเข้าเรือนศุภะ
หรือศุภะเข้าเรือนบริวาร จะได้บริวารเป็นคนดี ซื่อสัตย์สุจริต บริวารเป็นคนขยันขันแข็ง

๑๐ บริวารจรเข้าเรือนกรรมะ
หรือกรรมะเข้าเรือนบริวาร จะมีคนเข้ามาขอ งานทำ หรือจะมีคนเข้ามาให้ฝากงานให้ บริวารจะทำการงานยุ่ง

๑๑ บริวารจรเข้าเรือนลาภะ
หรือลาภะเข้าเรือนบริวาร บริวารจะนำลาภมาให้ ได้ลาภจากบริวาร เลี้ยงบริวารได้ประโยชน์

๑๒ บริวารจรเข้าเรือนวินาสนะ
หรือวินาสนะเข้าเรือนบริวาร บริวารจะทำให้เกิดความเสียหาย บริวารกลายเป็นศัตรู

อายุจรตามมหาทักษาสัมผัสในราศี

๑ อายุจรต้องลัคนา
หรือตนุลัคน์เข้าเรือนอายุ เจ็บป่วยจะหาย การงานเคยติดขัด จะดำเนินไปได้อย่างสะดวกสบาย

๒ อายุจรเข้าเรือนกฎุมพะ

หรือกฎุมพะเข้าเรือนอายุ การเงินจะมั่นคงถาวร เงินที่ตกกันไว้จะยึดเยื้อไปอีก

๓ อายุจรเข้าเรือนสุหัชชะ

หรือสุหัชชะเข้าเรือนอายุ เพื่อนเก่าแก่จะมาหา จะมีการสนุกสนานกับเพื่อนฝูง การติดต่อกับคนสูงอายุดี

๔ อายุจรเข้าเรือนพันธุ

หรือพันธุเข้าเรือนอายุ ญาติพี่น้องที่เจ็บป่วยจะหาย ความมั่นคงจะเกิดแก่หมู่ญาติ

๕ อายุจรเข้าเรือนปุตตะ

หรือปุตตะเข้าเรือนอายุ เด็กที่เจ็บป่วยจะหาย

๖ อายุจรเข้าเรือนอริ

หรืออริเข้าเรือนอายุ คิดอะไรไม่สำเร็จ ชีวิตพบแต่อุปสรรคโรคภัยเบียดเบียน

๗ อายุจรเข้าเรือนปัตนิ

หรือปัตนิเข้าเรือนอายุ กิจการที่ร่วมกับคนสูงอายุดี คู่ครองเจ็บป่วยจะหาย คนอายุสูงจะเข้ามาพัวพันเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ

๘ อายุจรเข้าเรือนมรณะ

หรือมรณะเข้าเรือนอายุ ถ้ามีการป่วยหนักจะตาย จะมีคนตายในบ้าน สุขภาพจะเสื่อมโทรม การอดนอนจะเป็นอันตราย

๙ อายุจรเข้าเรือนสุภะ

หรือสุภะเข้าเรือนอายุ เดินทางไกลจะสดวกสบาย เจ็บไข้จะหายจะมีลาภอย่างง่ายดาย

๑๐ อายุจรเข้าเรือนกรรมะ

หรือกรรมะเข้าเรือนอายุ จะได้งานที่มั่นคงถาวร การงานที่คลอนแคลนจะมั่นคงขึ้น เจ้านายจะเมตตา

๑๑ อายุจรเข้าเรือนลาภะ

หรือลาภะเข้าเรือนอายุ ได้ของถาวร อุดมด้วยลาภ หาลาภได้สดวก

๑๒ อายุจรเข้าเรือนวินาสนะ

หรือวินาสนะเข้าเรือนอายุ จะป่วยหนัก ถ้าป่วยหนักอยู่แล้วจะตาย ถาวรวัตถุบางอย่างจะชำรุด ความไม่แน่นอนจะเกิดขึ้น

เดชจรตามมหาทักษาสัมผัสในราศี

๑ เดชจรต้องลัคนา

หรือตนุลัคนาเข้าเรือนเดช จะมีชัยแก่ศัตรู จะได้รับตำแหน่งหน้าที่

๒ เดชจรเข้าเรือนกฎุมพะ

หรือกฎุมพะเข้าเรือนเดช จะจ่ายเงินเพื่อแลกกับเกียรติ ผู้มีอำนาจจะช่วยเหลือในเรื่องเงิน ตำแหน่งหน้าที่ทำให้เกิดเป็นเงิน

๓ เดชจรเข้าเรือนสหัชชะ

หรือสหัชชะเข้าเรือนเดช เพื่อนจะได้อำนาจ ทำงานร่วมกับผู้มีอำนาจ เพื่อนเคยคุ้นเคยกินจะเกิดถือตัว

๔ เดชจรเข้าเรือนพันธุ

หรือพันธุเข้าเรือนเดช ญาติจะได้รับอำนาจ ญาติจะมีเกียรติยศชื่อเสียง ญาติจะดูถูกเหยียดหยามเรา

๕ เดชจรเข้าเรือนปุตตะ	
หรือปุตตะเข้าเรือนเดช	ลูกและเด็กจะหยิ่งยะโส ลูกจะไม่เชื่อฟัง สอนยากคนอายุต่ำกว่าจะหยิ่งยะโส
๖ เดชจรเข้าเรือนอริ	
หรืออริเข้าเรือนเดช	ศัตรูเป็นคนยศสูงกว่า จะเสียอำนาจ อำนาจเคยมีถูกตัดทอน
๗ เดชจรเข้าเรือนปัตนิ	
หรือปัตนิเข้าเรือนเดช	สามี, ภรรยา จะโอหังและใช้อำนาจ คู่ต่อสู้เป็นคนมีอำนาจสูงกว่า คู่ครองเป็นคนมีวาสนาสูง
๘ เดชจรเข้าเรือนมรณะ	
หรือมรณะเข้าเรือนเดช	จะเสื่อมจากอำนาจ ใช้อำนาจในทางผิด เป็นคนไม่มีอำนาจ จะเสียชื่อเสียงเพราะใช้อำนาจ
๙ เดชจรเข้าเรือนสุภะ	
หรือสุภะเข้าเรียนเดช	ผู้มีเกียรติจะมาหา จะมีอำนาจ เพื่อนบ้านจะยกย่อง
๑๐ เดชจรเข้าเรือนกรรมะ	
หรือกรรมะเข้าเรือนเดช	จะได้ยศ จะได้รับตำแหน่ง ได้รับเกียรติในการงาน เจ้านายรักใคร่
๑๑ เดชจรเข้าเรือนลาภะ	
หรือลาภะเข้าเรือนเดช	จะได้ลาภใหญ่ ผู้ใหญ่จะให้สิ่งของ ได้ลาภอย่างสดวกสบาย

๑๒ เดชจรเข้าเรือนวินาสนะ
หรือวินาสนะเข้าเรียนเดช คนมีอำนาจจะทำลายท่าน อย่าไว้ตัวจะเดือดร้อน การงานจะเลิกล้ม จะมีคนดูหมิ่น

ศรีจรตามมหาทักษาสัมผัสในราศี

๑ ศรีจรต้องลัคนา
หรือคนุลัคน์เข้าเรือนศรี ได้ลาภนานาชนิด บ่วยไข้อยู่จะหาย เกิดความสุขสวัสดีแก่ตัวเอง ปราศจากอันตราย

๒ ศรีจรเข้าเรือนกฎุมพะ
หรือกฎุมพะเข้าเรือนศรี จะพบความสำเร็จเรื่องการเงิน เงินทองมาหาเราเอง หวังในเรื่องเงินสมความปรารถนา

๓ ศรีจรเข้าเรือนสุหัชชะ
หรือสุหัชชะเข้าเรือนศรี เพื่อนจะนำโชคมาให้ การติดต่อทุกเรื่องสำเร็จผล เพื่อนบ้านกลายเป็นมิตร การลงทุนจะประสพผล การเดินทางปลอดภัย

๔ ศรีจรเข้าเรือนพันธุ
หรือพันธุเข้าเรือนศรี ญาติกำลังมีโชค ญาติอยู่ไกลจะนำของมาให้ จะได้ที่ จะได้บ้าน

๕ ศรีจรเข้าเรือนปุตตะ
หรือปุตตะเข้าเรือนศรี จะมีลูก ลูกจะนำโชคมาให้ ทำงานร่วมกับคนอ่อนกว่าได้ผลดี

๖ ศรีจรเข้าเรือนอริ
หรืออริเข้าเรือนศรี จะเสียเงิน ศัตรูทำให้เกิดลาภ หนี้สินที่คิดว่าสูญได้คืน

๗ ศรีจรเข้าเรือนปัตนิ

หรือปัตนิเข้าเรือนศรี คู่ครองเป็นคนดี สวยและร่ำรวย เป็นความชนะ การเซ็นสัญญาเกิดผล คู่ครองมีโชคลาภ

๘ ศรีจรเข้าเรือนมรณะ

หรือมรณะเข้าเรือนศรี หนี้สินจะได้คืน ได้รับมรดก ได้ลาภอย่างไม่คิดไม่ฝัน ให้เขากู้หนี้ยืมสินไม่ดี

๙ ศรีจรเข้าเรือนสุภะ

หรือสุภะเข้าเรือนศรี คดีความจะสิ้นสุด คนป่วยอยู่ในบ้านจะหาย จะมีคนนำลาภมาถึงบ้าน อยู่กับบ้านจะมีลาภ

๑๐ ศรีจรเข้าเรือนกรรมะ

หรือกรรมะเข้าเรือนศรี จะได้งานดี การงานจะเฟื่องฟู ย้ายงาน เจ้านายจะมีโชค จะได้รับเกียรติ มีคนเคารพนับถือ

๑๑ ศรีจรเข้าเรือนลาภะ

หรือลาภะเข้าเรือนศรี เรื่องที่คิดไว้หรือความหวังสำเร็จ คนจะนำลาภมาให้ มีลาภมาก ทำอะไรสำเร็จ จะพบเพื่อนที่ซื่อสัตย์

๑๒ ศรีจรเข้าเรือนวินาสนะ

หรือวินาสนะเข้าเรือนศรี ศัตรูจะกลายเป็นมิตร ของเก่า ๆ ที่สูญจะได้คืน งานการที่เลิกล้มไปจะเริ่มต้นใหม่ ให้กู้เงินจะเสีย ฝากของไว้กับคนอื่นจะสูญ

มูละจรตามมหาทักษาสัมผัสในราศี

๑ มูละจรต้องลัคนา
หรือตนุลัคน์เข้าเรือนมูละ จะได้หลักฐาน จะได้ที่ทำมาหากิน มีที่อยู่อันแน่นอน

๒ มูละจรเข้าเรือนกฎุมพะ
หรือกฎุมพะเข้าเรือนมูละ จะได้หลักฐานแทนเงิน ซื้อที่สำเร็จ ขายของเก่าแก่ แลกเปลี่ยนของ

๓ มูละจรเข้าเรือนสุหัชชะ
หรือสุหัชชะเข้าเรือนมูละ เป็นนายหน้าซื้อขายที่สำเร็จ ลงทุนซื้อของเก่าได้กำไร พี่น้องได้หลักฐาน

๔ มูละจรเข้าเรือนพันธุ
หรือพันธุเข้าเรือนมูละ ญาติได้รับมรดก ลงทุนร่วมกับญาติเกิดผลดี

๕ มูละจรเข้าเรือนปุตตะ
หรือปุตตะเข้าเรือนมูละ บุตร์จะได้หลักฐาน บุตร์จะมีหลักฐานมั่นคงขึ้น

๖ มูละจรเข้าเรือนอริ
หรืออริเข้าเรือนมูละ หลักฐานจะถูกโกง กิจการที่มั่นคงกำลังมีศัตรู ฐานะกำลังง่อนแง่น

๗ มูละจรเข้าเรือนปัตนิ
หรือปัตนิเข้าเรือนมูละ การเข้าหุ้นเข้าส่วนมั่นคง คู่ครองจะเป็นคนมีหลักฐานศัตรูเป็นคนมีฐานะดีกว่า คู่ครองจะได้

๘ มูละจรเข้าเรือนมรณะ
หรือมรณะเข้าเรือนมูละ จะได้รับส่วนแบ่งหรือมรดกจากการตาย จะสูญเสียทรัพย์สิน มรดกหรือพินัยกรรม จะถูกคนโกง

๙ มูละจรเข้าเรือนสุภะ
หรือสุภะเข้าเรือนมูละ จะได้หลักฐานอย่างสบาย มีคนนำลาภมาถึงบ้าน

๑๐ มูละจรเข้าเรือนกรรมะ
หรือกรรมะเข้าเรือนมูละ กิจการที่ดำเนินอยู่มั่นคงขึ้น

๑๑ มูละจรเข้าเรือนลาภะ
หรือลาภะเข้าเรือนมูละ ขายของเก่าจะได้กำไรดี จะได้ของเก่าหรือโบราณวัตถุมาเป็นกรรมสิทธิ์ จะมีคนนำของเก่าหรือปูชนีย์วัตถุมาให้

๑๒ มูละจรเข้าเรือนวินาสนะ
หรือวินาสนะเข้าเรือนมูละ ระวังของปลอม เอาหลักฐานค้ำประกัน จะเกิดการเสียหาย ค้าขายขาดทุน จะขายของเก่า

อุสาหะจรตามมหาทักษาสัมผัสในราศี

๑ อุสาหะจรต้องลัคนา
หรือตนุลัคน์เข้าเรือนอุสาหะ ขยันขันแข็งดี มีมานะอดทน การงานสำเร็จ

๒ อุสาหะเข้าเร็นกฎุมพะ
ทรือกฎุมพะเข้าเรือนอุสาหะ ขยันในการหาเงิน

๓ อุสาหะจรเข้าเรือนสุหัชชะ
หรือสุหัชชะเข้าเรือนอุสาหะ เพื่อนจะแนะนำในทางดี จะได้เพื่อนที่ขยันมาร่วมงานกับคนรุ่นเดียวได้ผลดี

๔ อุสาหะจรเข้าเรือนพันธุ
หรือพันธุเข้าเรือนอุสาหะ ญาติอยู่ไกลกำลังมาหาเรา ญาติกำลังมีธุระสำคัญกับเรา

๕ อุสาหะจรเข้าเรือนปุตตะ

หรือปุตตะเข้าเรือนอุสาหะ ลูกจะทำอะไรสำเร็จ ลูกมีโชคดี เป็นคนขยัน

๖ อุสาหะจรเข้าเรือนอริ

หรืออริเข้าเรือนอุสาหะ การงานล้มเหลว เบื่อหน่ายการงาน

๗ อุสาหะจรเข้าเรือนปัตนิ

หรือปัตนิเข้าเรือนอุสาหะ คู่ครองเป็นคนขยัน การร่วมหุ้นกันเกิดผลดี

๘ อุสาหะจรเข้าเรือนมรณะ

หรือมรณะเข้าเรือนอุสาหะ การลงทุนลงแรงไม่เกิดผล ทั้งการงานขี้เกียจ ไม่สนใจงานการ

๙ อุสาหะจรเข้าเรือนสุภะ

หรือสุภะเข้าเรือนอุสาหะ จะมีเรื่องยุ่งยากในบ้าน จะมีการปรับปรุงในบริเวณบ้านเรือน

๑๐ อุสาหะจรเข้าเรือนกรรมะ

หรือกรรมะเข้าเรือนอุสาหะ ขยันในหน้าที่การงาน ได้รับมอบหมายอะไรทำสำเร็จ เจ้านายชอบ

๑๑ อุสาหะจรเข้าเรือนลาภะ

หรือลาภะเข้าเรือนอุสาหะ งานที่ทำไว้แล้วเกิดประโยชน์ ได้รับผลดีจากงาน

๑๒ อุสาหะจรเข้าเรือนวินาสนะ

หรือวินาสนะเข้าเรือนอุสาหะ ทำอะไรไม่สำเร็จ ทำงานชอบทิ้งขว้าง เป็นคนสันหลังยาว ท้อถอย

มนตรีจรตามมหาทักษาสัมผัสในราศี

๑ มนตรีจรต้องลัคนา หรือตนุลัคเข้าเรือนมนตรี	จะได้รับความเห็นอกเห็นใจจากผู้ใหญ่ ขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่สำเร็จ
๒ มนตรีจรเข้าเรือนกฎุมพะ หรือกฎุมพะเข้าเรือนมนตรี	ขัดข้องเงินทองพึ่งผู้ใหญ่ได้ ผู้ใหญ่ขอร้องให้ช่วยเหลือเรื่องการเงิน ผู้ใหญ่จะเข้ามายุ่งกับการเงินของเรา
๓ มนตรีจรเข้าเรือนสุหัชชะ หรือสุหัชชะเข้าเรือนมนตรี	ผู้ใหญ่จะถ่อมตัวลงมาคบกับเรา การเดินทางจะพบกับผู้ใหญ่ให้ความสนิทสนมเหมือนเพื่อน การลงทุนจะได้ความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ การติดต่อกับผู้ใหญ่สำเร็จ การริเริ่มทุกอย่างดี
๔ มนตรีจรเข้าเรือนพันธุ หรือพันธุเข้าเรือนมนตรี	จะได้หลักฐานจากผู้ใหญ่ ญาติมีความเมตตาแก่เรา พ่อแม่กำลังเจริญ จะได้ที่อย่างสดวกสบาย
๕ มนตรีจรเข้าเรือนปุตตะ หรือปุตตะเข้าเรือนมนตรี	บุตร์ของเราจะได้รับความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่

๖ มนตรีจรเข้าเรือนอริ	ผู้ใหญ่เข้าใจเราผิด
หรืออริเข้าเรือนมนตรี	เจ้านาย, คนเคยช่วยเหลือจะจากเราไป หรือห่างเหินไป ผู้ใหญ่จะกลาย เป็นศัตรู
๗ มนตรีจรเข้าเรือนปัตนิ	
หรือปัตนิเข้าเรือนมนตรี	คู่ครองเป็นคนดี คู่ครองได้ที่พึ่งพิง เป็นคดีความชนะ เข้าหุ้นเข้าส่วนกับผู้ใหญ่หรือผู้สูงอายุได้ผลดี การเซ็นสัญญาข้อตกลงจะได้รับผลดี
๘ มนตรีจรเข้าเรือนมรณะ	
หรือมรณะเข้าเรือนมนตรี	ผู้ใหญ่ ผู้ช่วยเหลือเราจะจากไปหรือตาย ผู้ใหญ่ ผู้เคยอุปการะเข้าใจเราผิด ๆ
๙ มนตรีจรเข้าเรือนสุภะ	
หรือสุภะเข้าเรือนมนตรี	ผู้ใหญ่จะให้ที่อยู่ที่อาศัยแก่เรา ผู้มีเกียรติจะมาบ้าน
๑๐ มนตรีจรเข้าเรือนกรรมมะ	
หรือกรรมะเข้าเรือนมนตรี	ผู้ใหญ่จะให้งานทำ ผู้ใหญ่จะช่วยเหลือในกิจการงานของเรา ปรึกษากับผู้ใหญ่จะให้ความสว่าง
๑๑ มนตรีจรเข้าเรือนลาภะ	
หรือลาภะเข้าเรือนมนตรี	ผู้ใหญ่จะให้ลาภ จะได้ลาภจากคนสูงอายุ ผู้ใหญ่จะให้การช่วยเหลือ
๑๒ มนตรีจรเข้าเรือนวินาสนะ	
หรือวินาสนะเข้าเรือนมนตรี	ผู้ใหญ่เคยช่วยเหลือจากเราไป ผู้ใหญ่จะนำความหายนะมาให้ อย่าเข้าใกล้ผู้ใหญ่จะมีภัย

กาลกิณีจรตามมหาทักษาสัมผัสในราศี

๑ กาลกิณีจรต้องลัคนา หรือตนุลัคน์เข้าเรือนกาลกิณี	ความผิดพลาดจะเกิดขึ้นแก่เรา ความดีที่ทำไว้จะสูญหาย เหตุร้ายต่างๆ จะถึงตัวเรา
๒ กาลกิณีจรเข้าเรือนกฎุมพะ หรือกฎุมพะเข้าเรือนกาลกิณี	เงินทองที่มีอยู่จะหมดไป ผลประโยชน์ที่เคยได้จะหายไป มีแต่เรื่องจ่ายเงิน รายจ่ายมากกว่ารายรับ
๓ กาลกิณีจรเข้าเรือนสุหัชชะ หรือสุหัชชะเข้าเรือนกาลกิณี	เดินทางเกิดแอ๊กซิเดนท์ เหตุร้ายจะมาจากเพื่อน เพื่อนสนิทจะเปลี่ยนใจ เพื่อนจะพาไปในทางเสีย การติดต่อไม่สำเร็จ รับประกันจะมีผลเสียหาย
๔ กาลกิณีจรเข้าเรือนพันธุ หรือพันธุเข้าเรือนกาลกิณี	จะย้ายบ้าน ญาติจะนำความร้ายมาสู่ตน จะเกิดอุบาทว์ในบ้านหรือในที่ทำงาน ร้อนที่อยู่ หลักฐานจะถูกโกง
๕ กาลกิณีจรเข้าเรือนปุตตะ หรือปุตตะเข้าเรือนกาลกิณี	คนรักจะเปลี่ยนใจ เกิดความกลัดกลุ้ม บุตร์และเด็ก ๆ จะทำอะไรผิดพลาด บุตรจะเห็นผิดเป็นชอบ สั่งสอนไม่เชื่อฟัง จะแท้งลูก
๖ กาลกิณีจรเข้าเรือนอริ หรืออริเข้าเรือนกาลกิณี	ศัตรูจะพ่ายแพ้เรา หนี้สินจะได้คืน ศัตรูกลับเป็นมิตร์

๗ กาลกิณีจรเข้าเรือนปัตนิ

หรือปัตนิเข้าเรือนกาลกิณี	เป็นความแพ้ หุ้นส่วนจะโกง ไม่ตกลง คู่ครองจะแตกร้าว หรือหย่าร้าง คู่ครองเห็นผิดเป็นชอบหรือคิดหาคู่ใหม่ ห้ามการแต่งงาน

๘ กาลกิณีจรเข้าเรือนมรณะ

หรือมรณะเข้าเรือนกาลกิณี	เหตุร้ายทั้งหลายจะสงบ ศัตรูแพ้เรา เจ็บป่วยจะหาย

๙ กาลกิณีจรเข้าเรือนสุภะ

หรือสุภะเข้าเรือนกาลกิณี	การเดินทางไกลหรือไปต่างประเทศ จะเกิดอันตราย ฝันร้าย ถูกนินทาใส่ร้าย เกิดทะเลาะเบาะแว้งในบ้าน คนชั่วคนร้ายจะเข้ามาอาศัย โจรจะเข้าบ้าน

๑๐ กาลกิณีจรเข้าเรือนกรรมะ

หรือกรรมะเข้าเรือนกาลกิณี	ชื่อเสียงและเกียรติยศจะมัวหมอง นายจ้างหรือเจ้านายไม่ชอบ การงานระส่ำระสาย เหตุยุ่งเหยิงจะเกิดแก่กิจการงาน บิดามารดาจะป่วยเจ็บ

๑๑ กาลกิณีจรเข้าเรือนลาภะ

หรือลาภะเข้าเรือนกาลกิณี	มิตร์สหายจะเอาใจออกห่าง ความหวังความตั้งใจไม่สำเร็จ เรื่องที่คิดไว้ล้มเหลว

๑๒ กาลกิณีจรเข้าเรือนวินาสนะ

หรือวินาสนะเข้าเรือนกาลกิณี	เหตุร้ายกลายเป็นดี จะได้ลาภอย่างไม่นึกไม่ฝัน

เกร็ดการพยากรณ์

ตนุกับกรรมเป็นวินาสน์แก่ลัคนาและสถิตย์ในเรือนกาลกิณี ทางแห่งชีวิตมัก ขาดสบั้น

ลัคนาสถิตย์เรือนกาลกิณี หรือตนุเศษเป็นกาลกิณี บั้นปลายของชีวิตคือความ พินาสฉิบหาย

กฎุมพะเป็นตรีโกณกับตนุเศษและเป็นสุภะ โดยเรือนประกอบกัน โดยกฎุมพะ สถิตย์ในเรือนที่เป็นศรีแก่กัน เป็นคนร่ำรวยมาก

เสาร์กับจันทร์ก็ดี เสาร์กับอังคารก็ดี ถ้าสถิตย์ในราศีธาตุไฟ สายตาสั้น สำหรับ เสาร์กับจันทร์ จะสถิตย์ในราศีไหนก็ตาม มักเป็นเกี่ยวแก่ตาเสมอ

อาทิตย์, พุธ, และศุกร์ กุมกันในเรือนใดก็ตาม นอกจากเรือนกาลกิณีเป็นคน เจ้าเสน่ห์

พฤหัสบดีในราศีกันย์ โดยไม่มีพระเคราะห์อื่นกุม เป็นคนตลบแตลง หามนุษย ธรรมไม่ได้

กาลกิณีอยู่ในเรือนพฤหัสบดี เฉพาะดวงชะตาผู้หญิง จะอยู่ในฐานะอย่างไร ก็ตามต้องเป็นผู้มีประวัติในทางน่าบัดสีทุกคน

พฤหัสบดี ครองเรือนกาลกิณี เป็นคนโกง หาศีลธรรมในตัวไม่ได้เลย

กาลกิณีครองเรือนปัตนิ หรือปัตนิเข้าครองเรือนกาลกิณี จะพบแต่ความร้อน ในเรื่องคู่ครองเสมอ เพราะฝ่ายตรงกันข้ามประพฤตินอกใจทุกคน

ปัตนิลัคน์หรือตนุก็ตามสำหรับดวงชะตาผู้หญิง มีเคล็ดลับสำคัญ คือ นอกจาก จะเป็นศรีหรือครองในเรือนศรีแล้ว ดาวปัตนินั้น ๆ จะต้องสถิตย์ในเรือนที่เป็นคู่สมพลแก่ กัน เช่น

อาทิตย์	ในเรือนศุกร์
จันทร์	ในเรือนราหู
อังคาร	ในเรือนพฤหัสบดี
พุธ	ในเรือนเสาร์

และไม่เป็นกาลกิณี สามีจะเป็นคนมีเกียรติสูง

ราหูเป็นกาลกิณีกุมตนุหรือเป็นกฎุมพะ อย่างใดอย่างหนึ่ง นอกจากเป็น อริ, มรณะ. วินาสน์แล้ว บั้นปลายแห่งอายุจะประสพความวิบัติอย่างแน่นอน

ชะตาหญิงที่กรรม พฤหัสบดี เป็นศรี โดยมีจันทร์สถิตย์ในราศีเมษ เกียรติยศสูง

ราหูเป็นกาลกิณีและเป็นสุหัชชะ โดยสถิตย์อยู่ในราศีตุลย์ ระวังเพื่อนจะประทุษร้ายให้ถึงตาย ฯ

ชะตาหญิงที่ศรีและปัตนิสถิตย์ในเรือนกาลกิณี ในชีวิตพบแต่ความชอกช้ำระกำใจ

อาทิตย์และพุธ กุมกันเป็นดาวเคราะห์คู่วิชาการ ถ้ากรรมสถิตในเรือนกาลกิณี ชอบใช้วิชาการในการกำจัดพืช เช่นรีดลูก ทำแท้งเป็นต้น ฯ

พฤหัสบดีหรือพุธ ที่เป็นอายุตามมหาทักษา จะต้องเป็นโรคเส้นประสาทหรือโรคทางสมอง ถ้ามีอังคารร่วมหรือกุมพระเคราะห์ตัวใดตัวหนึ่งสถิตย์ในมรณะ และวินาสน์แก่ลัคน์ จะต้องมีการฆ่าตัวตาย ฯ

ชะตาหญิง มี พุธกับศุกร์ กุมกันในราศีธาตุน้ำ มีกาลกิณีร่วมหรือกุมลัคนาด้วยแล้ว คือมหาสมุทร ฯ

ชะตาชาย พฤหัสบดี กุมลัคนาในราศีกันย์ จะเกิดวันอะไรก็ตาม จะต้องยกฐานะคนใช้ในบ้าน ขึ้นมาเป็นเมีย

ชะตาชายหรือหญิงก็ตาม ที่มีดาวในเรือนมรณะและวินาสน์ตัวใดตัวหนึ่งกุมลัคนาและตนุเศษโดยไม่มีพระเคราะห์อื่นร่วมอยู่ด้วย ทั้งพฤหัสบดีสถิตย์ในราศีทุฐานะ คือเป็น อริ, มรณะ และวินาสน์ในชีวิตจะหนีคุกตะรางตางไม่พ้น

ชะตาชายและหญิงใด ถ้ามีดาวอังคารเล็งลัคนา และดาวเคราะห์ที่เป็นเดชตามมหาทักษา สถิตย์ในเรือน อริ, มรณะ, และวินาสน์ จะถูกโจรฆ่าให้ตาย

ชะตาที่มีดาวในเรือนปัตนิ สถิตย์ในเรือนอายุตามมหาทักษา หรือดาวที่เป็นอายุตามมหาทักษา สถิตย์ในเรือนปัตนิ จะแต่งงานกับคนแก่กว่า

ชะตาผู้ใดก็ตาม ถ้าในปีใดดาวเคราะห์อังคารเป็นกาลกิณีตามมหาทักษาโคจรเข้าทับหรือเล็งลัคนา มีกาลกิณีชาติ เป็นโยคร่วมหรือทับลัคน์ทั้งดาวพฤหัสบดีโคจรในฐานะวิปริตแก่ลัคน์แล้วไซร้ จะเดินทางใกล้หรือไกลก็ตามจะต้องประสพเอ๊กซิเดนท์ทุกรายโดยมิต้องสงสัย

ชะตาของใครก็ตามที่ลัคนาสถิตย์ราศีเมถุนและธนู จะต้องแต่งงานเสียก่อน มิฉะนั้นกิจการงานจะไม่เจริญรุ่งเรือง

ชะตาของใครก็ตาม ลัคนาสถิตย์ราศีเมษและตุลย์ ถ้ายังไม่แต่งงาน การเงินการทองไม่ดี

ชะตาของใครก็ตาม ลัคนาสถิตย์ราศีกันย์และมีน ถ้ายังไม่แต่งงาน ตำแหน่งหน้าที่ หลักฐานบ้านช่อง จะไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร.

คำถาม–คำตอบ

เรื่อง

วิปัสสนากรรมฐาน

ของ

พระราชสิทธิมุนี (โชดก ป. ๙)

พระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ

ถาม. วิปัสสนา แปลและหมายความว่าอย่างไร ?

ตอบ. แปลว่า เห็นแจ้ง หมายความว่าเห็นปัจจุบัน รูปนาม พระไตรลักษณ์ มรรค ผล นิพพาน

ถาม. ธุระ คือหน้าที่อันสำคัญยิ่งในพระพุทธศาสนาซึ่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสไว้นั้น มีอยู่เท่าไร อะไรบ้าง ?

ตอบ. มีอยู่ ๒ อย่าง คือ คันถธุระ ๑ วิปัสสนาธุระ ๑ ดังมีพระบาลีรับรองไว้ว่า คนฺถธุรํ วิปสฺสนา ธุรนฺติ เทฺวเยว ธุรานิ ภิกฺขุ

ภิกษุ ธุระในพระศาสนานี้ มีอยู่ ๒ อย่าง คือ คันถธุระ และวิปัสสนาธุระ

อตฺตโน ปญฺญานุรูเปน เอกํ วา เทฺว วา นิกาเย สกลํ วา ปน เตปิฏกํ พุทฺธวจนํ อุคฺคณฺหิตฺวา ตสฺส ธารณํ กถนํ วจนนฺติ อิทํ คนฺถธุรํ นาม

การเรียนพระพุทธพจน์นิกายหนึ่ง สองนิกาย หรือว่าจบทั้งพระไตรปิฎก แล้วจำได้ แสดงได้ บอกได้ ตามสมควรแก่ปัญญาของตน นี้ชื่อว่า คันถธุระ

สลฺลหุกวุตฺติโน ปน ปนฺตเสนาสนาภิรตสฺส อตฺตภาเว ขยวยํ ปฏฺฐเปตฺวา สาตจฺจกิริยาวเสน วิปสฺสนํ วฑฺเฒตฺวา อรหตฺตคฺคหณนฺติ อิทํ วิปสฺสนา ธุรํ นาม

ส่วนการเริ่มตั้งความสิ้นความเสื่อม ไว้ในอัตตภาพแล้วเจริญวิปัสสนา ด้วยสามารถกระทำความเพียรเป็นไปติดต่อกัน จนได้บรรลุพระอรหัต ของภิกษุผู้มีความประพฤติปอน ๆ ยินดีอยู่ในเสนาสนะอันสงัด นี้ชื่อว่า วิปัสสนาธุระ

ถาม. เรื่องวิปัสสนานี้ ที่ปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎกมีไหม ?

ตอบ. มีมาก เช่น มหาสติปัฏฐานสูตร ในธรรมจักกัปปวัตตนสูตร อนัตตลักขณสูตร อาทิตตปริยายสูตร ก็ว่าด้วยเรื่องวิปัสสนาทั้งนั้น และในที่อื่นก็ยังมีอีกมาก จะยกมาพอเป็นตัวอย่าง เช่นในพระไตรปิฎก เล่มที่ ๒๐ หน้าที่ ๗๘ ว่า

วิปสฺสนา ภิกฺขเว ภาวิตา กิมตฺถมนุโภติ ปญฺญา ภาวิยติ ปญฺญา ภาวิตา กิมตฺถมนุโภติ ยา อวิชฺชา สา ปหียติ

ดูกรท่านผู้เห็นภัยในวัฏฏสงสารทั้งหลาย บุคคลเจริญวิปัสสนาเพื่อประโยชน์อะไร เพื่ออบรมปัญญา ปัญญาที่บุคคลอบรมแล้วเพื่อประโยชน์อะไร เพื่อละอวิชชา ดังนี้

ถาม. ภูมิของวิปัสสนามีเท่าไร อะไรบ้าง ?

ตอบ. มี ๖ คือ ขันธ์ ๕ อายตนะ ๑๒ ธาตุ ๑๘ อินทรีย์ ๒๒ อริยสัจ ๔ ปฏิจจสมุปบาท ๑๒

ถาม. สมถะกับวิปัสสนาต่างกันที่ตรงไหน ?

ตอบ. ต่างกันที่ตัวหนังสืออย่างหนึ่ง ต่างกันที่อารมณ์อย่างหนึ่ง คือ สมถะเขียนอย่างหนึ่ง และมีอารมณ์ ๔๐ วิปัสสนาเขียนอย่างหนึ่ง และมีปรมัตถ์ คือ รูปนามเป็นอารมณ์

ถาม. วิปัสสนาภูมิกับปรมัตถ์ ต่างกันหรือเหมือนกัน ?

ตอบ. ต่างกันแต่ตัวหนังสือ ส่วนความหมายเป็นอันเดียวกัน

ถาม. ปรมัตถ์กับรูปนามเป็นอันเดียวกัน หรือคนละอัน ?

ตอบ. โดยใจความเป็นอันเดียวกัน ต่างกันแต่ตัวหนังสือ

ถาม. วิปัสสนา ๖ กับรูปนามเป็นอันเดียวกัน หรือคนละอัน ?

ตอบ. เป็นอันเดียวกัน คือ อันหนึ่ง พูดไว้พิสดารอันหนึ่งพูดไว้ย่อ ๆ ดังนี้

ก. วิปัสสนาภูมิ ๖ คือ

๑. ขันธ์ ๕ ย่อลงมา ได้แก่ รูปนาม

๒. อายตนะ ๑๒ ย่อลงมา ได้แก่ รูปนาม

๓. ธาตุ ๑๘ ย่อลงมา ได้แก่ รูปนาม

๔. อินทรีย์ ๒๒ ย่อลงมา ได้แก่ รูปนาม

๕. อริยสัจ ๔ ย่อลงมา ได้แก่ รูปนาม

๖. ปฏิจจสมุปบาท ย่อลงมา ได้แก่ รูปนาม

ข. คำว่า รูปนาม ก็หมายเอาคำที่ย่อลงมาแล้วนั่นเอง

ถาม. เมื่อขันธ์ ๕ อายตนะ ๑๒ เป็นต้น เป็นอันเดียวกัน คือรูปนามเท่านั้น ทำไมพระพุทธองค์จึงทรงแสดงไว้มากมายนัก ?

ตอบ. เพราะอัธยาศัยของเวไนยสัตว์ไม่เหมือนกัน บางพวกถือนามเป็นตัวตน บางพวกถือรูปเป็นตัวตน บางพวกถือทั้งรูปทั้งนามเป็นตัวตน เพราะฉะนั้น สมเด็จพระทศพลผู้ฉลาดในการแสดงธรรม จึงทรงเทศนาไว้หลายนัย

ถ้าชนเหล่าใดถือนามว่าเป็นตัวตน ก็ทรงแสดงขันธ์ ๕ แก่ชนเหล่านั้น เพื่อจะได้ถอนสักกายทิฏฐิออกได้ง่าย เพราะในขันธ์ ๕ นั้น มีนามมากกว่ารูป

ถ้าชนเหล่าใดถือรูปเป็นตัวตน ก็ทรงแสดงอายตนะ ๑๒ แก่ชนเหล่านั้น เพื่อจะได้ถอนสักกายทิฏฐิออกได้ง่าย เพราะในอายตนะ ๑๒ มีรูปมากกว่านาม

ถ้าชนเหล่าใดถือทั้งรูปทั้งนามเป็นตัวตน ก็ทรงแสดงธาตุ ๑๘ แก่ชนเหล่านั้น เพื่อจะได้สักกายทิฏฐิออกได้ง่าย เพราะในธาตุ ๑๘ มีรูปกับนามเกือบเท่า ๆ กัน

ถาม. วิปัสสนา มีประโยชน์อย่างไร ?

ตอบ. มีประโยชน์มาก เหลือที่จะนับจะประมาณได้ จะยกมาแสดง ตามที่ปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎกสักเล็กน้อย ดังนี้ คือ

๑. สตฺตานํ วิสุทฺธิยา ทำกายวาจาใจของสรรพสัตว์ให้บริสุทธิ์

๒. โสกปริเทวานํ สมติกฺกมาย ดับความเศร้าโศกปริเทวนาการต่าง ๆ

๓. ทุกฺขโทมนสฺสานํ อตฺถงฺคมาย ดับความทุกข์กาย ทุกข์ใจ

๔. ญายสฺส อธิคมาย บรรลุมรรค

๕. นิพฺพานสฺส สจฺฉิกิริยาย ทำนิพพานให้แจ้ง

ถาม. ประโยชน์ของการเจริญวิปัสสนามีเพียงเท่านี้หรือ ?

ตอบ. ยังมีอยู่อีกมาก เช่น

๑. ชื่อว่าเป็นผู้ไม่ประมาท

๒. ชื่อว่าเตรียมตัวก่อนตาย

๓. ชื่อว่าได้ป้องกันภัยในอบายภูมิ

๔. ชื่อว่าได้บำเพ็ญไตรสิกขา

๕. ชื่อว่าได้เดินตามทางสายกลาง คือ มรรค ๘

๖. ชื่อว่าได้รักษาสัทธรรมไว้ให้เจริญวัฒนาสถาพรต่อ ๆ ไป

๗. ชื่อว่าได้บูชาพระพุทธเจ้าด้วยการบูชาอย่างสูงสุด

๘. ชื่อว่าได้บำเพ็ญศีล สมาธิ ปัญญา ให้เป็นอุปนิสัยปัจจัยในภายหน้าต่อ ๆ ไป ในเมื่อยังไม่ถึงพระนิพพาน

๙. ชื่อว่าปฏิบัติเพื่อให้เกิดวิปัสสนาญาณ ๑๖

ถาม. ผู้ประสงค์จะเจริญวิปัสสนา จะต้องเรียนให้รู้เสียก่อนจึงจะปฏิบัติได้ใช่ไหม ?

ตอบ. ใช่ ต้องเรียนให้รู้เสียก่อน วิธีเรียนนั้นมี ๒ อย่าง คือ เรียนสันโดษ ๑ เรียนอันดับ ๑

ก. เรียนสันโดษนั้น คือ เรียนย่อ ๆ สั้น ๆ เอาเฉพาะที่จะปฏิบัติเท่านั้น เรียนขณะนั้น ปฏิบัติขณะนั้นก็ได้ เช่น สอนวิธีเดินจงกรม สอนวิธีนั่ง สอนวิธีกำหนดเวทนา กำหนดจิต กำหนดในขณะนอน เท่านี้ก็พอแล้ว ใช้เวลา ๕—๑๐ นาที เท่านั้น

ข. เรียนอันดับ คือ เรียนให้รู้จักขันธ์ ๕ อายตนะ ๑๒ ธาตุ ๑๘ อินทรีย์ ๒๒ อริยสัจ ๔ ปฏิจจสมุปบาท ๑๒ เสียก่อน แล้วจึงลงมือปฏิบัติก็ได้

ถาม. ในวิธีเรียนทั้งสองอย่างนี้ อย่างไหนจะดีกว่ากัน ?

ตอบ. ดีด้วยกันทั้ง ๒ อย่าง ใครชอบวิธีใดก็เรียนวิธีนั้นเถิด แต่เท่าที่ปฏิบัติมา เรียนวิธีสันโดษสะดวกดี สบายดี ง่ายดี

ถาม. การเจริญวิปัสสนาที่นิยมกันอยู่ทุกวันนี้ปฏิบัติตามแบบไหน ?

ตอบ. ปฏิบัติตามแบบของพระพุทธเจ้า เพราะวิปัสสนานี้ มีปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎกแล้ว เป็นแบบของพระพุทธเจ้าแบบเดียวเท่านั้น ไม่มีศาสดาอื่นใดจะมาบัญญัติให้วิเศษกว่าพระพุทธองค์ได้อีกเลย

ถาม. ที่ตอบอย่างนี้อาศัยอะไรเป็นหลัก ?

ตอบ. อาศัยมหาสติปัฏฐานสูตรเป็นหลัก คือ พระพุทธองค์ทรงแสดงวิธีปฏิบัติไว้ในมหาสติปัฏฐานสูตรอย่างละเอียดละออที่สุดแล้ว ถ้าใครปฏิบัติถูกต้องตามนั้นก็เป็นอันว่าไม่ผิดหวัง ๑๐๐ %

ถาม. จะมีทางอื่นนอกจากวิปัสสนานี้อีกหรือไม่ ที่จะให้ถึง มรรค ผล นิพพานได้ ?

ตอบ. ไม่มีเลย มีเพียงทางเดียวเท่านั้น ดังพระบาลีในมหาสติปัฏฐานสูตรว่า "เอกายโน อยํ ภิกฺขเว มคฺโค สตฺตานํ วิสุทฺธิยา" ดังนี้เป็นต้น แปลเป็นใจความว่า

ดูกรท่านผู้เห็นภัยในวัฏฏสงสารทั้งหลาย ทางสายนี้เป็นทางสายเอก คือเป็นทางเส้นเดียวเท่านั้นที่เป็นไปพร้อมเพื่อความบริสุทธิ์หมดจด ของสัตว์ทั้งหลายดังนี้เป็นต้น

ถาม. พวกที่ภาวนา "นะ มะ ภะ ทะ" ก็ดี นะ มะ อะ อุ ก็ดี นะโมพุทธายะ ก็ดี จิ เจ รุ นิ ก็ดี ทุ สะ นิ มะ ก็ดี นะชาลิติ ลิตินะชา ก็ดี เป็นสมถะหรือวิปัสสนา เพราะเหตุไร ?

ตอบ. เป็นสมถะทั้งสิ้น เพราะทำใจให้สงบ ทำใจให้เป็นสมาธิได้

ถาม. ผลของสมถะ อย่างสูงจะถึงไหน ?

ตอบ. ถึงพรหมโลก

ถาม. ถ้าเจริญสมถะอย่างเดียว จะไปสู่นิพพานได้หรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ. ไม่ได้ เพราะละกิเลสเพียงวิกขัมภนปหานคือเป็นเพียงข่มไว้เท่านั้น ไม่สามารถจะตัดอนุสัยกิเลสได้

ถาม. ผู้เจริญสมถะแล้ว ประสงค์จะต่อวิปัสสนาได้หรือไม่ ?

ตอบ. ได้ ยิ่งเป็นการดีมากทีเดียว เพราะมีสมาธิอยู่แล้ว ถ้าต่อวิปัสสนาก็ง่าย เช่น หลวงพ่อวัดปากน้ำ เป็นตัวอย่าง ท่านเจริญสมถะมาเป็นเวลานานถึง ๔๓ ปี แล้วจึงมาเจริญวิปัสสนาต่ออีก

ถาม. การเจริญสติปัฏฐาน ๔ กับการเจริญวิปัสสนาเป็นอันเดียวกัน หรือคนละอัน ?

ตอบ. เป็นอันเดียวกัน ต่างกันแต่ชื่อเท่านั้น เช่นในขณะเดินจงกรม ภาวนาว่า "ขวาย่างหนอ" สติปัฏฐาน ๔ ก็มีครบอยู่แล้ว คือ ขาขวาที่กำลังก้าวไปนั้นจัดเป็นกาย ขณะที่ก้าวนั้นถ้ารู้สึกสบายหรือไม่สบาย หรือรู้สึกเฉย ๆ จัดเป็นเวทนา ในขณะนั้น

ความรู้สึกก็มี จัดเป็นจิตก้าวเป็นรูป รู้เป็นนาม จัดเป็นธรรม เป็นอันว่า ก้าว ๆ หนึ่งนั้น มีสติปัฏฐาน ๔ คือ กาย เวทนา จิต ธรรม ครบบริบูรณ์อยู่แล้ว ฉะนั้น จึงเป็นอันเดียวกัน

ถาม. ขอให้แนะวิธีปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน โดยย่อ ๆ พอเหมาะแก่ผู้มีเวลาน้อยด้วย ?

ตอบ. ได้ ขอแนะนำให้ดังนี้ คือ

ก. ประเภทผู้มีเวลาน้อย

๑. หลังจากการรับประทานอาหารเย็น และอาบน้ำชำระกายเรียบร้อยแล้ว ให้เดินจงกรมประมาณ ๕–๑๐ นาที เอาสติไว้ที่ส้นเท้า ภาวนาว่า "ขวาย่างหนอ" "ซ้ายย่างหนอ"

๒. เดินเสร็จแล้วนั่งขัดสมาธิ คือ เอาขาขวาทับขาซ้าย เอามือขวาทับมือซ้าย เอาสติไว้ที่ท้อง ภาวนาตามการพองยุบของท้องว่า "พองหนอ ยุบหนอ" ประมาณ ๑๐–๒๐ นาที

๓. ในขณะที่นั่งภาวนาอยู่นั้น ถ้ามีเวทนา เช่น เจ็บ ปวด เมื่อย คัน เป็นเหน็บเกิดขึ้น ให้ใช้สติกำหนดภาวนาตามอาการนั้น ๆ เช่น เวลาเจ็บ ภาวนาว่า เจ็บหนอ ๆ เวลาปวด เมื่อย คัน เป็นเหน็บ ก็ให้ภาวนาตามอาการนั้น ๆ เช่นเดียวกัน เมื่อเวทนาหายแล้ว ให้เอาสติกลับมากำหนดท้องพองยุบต่อไปอีก

๔. ในขณะที่นั่งภาวนาอยู่นั้น ถ้าใจคิดถึงเรื่องต่าง ๆ ให้ใช้สติปักลงไปที่หัวใจ ภาวนาว่า "คิดหนอ ๆ" จนกว่าจะหยุดคิด เมื่อหยุดคิดแล้วก็ให้รีบกลับมากำหนดท้องพองยุบต่อไปอีก ถือพองยุบเป็นศูนย์กลาง

๕. เวลานอน ให้เอาสติไว้ที่ท้อง ภาวนาว่า "พองหนอ ยุบหนอ" จนหลับไปด้วยกัน ให้สังเกตดูให้ดีว่าจะหลับไปตอนพองหรือตอนยุบ

ข. ประเภทผู้มีเวลามาก

ถ้ามีเวลามาก ควรไปสู่สำนักที่พระอาจารย์สอนประจำ เช่น ในกรุงเทพ ฯ ที่วัดปรินายก ในต่างจังหวัดก็มีสำนักอยู่ทุกจังหวัด เฉพาะจังหวัดฉะเชิงเทรา มีวัดโสธรวรวิหาร และวัดสาวชะโงก อำเภอบางเคล้า เป็นตัวอย่าง เพื่อพระอาจารย์จะได้สอบถามดู แก้อารมณ์ เพิ่มบทเรียนให้ ถ้าสงสัยข้องใจก็จะได้ซักถามโดยละเอียดจึงจะได้ผลดี

๒. วิธีปฏิบัติขั้นต้น ๆ มีเพียง ๕ ข้อเท่าที่บอกมาแล้วนั้น ต่างแต่เพิ่มเวลาเดินจงกรม เวลานั่งภาวนาออกไปให้มากกว่านั้นอีก เช่น เดินจงกรม ๓๐ นาที หรือ ๑ ชั่วโมง นั่ง ๓๐ นาที หรือ ๑ ชั่วโมง เป็นตัวอย่าง

ถาม. บทเรียนมีเพียงเท่านี้หรือ หรือยังมีอยู่อีก ?

ตอบ. ยังมีอยู่อีก ในที่นี้ยกมาพอเป็นตัวอย่างสำหรับผู้ประสงค์จะปฏิบัติ เป็นกิจประจำวัน พอได้เป็นอุปนิสัยปัจจัยไปก่อนเท่านั้น

ถาม. ในการภาวนาครั้งหนึ่ง ๆ พระพุทธองค์ทรงวางหลักไว้อย่างไรบ้าง ?

ตอบ. พระพุทธองค์ทรงวางหลักไว้ ๓ ประการอย่างนี้ คือ

๑. อาตาปี มีความเพียรเผากิเลสให้ร้อนทั่ว คือร้อนจนไหม้

๒. สติมา มีสติทันปัจจุบัน คือ ทันรูปนาม

๓. สัมปชาโน มีสัมปชัญญะ คือ รู้ทุก ๆ ขณะ

ถาม. ในเวลาเดินจงกรม จะภาวนาว่า ก้าวหนอ ๆ ได้หรือไม่ ?

ตอบ. ได้ จะภาวนาว่าอย่างไรก็ได้ ขอให้ถูกรูปนาม ขอให้ได้หลัก ๓ ประการดังกล่าวนั้นเป็นอันใช้ได้

ถาม. เวลานั่ง จะภาวนาว่า ขึ้น—ลง ขึ้น—ลง ได้ไหม ?

ตอบ. ได้ ไม่ขัดข้อง ตามใจชอบ ตามอัธยาศัยของผู้ปฏิบัติ

ถาม. จะภาวนาว่า โป่งแฟบ โป่งแฟบ ได้ไหม ?

ตอบ. ได้ สุดแท้แต่จะชอบ โบราณท่านว่า "รางเนื้อชอบรางยาง"

ถาม. จะภาวนาว่า รู้หนอ รู้หนอ ได้ไหม ?

ตอบ. ได้ ข้อสำคัญให้ครบองค์ ๓ คือ อาตาปี สติมา สัมปชาโน

ถาม. สำนักปฏิบัติธรรมในเมืองไทยมีมาก บางสำนักก็สอนให้ภาวนาต่าง ๆ กัน ใครจะถูกหรือผิด ขอให้วินิจฉัยมาดู คือ

๑. บางสำนักภาวนาว่า พุทโธ พุทโธ

๒. บางสำนักภาวนาว่า สัมมาอรหัง สัมมาอรหัง

๓. บางสำนักภาวนาว่า สัมพุทโธ สัมพุทโธ

๔. บางสำนักภาวนาว่า อิติปิโส ภควา

๕. บางสำนักหายใจเข้า ภาวนาว่า พุท หายใจออก ภาวนาว่า โธ

๖. บางสำนักหายใจเข้า ภาวนาว่า พุทโธ หายใจออก ภาวนาว่า พุทโธ

๗. บางสำนักหายใจเข้า ภาวนาว่า รู้หนอ รู้หนอ

๘. บางสำนักหายใจเข้า ภาวนาว่า นั่งหนอ นั่งหนอ

๙. บางสำนักหายใจเข้า ภาวนาว่า ถูกหนอ ถูกหนอ

๑๐. บางสำนักหายใจเข้า ภาวนาว่า กระทบหนอ กระทบหนอ

๑๑. บางสำนักให้กำหนดรู้อยู่เฉย ๆ ไม่ต้องภาวนาอะไร

๑๒. บางสำนักภาวนาว่า พองหนอ ยุบหนอ

๑๓. บางสำนักภาวนาว่า นั่งเป็นรูป รู้เป็นนาม ?

ตอบ. ทั้ง ๑๓ สำนักนี้ถูกด้วยกันทั้งนั้น แต่ถูกคนละแบบ คือ สำนักที่ ๑—๒—๓—๔—๕—๖ ถูกแบบสมถกรรมฐาน สำนักที่ ๗—๘—๙—๑๐—๑๑—๑๒—๑๓ ถูกแบบวิปัสสนากรรมฐาน เจริญสมถะก็ได้บุญ เจริญวิปัสสนาก็ได้บุญ ขอให้เจริญไปเถอะ ดีกว่าไม่เจริญเป็นแน่ ๆ โบราณท่านสอนว่า "แม้เจริญเพียงชั่วช้างกระดิกหู ชั่วงูแลบ

ลิ้น ชั่วไก่ปรบปีก" ก็ได้บุญ เพราะถ้าไม่ได้สำเร็จฌาน ไม่ได้สำเร็จมรรค ผล นิพพาน ในชาตินี้ก็จะได้เป็นอุปนิสัยปัจจัยในภพชาติต่อ ๆ ไปอีก เช่น จูฬปันถก กบ แม่ไก่ นกเค้า งูเหลือม ค้างคาว เป็นตัวอย่าง

ถาม. วิธีเดินจงกรมนั้น อาจารย์แต่ละสำนัก แต่ละแห่งสอนไม่เหมือนกัน เช่น

๑. บางสำนักสอนว่า ขวาย่างหนอ ซ้ายย่างหนอ

๒. บางสำนักสอนว่า ก้าวหนอ ก้าวหนอ

๓. บางสำนักสอนว่า ก้าวเป็นรูป รู้เป็นนาม

๔. บางสำนักสอนว่า ย่างหนอ ย่างหนอ

๕. บางสำนักสอนว่า ยก ย่าง เหยียบ

๖. บางสำนักสอนว่า รู้หนอ รู้หนอ

๗. บางสำนักสอนว่า เกิดดับ เกิดดับ

๘. บางสำนักสอนว่า ให้รู้อยู่เฉย ๆ ไม่ต้องว่าอะไรทั้งนั้น อยากทราบว่าทั้ง ๘ สำนักนี้ สำนักไหนถูก สำนักไหนผิด

ตอบ. ถูกทุกสำนัก และผิดทุกสำนัก

ถาม. เพราะเหตุไรจึงตอบเช่นนั้น ขอทราบเหตุผล ?

ตอบ. ที่ตอบเช่นนั้น เพราะเหตุผลเช่นนี้ คือ

๑. ที่ว่าถูกทุกสำนักนั้น เพราะว่า การเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ต้องกำหนดตามสติปัฏฐาน ๔ คือ กาย เวทนา จิต ธรรม สำนักไหนจะสอนให้ภาวนาว่าอย่างไรก็ตาม ถ้าใจอยู่กับสติปัฏฐาน ๔ และมีองค์ ๓ คือ อาตาปี สติมา สัมปชาโน ครบบริบูรณ์แล้ว เป็นอันถูกต้องด้วยกันทั้งนั้น

๒. ที่ว่าผิดทุกสำนักนั้น เพราะว่าจะเป็นสำนักไหน ๆ ก็ตาม ถ้าภาวนาเว้นจากสติปัฏฐาน ๔ และเว้นจากองค์ ๓ แล้ว เป็นอันผิดทั้งนั้น

ถาม. การปฏิบัติวิปัสสนาสำคัญอยู่ที่ไหน ?

ตอบ. สำคัญอยู่ที่อารมณ์ และผลของการปฏิบัติเท่านั้น คือ

ก. อารมณ์ของวิปัสสนานั้น ต้องเป็นอารมณ์ปรมัตถ์ คือ ขันธ์ ๕ ย่อลงมาได้แก่รูปนาม

ข. ผลนั้นย่อมเกิดมาจากเหตุ เมื่อเหตุถูก ผลก็ถูก เมื่อเหตุผิด ผลก็ผิด เพราะผลจะเกิดขึ้นมาลอย ๆ โดยปราศจากเหตุไม่ได้ ดังนั้น สำนักไหนจะภาวนาอย่างไรก็ตามเถิด ขอให้เกิดผลคือให้ได้ผลตามที่พระพุทธองค์ทรงประสงค์และตามที่เราต้องการแล้ว เป็นอันใช้ได้ คือดีทั้งนั้น

ถาม. ผลในที่นี้ได้แก่อะไร ?

ตอบ. ได้แก่สิ่งที่อาศัยเหตุเกิดขึ้น เหตุ คือการลงมือปฏิบัติ ผล คือปฏิเวธ แปลว่าการแทงตลอด

ถาม. การแทงตลอดในที่นี้ได้แก่อะไร ?

ตอบ. ได้แก่แทงตลอดปัจจุบันธรรม แทงตลอดรูปนาม แทงตลอดมรรค ผล นิพพาน

ถาม. การแทงตลอดตามที่บรรยายมานี้ ยังย่อนักยังไม่แจ่มแจ้งดี ขอให้ตอบพิศดารกว่านี้จะได้ไหม ?

ตอบ. ได้ ถ้าจะตอบพิสดาร คำว่า "แทงตลอด" ได้แก่รู้แจ้งแทงตลอดวิปัสสนาญาณ ๑๖ นั่นเอง คือ

๑. นามรูปปริจเฉทญาณ แทงตลอดรูปนาม คือ รู้รูปนาม

๒. ปัจจยปริคคหญาณ แทงตลอดเหตุผลของรูปนาม คือ รู้เหตุผล

๓. สัมมสนญาณ แทงตลอดอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา คือ รู้พระไตรลักษณ์

๔. อุทยัพพยญาณ แทงตลอดความเกิดดับของรูปนาม คือ รู้ความเกิดดับ

๕. ภังคญาณ แทงตลอดเฉพาะความดับไปของรูปนามฝ่ายเดียว คือ รู้เฉพาะความดับ

๖. ภยญาณ แทงตลอดรูปนามว่าเป็นของน่ากลัวคือ รู้รูปนามว่าน่ากลัว

๗. อาทีนวญาณ แทงตลอดทุกข์โทษของรูปนาม คือ เห็นรูปนามเป็นทุกข์เป็นโทษ

๘. นิพพิทาญาณ แทงตลอดรูปนามว่าเป็นของน่าเบื่อหน่าย แล้วเบื่อหน่ายจริง ๆ

๙. มุญจิตุกัมยตาญาณ แทงตลอดรูปนามว่าไม่ใช่เป็นของดี เพราะเป็นโทษแล้วอยากออกหนี อยากหลุดพ้นจากรูปนามนี้ไปเสีย

๑๐. ปฏิสังขาญาณ แทงตลอดรูปนามว่า ไม่เที่ยงเป็นทุกข์ เป็นอนัตตา แล้วตั้งใจปฏิบัติอย่างเต็มที่ เพื่อให้หลุดพ้นไปจากรูปนามและกองทุกข์

๑๑. สังขารุเปกขาญาณ แทงตลอดรูปนามโดยอาการต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว มีใจวางเฉย มีสติ มีสัมปชัญญะอยู่กับรูปนาม

๑๒. สัจจานุโลมิกญาณ แทงตลอดอริยสัจ ๔ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เห็นพระไตรลักษณ์ชัดเจนแจ่มแจ้งดีกว่าทุก ๆ ญาณ

๑๓. โคตรภูญาณ แทงตลอดโคตรของปุถุชนเข้าสู่โคตรของพระอริยเจ้า มีนิพพานเป็นอารมณ์ อยู่ในระหว่างโลกียะกับโลกุตตระต่อกัน

๑๔. มรรคญาณ แทงตลอดพระนิพพาน คือ ถึงพระนิพพาน ละกิเลส ตัดกิเลส ทำลายกิเลส ประหารกิเลส คือ สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส ได้อย่างเด็ดขาด มีพระนิพพานเป็นอารมณ์ เป็นโลกุตตระ

๑๕. ผลญาณ มีพระนิพพานเป็นอารมณ์ เป็นโลกุตตระ

๑๖. ปัจจเวกขณญาณ ย้อนไปพิจารณากิเลสที่ละ กิเลสที่เหลือ และมรรคผล นิพพาน ญาณนี้เป็นโลกียะ

เพราะฉะนั้น จึงเป็นอันสรุปความได้ว่า การปฏิบัติธรรมนั้น โดยส่วนใหญ่ ๆ มีอยู่ ๒ ประเภท คือ สมถกรรมฐาน ๑ วิปัสสนากรรมฐาน ๑

กรรมฐานทั้ง ๒ นี้ เป็นหนทางอันไม่ตายของชาวพุทธ เป็นทางเดินของพระพุทธเจ้า และเหล่าพระสาวกทุก ๆ พระองค์ ดังมีพระบาลีรับรองไว้ว่า

เยเนว ยนฺติ นิพฺพานํ พุทฺธา เตสญฺจ สาวกา
เอกายเนน มคฺเคน สติปฏฺฐานสญฺญินา.

พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ และพระสาวกของพระองค์ย่อมไปสู่พระนิพพานด้วยทางสายใด ซึ่งเป็นทางสายเอก ทางสายนั้น นักปราชญ์รู้ทั่วถึงกันแล้วว่า ได้แก่สติปัฏฐานทั้ง ๔ ดังนี้

คำถามคำตอบ เรื่องวิปัสสนากรรมฐาน ขอยุติไว้เพียงเท่านี้.

สงฺเวคกถา

พระครูโสภณสมาธิวัตร (เพื่อง ปิยธมฺโม ป. ธ. ๕ น. ธ. เอก)
แสดงในงานบำเพ็ญกุศล สัตตมวาร (ทำบุญ ๗ วัน)

ของ คุณแม่แจ่ม สมานทรัพย์

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๑๐

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ฯ ๓ หน

สพฺเพ สงฺขารา อนิจฺจาติ ยทา ปญฺญาย ปสฺสติ

อถ นิพฺพินฺทติ ทุกฺเข เอส มคฺโค วิสุทฺธิยาติ ฯ

บัดนี้ จะได้แสดงพระธรรมเทศนา ใน สังเวคกถา พอเป็นเครื่องประดับสติปัญญาบารมี เพิ่มพูน บุญกุศลยราศี ทักษิณานุปทานกิจ ซึ่งท่านเจ้าภาพ มีคุณ ถนอม คุณนพมาศ และ พ.อ. อภิธัม ผู้เป็นบุตร์ พร้อมด้วยหลาน ๆ และญาติมิตรสหายทั้งหลาย ได้มาปรารภถึง คุณโยมแจ่ม สมานทรัพย์ ผู้เป็นมารดาที่ได้ล่วงลับไปสู่ปรโลก จึงต่างได้มาพร้อมเพรียงกัน บำเพ็ญกุศลทำบุญมีประการต่าง ๆ เช่นได้ถวาย ทาน รักษาศีล ภาวนา และจัดให้มีพระธรรมเทศนา เป็นต้น ตั้งแต่วันที่คุณโยมแจ่ม ได้ถึงแก่กรรม เป็นต้นมา โดยลำดับ จนถึงวันนี้ นับเป็นวาร ครบ ๗ วันในวันนี้ จัดเป็นกุศลส่วนทักษิณานุปทาน ทั้งนี้ เพื่ออุทิศบุญกุศลแด่คุณโยมแจ่ม ผู้ล่วงลับไปแล้วนั้น ด้วยความกตัญญูกตเวที ก็และการบำเพ็ญกุศลทำบุญนี้ เป็นประเพณี แห่ง พุทธศาสนิก บัณฑิตผู้นับถือพระพุทธศาสนา ต่างได้ปฏิบัติสืบ ๆ กันมา แต่โบราณกาล ข้อนี้ สมด้วยบาลีพระพุทธภาษิต อันมีมาในติโรกุฑฑกัณฑสูตรนั้นว่า

"เปตานํ ทกฺขิณํ ทชฺชา ปุพฺเพ กตมนุสฺสรํ"

แปลว่า เมื่อมาระลึกถึงอุปการะคุณของท่าน ที่ได้ล่วงลับไปแล้ว ได้ทำไว้แล้วแก่ตน พึงบำเพ็ญกุศลทำบุญส่วนทักษิณานุปทาน เพื่อท่านผู้ที่ล่วงลับไปแล้วดังนี้ ฯ อันว่าท่านผู้ล่วงลับไปแล้วนั้น กล่าวคือคุณโยมแจ่มเมื่อสมัยยังมีชีวิตอยู่ เป็นผู้ที่สมบูรณ์ด้วยคุณสมบัติโดยอเนกประการ แต่ขอกล่าวโดยสังเขป พอเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกถึงอันเป็นปัจจัยให้บรรเทาเสียซึ่งปิยะวิปโยค และความกำสดโศกาดูลย์เพื่อเพิ่มพูนปีติโสมนัสเบิกบานโดยฐานที่ถือเอากำเนิดเกิดในสกุลที่ดี กล่าวคือเป็นผู้มีศีลธรรมและจริยาวัตรอันงดงาม ปลูกความนิยมของบุคคลผู้ที่คบหาสมาคม และเป็นผู้สมบูรณ์ด้วยพรหมวิหาร มีเมตตา ความรักใคร่ และปรารถนาความสุขความสำราญให้แก่บุตรหลานเป็นอย่างดี โดยฐานะที่เป็นมารดาและเป็นผู้ใหญ่ในครอบครัว มีเมตตากรุณาโอบอ้อมอารีแก่บุคคลทั่วไปและญาติมิตรผู้คุ้นเคยทั้งหลาย ในฐานะที่เป็นพุทธศาสนิกชน ก็ได้เป็นผู้มีจิตศรัทธาเลื่อมใสในคุณพระรัตนตรัยอย่างหนักแน่นมั่นคง บำเพ็ญกุศลทำบุญสัมมาปฏิบัติเป็นนิตย์นิรันดร์ มีการบริจาคทรัพย์ทำบุญตักบาตรและสร้างถาวรวัตถุ ปูชนียวัตถุ และบำรุงพระภิกษุสงฆ์ ให้ได้รับความสะดวกสบายในการศึกษาเล่าเรียน ปฏิบัติพระธรรมวินัยเป็นปัจจัยสนับสนุนพระพุทธศาสนาให้ถาวรรุ่งเรือง เป็นหิตานุหิตประโยชน์อันยิ่งใหญ่ คุณสมบัติทั้งปวงดังกล่าวนี้ ย่อมเป็นที่สรรเสริญแห่งพุทธาทิบัณฑิต สมด้วยพระพุทธภาษิตว่า

สปฺปุริโส ภิกฺขเว กุเล ชายมาโน พหุโน ชนสฺส
อตฺถาย หิตาย สุขาย โหติ เป็นต้น

มีความว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย สัตตบุรุษ (เป็นผู้ชายก็ตามผู้หญิงก็ตาม) เมื่อเกิดขึ้นในสกุล ย่อมเกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ เพื่อเกื้อกูล เพื่อความสุขแก่ชนเป็นอันมาก ย่อมยังประโยชน์ให้สำเร็จแก่มารดาบิดา บุตร ภรรยา ทาษ กรรมกร มิตร อำมาตย์ สมณะและพราหมณ์ เปรียบเหมือนมหาเมฆยังฝนให้ตก ยังข้าวกล้าให้งอกงามเป็น

ประโยชน์แก่มหาชนฉะนั้น ก็คุณโยมแจ่ม สมานทรัพย์ผู้เป็นอุบาสิกา ที่ล่วงลับไปแล้วนี้ ย่อมนำมาซึ่งความเสียดายแก่บุตร หลาน ญาติ มิตร ด้วยมาคำนึงถึงคุณสมบัติ และคุณความดีของคุณโยมแจ่ม ที่มีปรากฏอยู่ในน้ำใจ แต่ก็เป็นเรื่องสุดวิสัย สุดความสามารถที่จะหวงห้ามได้ เพราะชีวิตของสัตว์ทั้งหลายที่เกิดมาในโลกนี้ ย่อมมีความตายเป็นธรรมดา ผู้ที่เกิดมาแม้มีชีวิตอยู่ได้ ก็ไม่เกินร้อยปี แม้หากว่าจะอยู่ไปได้ก็ไม่ล่วงพ้นความชรา และมรณะคือความตายไปได้เลย ฉะนั้นผู้มีปัญญาพึงพิจารณาความเป็นอยู่ของชีวิตนี้ว่าน้อยนัก อย่าประมาทสำคัญว่ามากแล้ว มัวเมาประมาทอยู่ สิ่งใดที่เป็นบุญเป็นกุศลขอให้รีบกระทำเสีย สิ่งใดที่เป็นบาปอกุศล ก็ให้รีบงดเว้นเสียโดยเร็ว เพราะว่าความตายคือความแตก-สลายแห่งชีวิต ที่จะไม่มาถึงเราท่านทั้งหลายนั้น อย่าได้สงสัยเลยจะต่างกันก็แต่เร็วและช้าเท่านั้น ข้อนี้สมด้วยวจนะประพันธ์พุทธภาษิตอันมีมาในคัมภีร์พระธรรมบทขุททกนิกายว่า

ทหรา จ มหนฺตา จ　　เย พาลา เย จ ปณฺฑิตา
อฑฺฒา เจว ทลิทฺทา จ　　สพฺเพ มจฺจุ ปรายนา

แปลว่าทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ทั้งคนโง่ทั้งคนฉลาด ทั้งคนมั่งมีทั้งคนเข็ญใจล้วนมีความตายเป็นที่ไปในเบื้องหน้าด้วยกันหมด

ยถาหิ กุมฺภการสฺส　　กตํ มตฺติกภาชนํ
ขุทฺทกญฺจ มหนฺตญฺจ　　ยมฺปกฺกํ ยญฺจ อามกํ
สพฺพํ เภทปริยนฺตํ　　เอวํ มจฺจานชีวิตํ

ชีวิตของสัตว์ทั้งหลายย่อมเป็นเหมือนภาชนะดิน ที่นายช่างหม้อทำแล้ว เล็กก็ตามใหญ่ก็ตามที่เผาแล้วก็ตามที่ยังไม่ได้เผาก็ตาม ผลที่สุดก็ต้องแตกทั้งนั้น ถึงใคร ๆ จะพึงปรารถนาว่าขอเราจงอย่าแก่ จงอย่าเจ็บ จงอย่าตายเลย ถึงแม้ว่าจะตั้งความปรารถนาหรืออ้อนวอนสักเท่าไร ๆ ก็ดี ก็ไม่สามารถจะสำเร็จได้ เพราะว่าสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องธรรมดาของสังขาร ทุก ๆ อย่างที่อุบัติมาในโลก กล่าวคือ เกิดขึ้นในเบื้องต้น แปรไปใน

ท่ามกลาง แตกดับในที่สุด เพราะฉะนั้นพระพุทธองค์จึงทรงตรัสสอนให้คฤหัสบรรพชิต สตรี บุรุษพิจารณาถึงความตายเป็นอารมณ์ดังปรากฏในอภิณหปัจจเวกขณว่า "มรณธมฺโมมฺหิ เรามีความตายเป็นธรรมดา มรณํอนตีโต ไม่ล่วงพ้นความตายไปได้ สพฺเพหิเม ปิเยหิ มนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโว เราจะละเว้นเป็นต่าง ๆ คือว่า เราจักต้องพลัดพราก จากของรักของชอบใจทั้งหลาย ทั้งปวง กมฺมสฺสโกมฺหิ เราเป็นผู้มีกรรมเป็นของ ๆ ตน กมฺมทายาโท เราเป็นผู้รับผลของกรรม กมฺมโยนิ เราเป็นผู้มีกรรมเป็นกำเนิด กมฺมพนฺธุ เราเป็นผู้มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ กมฺมปฏิสรโณ เราเป็นผู้มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย ยํ กมฺมํ กริสฺสามิ เราจักกระทำกรรมอันใดไว้ กลฺยาณํ วา ปาปกํ วา ดีก็ตาม ชั่วก็ตาม ตสฺส ทายาโท ภวิสฺสามิ เราจักเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น เอวํ อมฺเหหิ อภิณฺหํ ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ เราทั้งหลายพึงพิจารณาเนือง ๆ อย่างนี้แล ฯ เพราะฉะนั้นเมื่อสาธุชนผู้มีปัญญา พิจารณา แล้วย่อมเห็นด้วยปัญญาว่าสังขารเป็นของไม่เที่ยง เพราะเกิดขึ้นแล้วต้องแก่ต้องเจ็บต้องตาย ย่อมเบื่อหน่ายในทุกข์ นี้เป็นหนทางแห่งความบริสุทธิ์ความหมดจดพิเศษไกลจากกิเลส อันเป็นเหตุให้เกิดทุกข์ทั้งในชั่วนี้และชั่วหน้า สมด้วยบาทพระคาถาที่ได้ยกขึ้นไว้ในเบื้อง ต้นนั้นว่า

สพฺเพ สงฺขารา อนิจฺจาติ ยทา ปญฺญาย ปสฺสติ
อถ นิพฺพินฺทติ ทุกฺเข เอส มคฺโค วิสุทฺธิยา

เมื่อใดบัณฑิตพิจารณาเห็นด้วยปัญญา ว่าสังขารทั้งหลายไม่เที่ยง เมื่อนั้นย่อม เบื่อหน่ายในทุกข์ นี้เป็นหนทางแห่งความบริสุทธิ์หมดจดพิเศษดังนี้

อธิบายโดยสังเขปว่า คำว่าสังขาร ได้แก่สภาพที่ปัจจัยปรุงแต่ง แบ่งออกเป็น ๒ อย่างคือ

๑ อุปาทินกสังขาร ได้แก่สังขารที่มีวิญญาณครองประกอบด้วยความรู้สึกกล่าว โดยสมมติโวหารได้แก่ สัตว์และบุคคลทุกจำพวก

๒ อนุปาทินกสังขาร ได้แก่สังขารที่ไม่มีวิญญาณครอง ไม่ประกอบด้วยความรู้สึก โดยสมมติโวหารได้แก่ภูเขาต้นไม้แผ่นดินตลอดถึงวัตถุที่มนุษย์ประดิษฐ์ทำขึ้น เช่นเรือนและรถเป็นต้น สังขารทั้ง ๒ ประการเหล่านี้ เป็นของไม่เที่ยง เพราะมีความเกิดขึ้นในเบื้องต้น มีความแปรปรวนไปในท่ามกลาง แตกดับไปในที่สุด ตสฺมา เพราะเหตุฉะนั้น บุคคลผู้มีปัญญาพึงเว้นไม่ทำกรรมอันเป็นบาป เพราะเมื่อทำกรรมอันเป็นบาปแล้วย่อมได้รับความเดือดร้อนในโลกทั้งสอง คือ อยู่ในโลกนี้ก็เป็นผู้มีความเดือดร้อน แม้ตายไปสู่ปรโลกเบื้องหน้าก็ได้รับความเดือดร้อน ส่วนผู้ใดได้ทำกรรมที่เป็นบุญเป็นกุศลไว้มากย่อมมีความรื่นเริงบรรเทิงใจในโลกทั้งสอง คือโลกนี้และโลกหน้า เพราะคนเหล่านี้ที่เกิดมาก็ไม่ได้เอาอะไรมา เมื่อไปเล่าก็ไม่ได้เอาอะไรไปได้ สิ่งที่เอามาเอาไปได้ถือกุศลและอกุศล คือบุญและบาปที่ตนทำไว้เท่านั้น เพราะฉะนั้น สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าจึงได้ตรัสสอน ให้รีบเร่งบำเพ็ญสิ่งที่เป็นที่พึ่งของตนในภายหน้า ดังพระพุทธภาษิตว่า ปุญฺญานิ ปรโลกสฺมึ ปติฏฺฐา โหนฺติ ปาณินํ บุญกุศลย่อมเป็นที่พึ่งของสัตว์ในปรโลก ดังนี้ เมื่อสาธุชนมาพิจารณาระลึกถึงความแก่ ความเจ็บ ความตาย เป็นอารมณ์แล้วเกิดความสังเวช สลดจิตคิดเห็นว่า ชรา มรณะมาครอบงำแล้วกิจอันอื่นนอกจากบุญกุศลที่ตนควรกระทำเป็นอันไม่มี เมื่อมีปัญญาหยั่งเห็นเช่นนี้แล้ว ควรรีบเร่งขวนขวายบำเพ็ญคุณธรรมความดีให้บริบูรณ์ ให้สมบูรณ์ในสันดานเกิด ฯ อนึ่ง คุณโยมแจ่ม สมานทรัพย์ ทราบว่าเมื่อยังมีชีวิตอยู่เป็นผู้สมบูรณ์บริบูรณ์ด้วยคุณธรรมกล่าวคือ ทาน ศีล ภาวนาและสดับพระธรรมเทศนาอยู่เป็นนิจ และยิ่งไปกว่านั้นยังได้เข้าปฏิบัติธรรมกรรมฐานอันเป็นธรรมขั้นสุดยอดในพระพุทธศาสนา นับว่าชีวิตของคุณโยมแจ่มได้เป็นผู้สว่างมาแล้ว ก็เป็นผู้สว่างไปดังเทศนานัยว่า โชติ โชติ ปรายโน แปลว่า เป็นผู้มาเกิดอยู่ในโลกนี้ก็เป็นผู้สว่าง เมื่อล้มหายตายจากโลกนี้ไปสู่โลกเบื้องหน้าก็เป็นผู้สว่างอีกดังนี้ เมื่อเป็นเช่นนี้เราท่านผู้เป็นบุตรหลาน ญาติมิตรของคุณโยมแจ่มก็ควรที่จะอิ่มเอิบภาคภูมิใจ แม้ถึงคุณโยม

แจ่มจะล่วงลับดับสูญไปแล้วสู่ปรโลกก็เหมือนประหนึ่งว่า คุณโยมแจ่มยังมีชีวิตอยู่ เพราะคุณธรรมความดีที่คุณโยมแจ่มได้มอบหมายและสั่งสอนไว้ให้แก่เรา เราก็ได้ปฏิบัติตามอยู่ ชื่อว่าเราได้เป็นผู้มีความกตัญญูกตะเวทีในคุณโยมแจ่มเป็นอย่างดี ดังพระบาลีว่า นิมิตฺตํ สาธุรูปานํ กตญฺญู กตเวทิตา ความเป็นผู้กตัญญูกตะเวทีเป็นนิมิตเครื่องหมายของคนดี ผู้เป็นบุตรมี คุณถนอม คุณสนิท คุณนพมาศ และ พ.อ. อภิธัม พร้อมด้วยหลาน ๆ และญาติมิตรได้พร้อมใจกันมาบำเพ็ญกุศลทำบุญร่วมกันเป็นเจ้าภาพในวันนี้ คือได้ถวายทาน รักษาศีล และจัดให้มีพระธรรมเทศนา ทั้งนี้ก็เพื่ออุทิศบุญกุศลให้แก่คุณโยมแจ่มผู้ที่ล่วงลับไปแล้วนั้น

เทศนาวสาเนในอวสานการเป็นที่จบแห่งพระธรรมเทศนานี้ ขอให้ท่านเจ้าภาพทุก ๆ ท่านจงหลั่งน้ำทักขิโนทกอุทิศกัลปนาผลแห่งบุญกุศลที่ได้บำเพ็ญให้เป็นไปในเวลาวันนี้ จงเป็นผลสำเร็จตามเจตนาอุทิศให้แก่คุณโยมแจ่ม ผู้ล่วงลับไปแล้วยังปรโลกเบื้องหน้า เพื่อเป็นปัตตานุโมทนามัยกุศล และขออำนาจบุญกุศลและความกตัญญูกตะเวทีที่ทุก ๆ ท่านได้บำเพ็ญมานี้ พร้อมทั้งคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลกจงดลบันดาลให้ท่านที่เป็นเจ้าภาพจะประสพแต่ความสุขเกษมสำราญคือเจริญด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ทุก ๆ ประการ ดังอาตมภาพรับประทานวิสัชชนามา ในพระธรรมเทศนาสังเวคยกถาพอสมควรแก่เวลา ขอยุติพระธรรมเทศนาเพียงเท่านี้

เอวํ ก็มีด้วยประการฉะนี้ ฯ

เล็ก ๆ น้อย ๆ จากความจำ

ของ

อุบาสิกาแจ่ม สมานทรัพย์

พิมพ์แจก

ในงานฉลอง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ที่พระอุโบสถวัดวิเศษการ อ. บางกอกน้อย จ. ธนบุรี

เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๙

สัมโมทนียกถา

เนื่องในวาระวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๐๙ นี้ ตรงกับวันพฤหัสบดีเดือน ๙ ขึ้น ๙ ค่ำ อุบาสิกาแจ่ม สมานทรัพย์ ได้เกิดศรัทธาใคร่จะทำบุญฉลองพระพุทธที่ได้สร้างไว้ ร่วมกับฉลองพระประธานที่พระอุโบสถวัดวิเศษการ ซึ่งขณะนี้ได้มีคณะสาธุชนได้ร่วมกันปฏิสังขรณ์ปิดทองใหม่ทั้งองค์พระประธาน และทั้งฐานแท่นพระด้วย คณะสาธุชนนี้ก็มีท่าน พล.ต.ต. กว้าง คุณนายมารศรี โรหิตะรัตนะ ร่วมด้วยท่านอื่น ๆ เช่น คุณสุจิตรา แสงเดือน คุณนพวรรณ ช้อยแช่มทอง คุณโยมสว่าง คุณสังวาลย์ คุณสอาด คุณฤดี และท่านอื่น ๆ อีกมากท่านรวมทั้งคุณโยมแจ่ม สมานทรัพย์ นี้ก็ได้มีส่วนร่วมปฏิสังขรณ์เหมือนกัน แต่ว่าที่จริงแล้วขณะนี้ก็ยังไม่เสร็จเรียบร้อยดี เพราะยังอีก ๒ องค์ที่อยู่ข้างหน้าพระประธานหน้าตักกว้างประมาณองค์ละ ๒ ศอกกว่า ก็จะปิดทองเหมือนกันแต่คุณโยมแจ่ม จะถือเอาฤกษ์สามเก้า คือเดือน ๙ ขึ้น ๙ ค่ำ พ.ศ. ๒๕๐๙ ทำการฉลองก่อนด้วยศรัทธาของตนเอง ทั้งอยากจะฉลองหนังสืออภิธรรมที่ได้สร้างไว้ กับทั้งฉลองพระภิกษุบวชใหม่ ที่คุณโยมได้ช่วยเหลือทำการอุปสมบทไว้ ร่วมเป็นการฉลองพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ในคราวเดียวกัน คุณโยมได้ปรารภว่าอยากจะมีของแจกไว้เป็นที่ระลึกสักอย่างหนึ่ง จึงตกลงใจพิมพ์หนังสือซึ่งล้วนแต่ออกมาจากความจำของคุณโยมเอง ได้จดจำมาเป็นเวลานานแล้ว ขณะนี้คุณโยมแจ่มมีอายุได้ ๘๕ ปี ซึ่งเป็นผู้ประกอบด้วยวัยวุฒิอย่างแท้จริง ท่านทั้งหลายได้อ่านแล้วคงจะได้ประโยชน์บ้างตามสมควรอาจมีบางสิ่งบางอย่างผิดพลาดบ้าง เพราะเป็นมุขะปาฐะ จดจากปากมา ต้องขออภัยด้วย และขอบอกถึงของดีมีคุณโยมได้บอกมาโดยไม่ปิดบัง คือคาถาสูญผี คุณโยมได้ช่วยคนมามากแล้ว คุณโยมได้ทำขลังจริง ๆ ความศักดิ์สิทธิได้ปรากฏแก่ผู้เจ็บป่วยมาเป็นจำนวนมิใช่น้อย ท่านทั้งหลาย

โปรดลองเอาไปใช้ดู จะเป็นประโยชน์แก่คนอื่นบ้าง นอกจากนี้ก็มีข้อคิดข้อธรรมอื่น ๆ ทั้งคำที่จะพึงทราบ พึงใช้ เช่น คำอาราธนาศีล อาราธนาธรรมเป็นต้นอันจะได้นำไปใช้ในเวลาประกอบการบุญ ที่พวกเราได้ทำกันอยู่เสมอ ๆ ในส่วนความดีหากมีที่ท่านทั้งหลายจะพึงได้รับแล้วนี้ ขอยกให้คุณโยมอุบาสิกาแจ่ม สมานทรัพย์ ส่วนตัวอาตมาขอเป็นเพียงผู้ช่วยเหลือเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่าที่จะทำได้

พระมหาคำรณ เขมทตฺโต

วัดวิเศษการ ธนบุรี

๙ สิงหาคม ๒๕๐๙

ลายลักษณ์พระพุทธบาท

อิติปิโส ภควา ข้าพเจ้าจะไหว้พระลายลักษณ์เป็นวงกงจักรทั่วทุกแดนไกล ยังมีมงคลฝูงคนอาศัย มีที่ไหว้ที่บูชา ติศีลบัวทองงามโสภา มะลิซ้อนบุษบามีสร้อยและสังวาลย์ แตรสังข์ระฆังขาน ร่มแก้วหิมพานต์ ร่มทองเรืองฤทธิ์ ยังมีเขาแก้วเลิศแล้วในจิต ขอทองเรืองฤทธิ์ช้างแก้วไอยเรา มีพั่กตูเวียงวัง งามปรากฏรจนา มีปราสาททองงามโสภา เลื่อมเลื่อมและพรายพรายยังมีเขาพระสุเมรุสูงสุด ดุจดังใจหมายต่อพระนิพพานเข้ามาเป็นฝั่งธงกระดาษนานาคงคาเก้าอันไหลมาบมิช้า มีหงษ์เหราเทียนทองคือสายสมเด็จพระพุทธเจ้าทรงหมายพรายเงินพรายทองในหิมวันต์พระพุทธเพียรรำพึงดู มีปลาเงินปลาทองอยู่ทั้งคู่ ว่ายอยู่ประจำวัง พระพุทธยืนยันปิดป้องธรณี ยังมีคาวีฟูมเพียงงามดีให้ลูกกินนม ยังมีไกรศรเยืองย่างชื่นชม พลาหกอุดม ม้าลาเสือสี ยังมีแว่นทองส่องหน้างามดี การะเวก ปักษีแสงแก้ววิเชียร ยังมียูงทองปีกป้องหางเขียนการะเวกวนเวียนเล่าร้องบนเวหา อินทร์พรหมจักรพรรดิ์ตรามีเดโชชัย พานฟ้าแว่นฟ้านฟไกร พระจันทร์แสงใสอยู่กับดาวดารา (จบพระพุทธบาทเบื้องขวา)

อิติปิโส ภควา ข้าพเจ้าจะไหว้พระพุทธบาทที่มุนีมีสองบุษบง รูปเป็นกงจักรเพชรรักเรืองศรีบาทแก้วมณีตละปั่ตร์ใบตาล ยังมีช่อกามาแต่สวรรค์สวรรค์โสรพสิบหกชั้นพระลายลักษณ์จักลงมาพระเจ้างามไกลพระเจ้าสั่งไว้แค่นี้ละหนา สัตบุรุษหญิงชายเลื่อมใสศรัทธา รู้แล้วให้สวดมนต์ภาวนา เช้าค่ำให้เป็นนิจทุกวันหนาเสด็จจะปิดประตูสวรรค์นั้นคอยท่าอยู่แล้ว ให้นำสัตว์ไปข้างหน้า จะเข้าสู่พระโมกษ์พระนครนฤพานบัดนั้นเทอญ

อาการ ๓๒

อัฏฐิ อิมัสมิง กาเย เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ มังสัง นหารู อัฏฐีอัฏฐิมิญชัง วักกัง หทยัง ยกนัง กิโลมกัง ปิหกัง ปัปผาสัง อันตัง อันตคุณัง อุทริยัง

กรีสัง ปิตตัง เสมหัง ปุพโพ โลหิตัง เสโท เมโทอัสสุ วสา เขโฬ สิงฆาณิกา ลสิกา มุตตัง มัตถเก มัตถลุงคันติ

เกษา แปลว่า ผม อย่าได้ชื่นชมว่าผมโสภา แปดล้านแสนเส้น ย่อมเป็นอนิจจา ตัวเราเกิดมาบ่เป็นแก่นสาร

โลมา ว่าขนงอกอยู่เกลื่อนกล่นทั่วทั้งกายา เก้าล้านแสนเส้นบ่เป็นแก่นสาร แต่ล้วนสาธารณ์สาปสิ้นสูญไป

นขา ว่าเล็บ ถอดหักมักเจ็บว่าเล็บจังไร เบื่อยเน่าพุพองเป็นหนองข้างในอาการนั้นไซร้บ่เป็นแก่นสาร

ทันตา ว่าฟัน ๓๒ อัน ทั้งล่างทั้งบน คอนหักมักหล่นทนเวทนา

ตโจ ว่าหนัง หุ้มทั่วทั้งกายเท่าเมล็ดพุทรา คนเราเกิดมาบ่เป็นแก่นสาร

มังสัง ว่าเนื้อ อย่าได้เอื้อเฟื้อเนื้อ ๙๐ ชิ้น เน่าหนองกองเกื้อ อยู่เหนือแผ่นดิน หมูหมาแย่งกินเป็นเหยื่อแร้งกา

อัฐิ ว่ากระดูก เอ็นนั้นพันผูกกระดูก ๓๐๐ ท่อน เอ็นใหญ่ ๙๐๐ เอ็นน้อย ๙๐๐๐ รัดรึงกลึงกัน ดุจดังเถาวัลย์ พัวพันต้นไม้ เอ็นทั้งนี้ไซร้ร่วมรักอนิจจา

(จำมาได้แค่นี้)

ทุกขังคือทุกข์มีมากกว่าสุขเป็นห่วงรุงรัง เหนี่ยวหน่วงดวงจิตรลงในอนิจจัง ปลงใจให้ตั้งต่อพระไตรสรณาคม ให้เห็นจริงจังอนิจจังทุกขัง อนิจจังอนัตตาถึงที่กุสลา อายุสังขาราจะไปถึงไหน เกิดมาเป็นคนใครเลยจะพ้น จากความบรรลัย ความตายเป็นต้นจะพ้นเมื่อไร หม่ายบ่าช้าไว้ที่ไหนเล่าหนา อย่าได้พลั้งพลาดอย่าได้ประมาทโมโหมัวเมา สร้างกรรมดุจตามลำเนา สร้างกุศลเล่ากุศลค้ำชู อย่าได้หลงคิดงมงายทุจจริตติดในสงสาร ได้ความรำคาญเดือดร้อนแสนทวี ชาติทุกข์ ชราทุกข์ พยาธิทุกข์ มรณะทุกข์ ชาติกันดาร ชรากันดาร พยาธิกันดาร มรณะกันดาร เกิดมาเป็นคนหนีไม่พ้นแล ฯ

อวิชชาหน่าเหนียวเหมือนเกลียวหนัง จะฉุดรั้งสักเท่าไรก็ไม่ไหว อวิชชาพาหลงกำบังทาง พระทุกขังแผ้วทางสว่างเตียน อวิชชาไอ้หน้าโง่ ไม่รู้นะรู้โมอยู่ที่ไหน ไม่ทำจิตรคิดแยบคายไม่ยักย้ายหาศิลธรรมประจำใจ ในโลกนี้ไม่มีอะไรแล้ว มีพระรัตนตรัยแก้วสว่างจ้า ผู้ใดมีจิตคิดศรัทธา เร่งหากองกุศลใส่ตนไป ฯ

เวลาจะเข้าวัดเข้าโบสถ์ให้ว่า พุทธัง วันทา พระอาราเม พัทธะเสมายังพระโพธิรุกขัง พระเจดิยังขะมะถะ เม ภันเต

การบูชาพระให้ว่า พระพุทธะบูชา พระธัมมะบูชา พระสังฆะบูชา พุทธะบูชามะหาเตโช ธัมมะบูชามะหาปัญโญ สังฆะบูชามะหาโภคะวะโห ติโลกะนาถัง อะภิปูชะยามิ พุทโธ เมนาโถ ธัมโม เมนาโถ สังโฆ เมนาโถ นิพพานะปัจจะโย โหตุ ขอข้าพเจ้าจงสำเร็จพระนิพพาน เทอญ ฯ

คำกรวดน้ำ

ตัวข้าพเจ้าสัตบุรุษ ตั้งใจบริสุทธิ์กรวดน้ำ
อธิฏฐาน ชั้นใต้ลงไปถึงกรุงบาดาล รอบขอบจักรวาฬ คุณบิดามารดาโปรดเกล้าเกษาท่านเจ้าประคุณขอแทนพระคุณ ท่านเลี้ยงรักษา คุณแม่โพสพ ท่านได้เที่ยวจบทั่วโลกโลกา คุณพระเพชรพระฉลูกัน พระนางแม่คงคา มารับบุญข้าเทวาทั้งปวง เทวาบวงสรวงเป็นบรรพตพรรณา เจ้าห้วยเหวผาพระไพรเจ้าป่า เจ้ากรุงพาลี แม่นางธรณีอย่ารู้เศร้าหมอง พระอาทิตย์พระจันทร์พระอังคารไพพรรณ พระพุธเรืองรอง พระพฤหัสบดีพระศุกร์ทั่วทุกจำนอง พระเสาร์ปกครอง เลิศล้ำแดนไกล พระราหูพระเกตุท่านผู้วิเศษกรวดน้ำแผ่ไป ถึงยมพระบาล เจ้าบัญชีใหญ่ กรวดน้ำแผ่ไปทุกองค์เทวา ชาติใด ๆ รูปโฉมประไพ ปฏิโยกัมมัง ขอให้ข้าพเจ้าสำเร็จพระนิพพานะปัจจะโย โหตุ ฯ

คำแผ่ส่วนบุญส่วนกุศล

ข้าพเจ้าขอแผ่ส่วนกุศลให้บิดามารดา ปู่ ย่า ตา-ยาย พี่ ป้า น้า อา ทั้งหลาย จงมารับส่วนบุญส่วนกุศลของข้าพเจ้า เจ้าบุญ นายคุณ กับ เจ้ากรรม นายเวร เจ้าทุ่ง เจ้าท่า เจ้าป่า เจ้าดง พระภูมิเจ้าที่ เจ้ากรุงพาลี ผีสาง เทวดาทั้งหลายจงรับส่วนบุญ ส่วนกุศล เจ้าสัตว์นรก เปรต อสุรกาย เจ้าสัตว์เดรัจฉาน จงมารับส่วนบุญส่วนกุศลของข้าพเจ้า สุขิโต โหตุ สุขิตา โหถะ ฯ

คาถาต่าง ๆ

คาถาต่อไปนี้ เป็นคาถาที่อุบาสิกาแจ่ม สมานทรัพย์ ใช้อยู่เป็นประจำ และใช้มานานแล้ว ทุกบทให้ผลเป็นที่เชื่อถือได้ โดยเฉพาะคาถาสูญผีได้ช่วยคนมามากกว่ามาก เป็นที่รู้กันดีทีเดียวถึงความศักดิ์สิทธิ์ให้ผลทันตาเห็น จะขอเริ่มด้วยคาถาภาวนาซึ่งถ้าจะเดินทางไปไหน ไม่ว่าทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ให้ภาวนาไว้เสมอ จะแคล้วคลาดปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวงแล ให้ภาวนาดังนี้

พุทธังแคล้วคลาด พระเจ้าย่างบาท อิติปิโสภะคะวา ธัมมังแคล้วคลาด พระเจ้าย่างบาท อิติปิโสภะคะวา สังฆังแคล้วคลาด พระเจ้าย่างบาท อิติปิโสภะคะวา

คาถาเสกน้ำล้างหน้า

พุทธังล้างหน้า ธัมมังล้างทุกข์ สังฆังสร้างสุข ปฏิเสวามิ ฯ ล้างหน้าแล้วเสยผม ๓ ที จะเป็นเมตตา มะหานิยม เกิดสวัสดีมงคลแก่ตนแล ฯ

คาถาเสกแป้งผัดหน้า

นะมะพะทะ มาตาปิตุอุปัฏฐานัง ปุตตะทารัสสะ สังคะโห อนากุลา จะกัมมันตา เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ เสกแป้งแล้วผัดหน้า ไปหาเจ้าเหานายดี จะมีความสงสารเมตตาเราแล ฯ

คาถาสูญผี

พุทธังสูญหาย ธัมมังละลาย สังฆังกระจัดกระจาย ละลมละลายสูญหาย นะโมพุทธายะ ยะธาพุทโมนะ ฯ ก่อนที่จะเสกให้เอาปูนมาใส่ถ้วยเล็ก ๆ แล้วตั้งใจถึงพระรัตนตรัยแก้วขอกรรมสิทธิ์แก่ข้าพเจ้า เสกไปใช้นิ้วคนปูนไป เสกแล้วเป่าเพี้ยงลงไปแล้ว เสกอีก ๒ หน เป่าเพี้ยงลงไปอีก ๒ หน รวมเป็น ๓ หน เวลาใช้ปูนสูญที่ผี ให้เสกอีก ๓ หนเหมือนกัน ถ้าเป็นผีในหูให้สูญที่ขอบหูก็ได้ เป็นผีที่นม เป็นคางหมู ผีผักบัว ผีลำเสา ผีหัวขาดสูญได้ทั้งนั้น หายมามากแล้ว ฯ

คาถาว่ายน้ำ

พระนางแม่คงคา อยู่หรือยัง สังกะตัง โลกะวิทู พระเจ้าแสนอ้อม มาล้อมตัวกู มะอะอุ ทุกขัง อนิจจัง อนัตตา พุทธัง พุทโธ อิติปิโสภะคะวา ตั้งใจภาวนาแคล้วได้ทุกประการ พระองค์ทรงฤทธิ์ศักดิ์สิทธิแกล้วกล้า ทรงพระกรุณา หายทุกข์ หายเข็ญ พระเจ้าเล็งเห็นทั่วทุกแดนไกล พระเจ้าสั่งไว้ให้ภาวนา ฯ

คำลาพระสงฆ์

หนังสือเล่มนี้สร้างไว้เพื่อเผยแพร่ข้อความรู้ และเกล็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ บางประการที่อุบาสิกาแจ่ม สมานทรัพย์ ได้จดจำมาเป็นเวลานานแล้ว เนื่องในวาระวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๐๙ นี้เป็นวันพฤหัสบดี ตรงกับเดือน ๙ ขึ้น ๙ ค่ำ พ.ศ. ๒๕๐๙ รวมเป็นสาย ๙ อุบาสิกาแจ่ม สมานทรัพย์ จึงทำการฉลองพระประธานที่พระอุโบสถ วัดวิเศษการ อ. บางกอกน้อย จ. ธนบุรี ที่อุบาสิกาแจ่ม สมานทรัพย์ ก็มีส่วนร่วมบริจาคปัจจัยปฏิสังขรณ์แท่นพระและปิดทององค์พระประธานใหม่ พร้อมกับฉลองหนังสือพระอภิธรรมที่สร้างไว้ ทั้งฉลองพระภิกษุบวชใหม่ ที่อุบาสิกาแจ่ม สมานทรัพย์ ช่วยเหลือทำการ

อุปสมบทให้ ทั้งนี้เป็นการฉลองทั้ง ๓ อย่างพร้อมกัน คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมและจรรโลงพระพุทธศาสนาต่อไป ฯ

คำลาพระสงฆ์

หันทะทานิ มะยัง ภันเต คัจฉามะ พะหุกิจจา มะยัง พะหุกะระณียา

(พระสงฆ์กล่าวให้โอกาศว่า) ยัสสะทานิ ตุมเห กาลัง มัญญะถะ

(พึงรับว่า) สาธุ ภันเต

ตำรายาแก้โรคตัวจืด

(ตำหรับนี้ อาจารย์ พ.อ. หลวงวงศ์วีรเดช ได้แจ้งว่าได้มาจากชีปขาว) เมื่อผู้ใดทราบแล้วขอให้แจ้งให้ทราบต่อ ๆ กันไปเพื่อเป็นกุศลสาธารณะประโยชน์

ส่วนผสม :—	๑	ใบสะเดา	หนัก		๒ สลึง
	๒	ใบโคนดินสอ	,,		๒ ,,
	๓	ใบมะตูม	,,		๒ ,,
	๔	ว่านน้ำ	,,		๒ ,,
	๕	ขมิ้นอ้อย	,,		๒ ,,
	๖	หัวแห้วหมู	,,		๒ ,,
	๗	ผิวมะกรูด	,,		๒ ,,
	๘	การะบูน	,,		๒ ,,
	๙	บรเพ็ด	,,		๒ ,,
	๑๐	พริกไทย	,,	๔ บาท	๒ สลึง

ใช้ส่วนผสมทั้งหมดตากแห้งบดให้ละเอียดที่สุด ยานี้เป็นยาร้อนรับประทานโดยการผสมกับน้ำผึ้งแท้พอประมาณจนสามารถปั้นเป็นลูกกลอนกลมโตขนาดเม็ดบัวแก่ (หรือเมล็ดใบพุดซากลืนก่อนอาหารวันละ ๓ ครั้ง ขณะที่กำลังเป็นโรคตัวจืด

คุณสมบัติของยานี้ได้ทดลองแล้วสามารถแก้โรคตัวจืดได้ผล นอกจากนี้ใช้ในการแก้โรคลมพิษ, ลมเพลมพัด หรือที่เรียกกันว่า รูมาติสซัมก็ได้

ผู้ที่มีความกตัญญูกตเวทีต่อผู้
มีพระคุณนั้น ประดุจมีสวรรค์
อยู่ในตน จงประสพแต่ความสุข
และความเจริญตลอดกาล

พิมพ์ที่ บริษัท บพิธ จำกัด (แผนกการพิมพ์) นายยอดยิ่ง โสภณะ: ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2510 โทร. 25555